

ORE I MEXÛ GA LUCA ÜMATÜXÛ

Norü ügü i ore ga Ngechuchuchiga

¹⁻² Pa Mecü Pa Teóquirux, nayexma ga tacü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duïxügü rü marü nanaxümatügü ga yemachiga, yexgumarüü ga tomaã nüxü na yaxugüexürüü ga yema duïxügü ga noxrüarü ügügumama Ngechuchuxü daugüxü rü nüxü rüngüxëëgüxü ga norü orearü uchigawa. ³⁻⁴ Rü ngëmacëx, Pa Teóquirux, rü choma rü ta meãma naxcëx íchaca ga nachiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü ñuxma rü chauxcëx rü name na meãma cuxcëx chanaxümatüxü i ngëma na meãma nüxü cucuáxücëx na aixcüma yïxü ga yema ore ga marüchirëx cuyü nangüxëëgüxü ga togü.

Tupanaãrü orearü ngerüü ga daxüçüãx nanaxunagü ga Cuáü ga baiüxëëruüãrü buxchiga

⁵ Rü yexguma Erode aëxgacü ixixgu ga Yudëaanewa, rü yéma nayexma ga wüxi ga Yudíugüarü pai ga Zacaríagu aëgacü. Rü pai ga Aráütaa ga Abíatanüxü nixi ga nümax. Rü namëxéga rü Erichabé nixi. Rü tüma rü ta pai ga Aráütanüxü tixi. ⁶ Rü nüma ga Zacaríá rü namëx ga Erichabé rü meãma Tupanapëxewa, namaxë rü aixcüma naga naxinüë ga norü mugü. Rü yemaacü taxucürüwa texé chixri nachiga tidexagü. ⁷ Natürü nangexacügü yerü namëx rü ingexacü. Rü ñuxüchi ga nümagü rü marü yaguãxgü nixigü. ⁸ Rü wüxi ga ngunexügu rü yema paigütücumü ga Zacaríá natanüwa üxügu nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaãrü puracü naxügüxücëx. ⁹ Rü

yema paigü rü nacüma nixĩ ga nüxũ na naxunetagüxũ ga wüxi ga natanüxũ na tupaucaarü aixepegu naxücuxũcèx rü yéma Tupanacèx na yaguãxũcèx ga pumara ga yixixũ. Rü yema ngunexũgu rü Zacaríagu nangu na tupaucaarü aixepegu naxücuxũcèx na yéma yaguãxũcèx ga pumara. ¹⁰ Rü yema pumara íyaguyane rü guxũma ga duũxũgü ga düxétüwa yexmagüxũ rü ínayumüxègü. ¹¹ Rü ngürüãchi Zacaríacèx nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruũ ga daxücũãx. Rü yema nachica ga pumara nawa yagugüũxũãrü tügünecüwagu nachi. ¹² Rü yexguma Zacaríá nüxũ dèuxgu ga yema Tupanaärü orearü ngeruũ ga daxücũãx, rü poraãcü nabaixãchiãë, rü poraãcü namuũ. ¹³ Natürü yema daxücũãx ga Tupanaärü orearü ngeruũ rü ñanagürü nüxũ: —Pa Zacaríax, ¡tãxú i cumuũxũ! Erü Tupana rü marü nüxũ naxĩnũ i curü yumüxè. Rü cuxmèx i Erichabé rü cuxũ tá ixãxãcü, rü Cuáũgu tá cunaxüéga. ¹⁴ —Rü cuma rü tá poraãcü cutaãèxüchi i ngèxguma nabuxgu. Rü muxũma i togü i duũxũgü rü tá ta nataãègüxüchi. ¹⁵ —Erü yima cune rü Tupanapèxewa rü tá wüxi ya mexèchicü nixĩ. Rü tãütãma binu nayaxaxü, rü taxuũma to i tacü rü ngúchixáxũ tá nixaxü. Rü tauta nabuyane rü Tupanaãë i Üünexũ rü tá nüxna nangu. ¹⁶ —Rü nüma tá muxũma i Yudfugüxũ narüngüxèë na norü Cori ya Tupanacèx nawoeguxũcèx. ¹⁷ —Rü nüma ya Cuáũ rü tá Cori ya Cristupèxegu nixü. Rü nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruũ ga Eríarüũ tá nixĩ erü tá nüxũ nangèxma i Tupanaãë i poraxũ. Rü ngèmaãcü tá nüxũ narüngüxèë i papágü na naxãcügüxũ nangechaũxũ, rü ngèma tama Tupanaga ñnüèchaũxũ rü na aixcüma inaxĩnüèxüçèx. Rü ngèmaãcü tá duũxũgüxũ

ínamexêê naxcèx ya Cori ya Cristu —ñanagürü ga yema daxüçüãx. ¹⁸ Rû Zacaría rû yema daxüçüãxna naca, rû ñanagürü: —¿Ñuxäcü tá nixĩ i ngêma na naxãxäcücü i choxmèx? Erü marü chayaxüchi i chomax rû ngĩma rû ta marü iya —ñanagürü. ¹⁹ Rû Zacaríaxü nangãxü ga yema daxüçüãx, rû ñanagürü: —Choma nixĩ i Gabi i Tupanaärü puracü chaxüxü. Rû nüma núma choxü namu na cumaã nüxü na chixuxücèx i ñaã ore i mexü. ²⁰ — Natürü ñuxma i cuma rû tama choxü cuyaxõ i ngêma ore i cumaã nüxü chixuxü. Rû ngêmacèx i ñuxma rû tá cungega ñuxmatáta nabu i ngêma cune. Natürü ngêma cumaã nüxü chixuxü, rû aixcüma tá ningu nagu i ngêma ngunexü i Tupana ixunetaxü —ñanagürü. ²¹ Rû yoxni ga duüxügü rû tupaucaarü düxétüwa Zacaríaxü nananguxêëgü. Rû nügüna nacagüe ga tacücèx na tama paxa yéma ínaxüxü. ²² Rû yexguma Zacaría tupaucawa íxüüxgu, rû taxucürüwa duüxügümaã nidexa, yerü nangega. Rû nümagü ga duüxügü rû nüxü nicuèxãchitanü ga tacüxü na nadauxü ga Zacaría ga tupaucaarü aixepena. Rû Zacaría rû naxméxmaã duüxügüxü nüxü nacuèxêê ga tacü nüxü na üpetüxü, yerü nangega. ²³ Rû yexguma Zacaría naguxêëgu ga na naxüãxü ga Tupanaärü puracü ga tupauca ga taxünewa, rû wenaxärü napatacèx nataegu. ²⁴ Rû yemawena rû Zacaría namèx ga Erichabé rû ixãxäcü. Rû ngĩpatagu irüxáüêcha, rû wüximéëxpüx ga tauemacü taguma düxétüwa ixü. ²⁵ Rû ngĩxícatama ngígürügü: —Cori ya Tupana rû poraäcü choxü narüngüxêê. Rû ñuxma rû marü tãütáma chixri chauchiga nidexagü i duüxügü naxcèx na changexacücü —ngígürügü.

Wüxi ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ ga daxũcũãx nüxũ nixu ga Ngechuchuarũ buxchiga

²⁶ Rũ 6 ga tauemacũ marũ ngĩxũ mexgu ga Erichabé ga yema na naxãxãcũxũ, rũ Gariréaanewa yexmane ga ããne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norũ orearũ ngeruũ ga Gabi. ²⁷ Rũ ngĩxũtawa naxũ ga wüxi ga pacũ ga taguma yatũ ngĩmaã maũxcũ. Rũ María nixĩ ga ngĩega. Rũ ngĩma rũ ixãtechaũ namaã ga wüxi ga yatũ ga Yúchegu ãegacũ. Rũ nüma ga Yúche rũ nuxcũmaũcũ ga ãëxgacũ ga Dabítanũxũ nixĩ. ²⁸ Rũ yema nachica ga María nawa yexmaxũgu naxũcu ga Gabi, rũ ñanagürũ ngĩxũ: — Nuxmaë Pa Maríax. Tupana rũ poraãcũ cumaã nataãë. Rũ Cori ya Tupana rũ cuxũtawa nangëxma, rũ guxũ i ngexũgüarũ yexera marũ cuxũ narüngũxëë —ñanagürũ. ²⁹ Natürũ yexguma María nüxũ dèuxgu ga yema daxũcũãx ga Tupanaãrũ orearũ ngeruũ, rũ namaã ãbaixãchiãë ga yema norũ ore ga ngĩmaã nüxũ yaxuxũ. Rũ ngĩgüãëwa nagu irũxĩnũ ga tũxcũũ yemaãcũ ngĩxũ na namoxëxũ. ³⁰ Rũ yexguma ga Gabi rũ ñanagürũ ngĩxũ: —Pa Maríax, tama name na cumuũxũ, erũ Tupana rũ poraãcũ cumaã nataãë. ³¹ —Rũ ñuxma rũ tá tauemacũ cuxũ inayarütaxu, rũ tá cuxãxãcũ, rũ tá nayatũ i cuxacũ. Rũ Ngechuchugu tá cunaxüéga. ³² —Rũ nüma rũ wüxi ya ãëxgacũ ya taxüchicũ tá nixĩ. Rũ Tupana ya Taxüchicũ Nane tá nixĩ i naega. Rũ Cori ya Tupana rũ tá nuxcũmaũcũ ga ãëxgacũ ga Dabírũũ ãëxgacũxũ nayaxĩxëë. ³³ —Rũ nüma rũ guxũgutáma Yudfugüarũ ãëxgacũ nixĩ. Rũ tagutáma ínguxuchi na ãëxgacũ na yĩxũ —ñanagürũ. ³⁴ Rũ yexguma ga María rũ Gabina ica, rũ ngĩgürügü: —¿Ñuxãcũ tá nixĩ i ngëma na chaxãxãcũxũ, erũ tauta chaxãte? — ngĩgürügü. ³⁵ Rũ nüma ga Gabi rũ ngĩxũ nangãxũ, rũ

ñanagürü: —Tupanaãẽ i Üünexũ tá cuxna nangu. Rû Tupana ya Tacüarü pora rû wüxi i caixanexũrüũ tá cugu nayangaixema. Rû ngẽmacèx ngẽma õxchana i namaã cuxããcüxũ rû Tupanapéxewa mecüxüchi tá nixĩ, rû Tupana Nanemaã tá nanaxugü i duũxũgü. ³⁶—Rû cutanüxũ i Erichabé rû marü ixããcü woo marü yaguãxchiréx na yĩxũ. Rû woo ga duũxũgü rû:

“Tagutáma ixããcü” ñanagürügü ngĩxũ, natürü i ñuxma rû marü 6 ya tauemacü ngĩxũ name na marü naxããcüxũ. ³⁷—Erü Tupanaãxũ rû taxuũma naguxcha —ñanagürü. ³⁸Rû yexguma ga María rû ngĩgürügü: —Chorü Cori ya Tupanaãrü duũxũ chixĩ i chomax. Rû marü name i chomaã nanaxü i ngẽma chomaã nüxũ quixuxũãcuma —ngĩgürügü. Rû yexguma ngĩxna ínixü ga yema Tupanaãrü orearü ngeruũ ga daxücüãx ga Gabi.

María rû Erichabéxũtagu inaxũãne

³⁹ Rû yexgumaücüü ga María rû paxama nawa ixü ga guma ñãne ga Zacaríapata nawa yexmane ga Yudéaaneãrü dauxchitawa. ⁴⁰ Rû Zacaríapatawa ingu, rû iyaxücu, rû Erichabéxũ irümoxẽ. ⁴¹ Rû yexguma Erichabé nüxũ ínügu ga Maríaarü moxẽ, rû ngĩrü õxchana ga ngĩãnüwa yexmaxũ rû nixĩãxcüü. Rû Tupanaãẽ ga Üünexũ rû Erichabéna nangu. ⁴² Rû yexguma ga Erichabé rû tagaãcü Maríaxũ ngĩgürügü: —Guxũ i ngexũgüarü yexera Tupana cuxũ narüngüxẽẽ. Rû ngëxgumarüũ ta cunexũ narüngüxẽẽ. ⁴³ —¿Tacüwa chame na nuã chauxũtagu cunaxũãnexũ? Pa Chorü Cori Naëx. ⁴⁴ —Erü ngëxguma nüxũ chaxĩnügu i curü moxẽ, rû chauxacü i chauanüwa ngëxmaxũ rû norü taãemaã nixĩãxcüü. ⁴⁵ —Cuma rû cutaãẽ erü nüxũ cuyaxõ i norü ore ya Tupana. Rû ngẽmacèx

Tupana tá nayanguxêê i ngêma ore i cumaã nüxũ yaxuxũ —ngĩgürügü ga Erichabé. ⁴⁶ Rũ yexguma ga María rü ngĩgürügü: —Choma rü chauãêwa poraãcü Tupanaxũ chicuèxüũ. ⁴⁷ —Rũ chorü Cori ya chorü Maxêêruũmaã chataãêxũchi. ⁴⁸ —Rũ woo wüxi i Tupanaãrũ duũxũ i ngearü dïêruáxê chixĩ, natürü Tupana chaugu narüxĩnü. Rũ ñuxmaũcüü i duũxügü rü taãexcümaã guxũgutáma choxũ naxugüe. ⁴⁹ —Erü Tupana ya Poracü rü taxũ i mexũ chauxcèx naxü. Rũ naxüüne i naega ya Tupana. ⁵⁰ —Rũ nüma ya Tupana rü guxũgutáma nüxũ tangechaũtümüügü ya guxãma ya yíxema aixcüma nüxũ muũêxê. ⁵¹ —Rũ guxũ ga norü poramaã tüxũ narüyexera ga guxema tügütama icuèxüũgüxe. ⁵² —Rũ marü ínana-woxũ ga yema ãêxgacügü ga nügü icuèxüũgüxũ. Natürü guxema duũxêgü ga tama tügü icuèxüũgüxe, rü poraãcü tüxũ narüngũxêê. ⁵³ —Rũ guxema tüxũ nataxúxe, rü muxũma tüxna naxã. Natürü guxema muãrũ dïêruãxgüxe rü taxuũma tüxna naxãácüma tüxũ ínimugü. ⁵⁴ —Rũ poraãcü nüxũ narüngũxêê ga norü duũxügü ga Yudügü. Rũ tama nüxũ inarüngüma na nüxũ ingechaũtümüügüxũ, yexgumarüũ ga nuxcümaũgüxũ ga tatanüxũmaã na inaxunetaxũ. ⁵⁵ —Yerü yemaãcü inaxuneta namaã ga tórü oxĩ ga Abráũ rü namaã ga tatanüxügü na guxũgutáma tüxũ nangũxêêxũ —ngĩgürügü ga María. ⁵⁶ Rũ tomaêxpüx ga tauemacü Erichabéxũtagu irüxãũx ga María. Rũ ñuxũchi ngĩpatacèx itaegu.

Cuáũ ga baiũxêêruũãrũ buxchiga

⁵⁷ Rũ nawa nangu ga ngunexũ ga na naxíraxacüxũ ga Erichabé. Rũ nayatü ga ngĩxãcü. ⁵⁸ Rũ yexguma nüxũ

nacuèxgügu na ñuxãcü Tupana ngĩmaã mecümaxũ, rü ngĩrũ ngaicamagu pegüxũ ga duũxũgü rü ngĩtanüxũgü rü ngĩxũ ínayadaugü, rü ngĩxũ narümoxëgü rü ngĩxũ nayataãëgüxëẽ. ⁵⁹ Rü 8 ga ngunexũguwena rü ínayawiechëxmüpéxechiraũgü ga guma ngĩne. Rü nanatü ga Zacaríagu nanaxüégagüchaũ ga duũxũgü. ⁶⁰ Natürü naë ga Erichabé rü tama inaxwëxe. Rü ngĩgürügü: — Narümetaë nixĩ i Cuáũgu tanaxüéga —ngĩgürügü. ⁶¹ Rü duũxũgü rü ñanagürügü ngĩxũ: —¿Tüxcüũ cunaxwëxe i ngëma naega? Erü cutanüxũtanüwa rü tataxuma ya texé ya ngëmagu äegaxe —ñanagürügü. ⁶² Rü yexguma ga duũxũgü rü naxméxwa nanatü ga Zacaríana nacagüe ga tacü rü naegagu tá na naxüégaãxũ. ⁶³ Rü yexguma ga Zacaríá rü poperaxũ naxuneta na yexma na naxümatüãxücèx ga naega. Rü yexma nanaxümatü, rü ñanagürü:

“Cuáũ tá nixĩ i naega”, ñanagürü ga namatü. Rü guxũma ga duũxũgü rü nabaixãchiãëgü ga yexguma yema naëgaxũ nadaugügu. ⁶⁴ Rü yexgumatama wenaãrü nidexa ga Zacaríá. Rü inanaxügü ga Tupanaxũ na yacuèxüũxũ. ⁶⁵ Rü yemacèx guxũma ga yema duũxũgü ga norü ngaicamagu äpatagüxũ rü poraãcü nabaixãchiãëgü. Rü guxũwama ga yema naãnewa ga Yudéaanewa rü duũxũgü nüxũ nixuchigagü ga yema ngupetüxũ. ⁶⁶ Rü guxũma ga nüxũ cuáchigagüxũ ga yema ngupetüxũ, rü nügüãxëwa nagu narüxinüëëcha, rü ñanagürügü: — ¿Tacü tá nixĩ i ngëma buxũ? Erü Tupana rü aixcüma naxütawa nangëxma —ñanagürügü.

Zacaríá rü Tupanaxũ nicuèxüũ

⁶⁷ Rū nanatū ga Zacaríana nangu ga Tupanaãē i Üünexũ. Rū nüxũ nixu ga yema ore ga Tupana namaã nüxũ ixuxũ. ⁶⁸ Rū ñanagürü: —Name nixĩ i nüxũ ticuèxüügü ya tórü Cori ga nuxcūmaücü ga tórü ox̄i ga Iraéarü Tupana. Erü núma tatanüwa nangu na tüxũ yamaxēxēxücèx i yixema i norü duũxũgü na ixĩgũxũ. ⁶⁹ —Rü ngēmacèx tüxna nanamu ya wüxi ya poracü ya tórü maxēxēēruũ ga nuxcūmaücü ga norü duũxũ ga Dabítanüxũwa ne ücü. ⁷⁰ —Rü yemaäcü Tupana tamaã inaxuneta nawa ga yema nuxcūmaügũxũ ga norü orearü uruũgü ga üünegũxũ. ⁷¹ —Rü yema orearü uruũgüwa nüxũ nixu rü tá tüxũ ínanguxũxēē naxméxwa i tórü uwanügü rü guxũma i ngema duũxũgü i taxchi aiexũ. ⁷² —Rü nuxcūmaügũxe ga tórü ox̄igũmaã nüxũ nixu na nüxũ tangechaütümüũgũxũ rü tagutáma nüxũ iyanangümaxũ ga yema tümamaã inaxunetaxũ. ⁷³⁻⁷⁵ —Rü yemaäcü ga Tupana rü nuxcūmaücü ga tórü ox̄i ga Abráũmaã inaxuneta. Rū namaã nüxũ nixu rü tá tüxũ ínanguxũxēē nüxna i tórü uwanügü na tama imuũēäcūma naxüxücèx i Tupanaärü puracü rü aixcūma mecü na ixĩgũxũ napéxewa i guxũ i tórü maxũwa i wüxi-chigü i ngunexũgu —ñanagürü ga Zacarí. ⁷⁶ Rū ñanagürü ta: —Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana ya Taxüchicüarü orearü uruũmaã tá cuxũ naxugü. Erü cuma rü tá Corixũpa yoxni duũxũgũmaã nüxũ quixu i nachiga ya Cori. ⁷⁷ —Cuma rü Coriarü duũxũgũxũ tá nüxũ cucuèxēē na Tupana tá nüxũ nüxũ ngechaũxũ i norü pecadugü na ngēmaäcü nayauxgüäxücèx i maxũ i taguma gúxũ. ⁷⁸⁻⁷⁹ —Erü nüxũ tangechaütümüũgü ya Tupana ya poraäcü tüxũ ngechaücü. Rū ngēmacèx daxũguxũ i nañewa taxcèx ne nanamu i ñoma i nañeärü ngóonexēēruũ i ngexwa-

caxũxũ na nangóonetanũxẽẽãxũcèx i ngẽma duũxũgũ ga noxri guxũguma norũ chixexũgagu ãicũmaxũwa yexmagũxũ. Rũ nũma tá tũxũ narũngũxẽẽ na Tupanamaã rũngũxmũẽxũcèx —ñanagürũ ga Zacaríá. ⁸⁰ Rũ yema buxũ rũ niyachigũ rũ wũxichigũ ga ngunexũgu yexeraãcü Tupanaxũ nicuáchigũ. Rũ dauxchita ga ngextá taxúema íxãpataxũwa nayexma ñuxmata yema ngunexũwa nangu ga na Yudúgũxũ nũgũ nacuèxẽẽxũ.

2

Ngechuchuarũ buxchiga

(Mt 1.18-25)

¹ Rũ yexguma Agutu ãẽxgacũ ga tacũ ixĩxgu ga Dumawa, rũ nanaxunagũ ga na yaxugũãxũ ga guxũma ga duũxũgũ ga guxũ ga naãnewa. ² Rũ yema nũxĩraũxũ ga duũxũgũarũ ugũchiga, rũ nanaxũ ga yexguma Quirinu ãẽxgacũ ixĩxgu ga Chíríaarũ naãnewa. ³ Rũ guxũma ga duũxũgũ rũ wũxichigũ norũ ããne ga nagu nabuxũnewa nixũchigũ ga yéma na yaxugũãxũcèx. ⁴ Rũ yemacèx ga Yúche rũ Gariréaanewa yexmane ga ããne ga Nacharé-tuwa ínaxũxũ, rũ Yudéaarũ naãnewa yexmane ga ããne ga Beréũwa naxũ. Rũ guma nixĩ ga ããne ga nuxcũmaũcü ga ãẽxgacũ ga Dabí nagu buxũne. Rũ yemacèx nixĩ ga Yúche ga yéma naxũxũ, yerũ Dabítanũxũ nixĩ ga nũmax. ⁵ Rũ Beréũwa naxũ ga Yúche na yaxugũxũcèx wũxigu ngĩmaã ga María ga ngĩmaã naxãmèxchaũcü. Natürũ ga María rũ itacharaũ ga na naxããcũxũ. ⁶ Rũ yexguma Beréũwa nayexmagũyane, ngĩxna nangu ga ngĩrũ ngunexũ ga na naxíraxacũxũ ga María. ⁷ Rũ yexma nabu ga nũxĩraũcü ga ngĩne. Rũ naxchápenũũmaã inanuque. Rũ wũxi

ga wocaarü chibüchicagumare inacanagüxêê, yerü marü guxüma nixãacu ga ucapu nawa ga guma pegüpataũ.

Tupanaãrü orearü ngeruũ ga daxücüãx rü carnerugüarü dauruüçèx nangox

⁸ Rü Beréüãrü ngaicamana nayexmagü ga ñuxre ga carnerugüarü dauruüğü ga chütacü nachitaüwa norü carnerugüna ídaugüxũ. ⁹ Rü ngürüãchi yema carnerugüarü dauruüğüçèx nangox ga wüxi ga orearü ngeruũ ga daxücüãx. Rü Cori ya Tupanaãrü üüne rü nawa nayexma rü yemacèx poraãcü nangóone. Rü yema carnerugüarü dauruxüğü rü poraãcü namuüê. ¹⁰ Natürü yema orearü ngeruũ ga daxücüãx, rü ñanagürü nüxü: —¡Táxú i pemuüëxü! erü pexcèx nuã chanange i wüxi i ore i mexêchixü i guxü i duüxüğüarü taãëxêëruũ tá ixixü. ¹¹ —Erü ñuxma rü Beréügu nabu ya perü maxêxêëruũ. Rü nüma rü Cori ya Cristu nixí. ¹² —Rü ñaã tá nixí i perü cuèxruũ. Rü tá nüxü ipeyangau i wüxi i õxchana i naxchápenüümaã nuquexü rü wocaarü chibüchicagu caxü —ñanagürü. ¹³ Rü yexgumatama ngürüãchi yema daxücüãx ga orearü ngeruüxütawa nangox ga muxüma ga togü ga daxücüãx ga orearü ngeruüğü. Rü Tupanaxü nicuèxüüğü, rü ñanagürüğü: ¹⁴ —Rü ñuxma rü Tupanaxü ínicuèxüüğü rü ínataãëğü i daxüguxü i naãnewa. Rü pema i ñoma i naãnecüãx i Tupana pemaã taãëgüe, rü name nixí i pegümaã perüngüxmüê —ñanagürüğü. ¹⁵ Rü yexguma daxüwa naxíxguwena ga yema orearü ngeruüğü rü yema carnerugüarü dauruüğü rü nügümaã ñanagürüğü: — ¡Ngíxã ítayadau i Beréüwa i ngëma ngupetüxü i Cori ya Tupana tamaã nüxü ixuxü nawa i norü orearü ngeruüğü! —ñanagürüğü. ¹⁶ Rü paxa inaxíãchi, rü yéma naxí. Rü

yexma inayangaugü ga Yúche rü María rü guma bucü ga wocaarü chibúchicagu cacü. ¹⁷ Rü yexguma yema bucüxü nadaugügu ga yema carnerugüarü dauruügü, rü duüxügümaã nüxü nixugüe ga yema ore ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüãx namaã nüxü ixuxü ga guma bucúchiga. ¹⁸ Rü guxüma ga duüxügü ga nüxü ñnüëxü ga yema carnerugüarü dauruügüarü ore rü namaã nabaixächiaëgü. ¹⁹ Natürü ga María rü inayaxu ga guxüma ga yema ngupetüxü rü ngiãëgu namaã inguxü rü nagu irüxñüëcha. ²⁰ Rü nawoegu ga yema carnerugüarü dauruügü. Rü taãëcüma Tupanaxü nicuëxüügü naxcèx ga guxüma ga yema nüxü naxñnüëxü rü nüxü nadaugüxü yerü aixcüma yema orearü ngeruü ga daxücüãx namaã nüxü ixuxüãcüma nangupetü.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nanagagü

²¹ Rü yexguma 8 ga ngunexü nüxü yexmagu ga na nabuxü ga õxchana, rü ínanawiechèxmüpéxechiraügü. Rü Ngechuchugu nanaxüégagü. Rü yematama nixí ga naega ga daxücüãx ga Tupanaärü orearü ngeruü María-maã nüxü ixuxü ga tauta namaã naxãxácügu. ²² Rü yexguma marü yanguxgu ga yema ngunexü na tupauca ga taxünewa Tupanapéxewa na nügü yamexëëgüxü rü yéma naxí na yemaãcü Tupanapéxewa yanguxëëgüãxücèx ga yema Moíchéarü mugü nüxü ixuxürüü. Rü Yerucharéüwa ga tupauca ga taxünewa nanagagü ga guma bucü na Tupanana namugüãxücèx. ²³ Rü yemaãcü nanaxügü yerü Tupanaärü mugüwa naxümatü, rü ñnanagürü:

“Ngëxguma wüxi i nge rü nayatügu i nüxíraüxü i ngíxácü, rü name i Cori ya Tupanana inamu”,

ñanagürü. ²⁴ Rû yéma naxĩ rû yéma nanagagü ga taxre ga muxtucugü ga yexwacèx yaexũ, na Tupanacèx nadaiaxücèx ga paigü ga tupaucawa, yerü yema ñanagürü ga Tupanaärü mugüwa. ²⁵⁻²⁶ Rû yexgumaüccüü Yerucharéügu naxāchiüü ga wüxi ga yatü ga Chimeúgu āegacü. Rû wüxi ga yatü ga mecümacü nixĩ ga nümax, rû aixcüma Tupanaxũ ngechaüccü nixĩ. Rû nüma rû guxüüguma ínananguxēē na ñuxguacü tá ínananguxũ ya Yudíugüarü nguxüxēēruü ya Cristu. Rû Tupanaāē i Üünexũ rû Chimeúxütawa nayexma, rû nüxü nüxü nacuèxēē na tāütáma nayuxũ ega tama nüxü nadauxiragu ya Cristu ya Cori ya Tupana núma namucü. ²⁷ Rû yema ngunexügu rû tupaucawa ga taxünewa Chimeúxü naxüxēē ga Tupanaāē i Üünexũ. Rû yéma nayexma ga Chimeú ga yexguma Yúche rû María tupaucawa nagagügu ga guma bucü ga Ngechuchu na Tupanana namugüāxücèx na yemaācü yanguxēēgüāxücèx ga Moíchéarü mu. ²⁸ Rû Ngechuchuxũ naganagü ga Chimeú. Rû Tupanaxũ nicuèxüü, rû ñanagürü: ²⁹ —Pa Corix, ñuxma rû marü name na chayuxü, erü marü cuyanguxēē ga yema chomaā icuxunetaxü. ³⁰⁻³¹ —Rû chauxetümaāxüchi nüxü chadau ya daa Maxēxēēruü ya guxü i duüxügücèx núma cunamucü. ³² —Rû nüma nixĩ i ngóonexēēruü naxcèx i guxüma i duüxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Rû ñāā õxchanagagu rû togü i duüxügü tá nüxü nicuèxüügü i curü duüxügü i Yudíugü —ñanagürü. ³³ Rû Yúche rû María rû nabaixāchiāēgü namaā ga Chimeúärü ore ga ñuxācü guma õxchanachigamaā na yadexaxü. ³⁴ Rû yexguma ga Chimeú rû Tupanana naca na meā nüxü nangupetügüxücèx ga Yúche rû María rû guma õxchana. Rû ñanagürü ngixü ga María ga Ngechuchu naē: —

Dücèx, daa õxchana rü tá nanamaxẽxẽẽ i muxũma i Yudíugü, natürü ngẽma tama nüxũ yaxõgüchaũxũ rü tá inayarütauxe. Rü nüma rü wüxi i cuèxruũ tá nixĩ i duũxũgücèx, rü muxũma tá nüxũ naxoe. ³⁵ — Rü ngẽmaãcü tá nanangoxẽẽãma i guxũma i naãëwa nagu naxĩnüèxũ i muxũma i duũxũgü. Rü guxũma i ngẽma tá ñaã õxchanaxũ ngupetüxũ rü ñoma wüxi i cüxchi i curü maxũnewa yarüwáxũrüũ tá cuxũ nangux, Pa Maríax —ñanagürü. ³⁶ Rü yéma ta iyexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaãrü orexũ ixucü. Rü Ana nixĩ ga ngĩega. Rü Panuexãcü iyixĩ, rü Ácherutanüxũ iyixĩ. Rü marü yaguãxũchi iyixĩ. Rü yexguma napaxüchigutama ixãte. Natürü 7 ga taunecü- guxicatama ngĩtemaã iyarüxũüxũ, yerü nayu ga ngĩte. ³⁷ Rü yemaãcü wüxi ga yutecü ga yaguãxũchi iyixĩ, yerü 84 nixĩ ga ngĩrü taunecü. Rü taguma tupauca ga taxũnewa íxüxũ. Rü guxũguma ngunecü rü chütacü rü naxaureãcüma iyumüxẽëcha. Rü yemaãcü Tupanaxũ iyacuèxũ rü inataxẽẽ. ³⁸ Rü yexgumatama Chimeú ídexayane, rü yéma ingu ga Ana. Rü Tupanana moxẽ ixã. Rü iinaxügü ga õxchana ga Ngechuchuchiga na yadexaxũ napéxewa ga guxũma ga yema Yudíugü ga Yerucharéüçũãx ga Cristuxũ ínanguxẽëgüxũ na norü nguxuchixẽëruũ yĩxüçèx.

Ñãne ga Nacharétucèx nawoegu

³⁹ Rü yexguma marü yanguxẽëgüãguwena ga guxũma ga yema Tupanaãrü mugü nüxũ ixuxũ, rü Yúche rü María rü naxcèx nawoegu ga norü ñãne ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane. ⁴⁰ Rü guma bucü rü niyachigü, rü yexeraãcü niporachigü, rü yexeraãcü nüxũ nicuáchigü. Rü Tupana rü poraãcü nüxũ narüngũxẽẽ.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxũnewa naxo

⁴¹ Nanatü rü naë rü gucü ga taunecügu Yerucharéüwa taxĩxũ naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴² Rü yexguma Ngechuchu 12 ga taunecü nüxũ yexmagu, rü Yerucharéüwa taxĩ namaã ga nanatü rü naë, yerü yema nixĩ ga Yudíugücüma naxcèx ga Üpetüchigaarü peta. ⁴³ Rü yexguma yagúechigagu ga Üpetüchigaarü peta, rü tümachiüçèx tawoegu ga nanatü rü naë. Natürü ga Ngechuchu rü tümäèchita tũxna Yerucharéügu narüxãũx. ⁴⁴ Rü tümä nüxũ tacuèxgügu rü yema muxü ga duũxũgü ga tümaweama ixĩxũtanüxũtanügu naxã ga Ngechuchu. Rü yemaãcü marü itaxĩ ga wüxi ga ngunexũ. Natürü yexguma naxcèx tadaugügu tümatanüxũtanügu rü yema tũxũ cuèxgüxũtanügu rü tama nüxũ itayangaugü. ⁴⁵ Rü yemacèx wenaxãrü Yerucharéüçèx tawoegu na yexma naxcèx tayadaugüxũçèx. ⁴⁶ Rü tomaëxpüx ga ngunexũguwena Ngechuchuxũ itayangaugü ga tupauca ga taxũnegu. Rü yéma narüto natanüwa ga yema ngúexëëruũgü ga Tupanaãrü mugüwa nguxëëtaegüxũ, rü inarüxĩnü ga norü nguxëëtae, rü nüxna nicachigü. ⁴⁷ Rü guxũma ga yema duũxũgü ga Ngechuchuxũ ñnüxũ, rü nabaixãchiãëgü na ñuxãcü nüxũ nacuèxüchixũ rü meãma nangãxũãxũ. ⁴⁸ Rü yexguma nanatü rü naë nüxũ daugügu rü tabaixãchiãëgü. Rü naë rü ñatarügü nüxũ: —Pa Chaunex, ¿tüxcüũ tomaã ngexũ cuwagü? Cunatü rü choma rü poraãcü cuxcèx taxoegaãëácüma cuxcèx tadaugüecha —ñatarügü. ⁴⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tüxcüũ chauxcèx pedaugü? ¿Tama éxna nüxũ pecuèx na woetama Chaunatüchiüwa tá changëxmaxũ? —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü ga tümagü rü

tama nüxũ tacuèxgüéga ga yema tümamaã nüxũ yaxuxũ.
⁵¹ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ tümawe nataegu ga Nacharétuwa. Rũ guxũguma meã tümaga naxĩnüècha. Rũ naè ga María rũ ngĩãèwa nagu irũxĩnüècha ga guxũma ga yema ngupetũxũ. ⁵² Rũ niyachigũ ga Ngechuchu, rũ yexeraãcü nüxũ nicuáchigũ. Rũ Tupana rũ namaã nataãè, rũ guxũma ga duũxũgũ rũ ta namaã nataãègũ.

3

Cuáũ ga baiũxèèruũ nüxũ nixu ga Tupanaarũ ore ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Cu 1.19-28)

¹ Rũ yexguma Tibériu 15 ga taunecũ Dumaarũ ãèxgacũ yixĩxgu, rũ yexguma nixĩ ga Póũchiu Piratu rũ Yudéaaneärũ ãèxgacũ yĩxũ, rũ Erode rũ Gariréaaneärũ ãèxgacũ yĩxũ, rũ naèneè ga Piripi rũ Itúreaane rũ Traconíteaneärũ ãèxgacũ yĩxũ, rũ Lichániã rũ Abiríniããneärũ ãèxgacũ yĩxũ. ² Rũ yexguma ga Aná rũ Caipá rũ paigüeru nixĩgũ. Rũ yexguma nixĩ ga Zacaría nane ga Cuáũmaã yadexaxũ ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa. ³ Rũ guxũma ga yema nachicagũ ga Yudáũcutüarũ ngaicamana yexmagũxũgu nixũgũchigũ ga Cuáũ. Rũ duũxũgũmaã nüxũ nixuchigũ na nüxũ naxoexũcèx ga nacũmagũ ga chixexũ rũ ínabaiũxũcèx na yemaãcü Tupana nüxũ nüxũ rüngũmaxũcèx ga norũ pecadugũ. ⁴ Rũ guma nuxcũmaũcü ga Ichaxía ga Tupanaärũ orearũ uruũ naxũmatũxũrũ nixĩ ga nangupetũxũ. Yerũ duũxũgũarũ maxũärũ mexèèchigaxũ nixu ga yexguma ñaxgu:

“Ngèma nachica i ngextá taxúema íxãpataxũwa rũ tá nangèxma i wüxi i duũxũ i ngèma tagaãcüma

ñaxũ: ‘¡Pegü pemexêê naxcèx ya Cori! ¡Rü naxcèx ipeyanawéxächixêê i perü maxũ!’ ⁵ Rü guxãârü maxũ rü tá inayarüwéxächi ñoma wüxi i ngatexũ rügütaxürüü na iyawéxücèx i nama. Rü guxãma ya yíxema togüétüwa tügü ngëxmaxêêgüxe rü tá ítarüxĩ ñoma wüxi ya mèxpúne rü wüxi i ngüchitaeru idoxochixêêxürüü. Rü guxũma i nacüma i wüxũ rü tá inayarüwéxächigü. Rü ngëma duũxũgüarü maxũwa tama mexũ rü tá nayamexêêgü. ⁶ Rü guxũma i duũxũgü rü tá nüxũ nadaugü ya yima Maxêêêruũ ya Tupana núma namucü”,

ñanagürü ga Ichaxía ümatüxũ ga ore. ⁷ Rü yexguma Cuãxũtawa naxixgu ga duũxũgü na ínabaiüxêêäxücèx, rü nüma ga Cuãü rü ñanagürüama nüxũ: —Pa Äxtapearü Duũxũgüx ¿Rü ñuxäcü nagu perüxínüe na naxchaxwa pibuxmüxũ i ngema poxcu i marü ingaicamaxũ ega tama nüxũ perüxoegu i pecüma i chixexũ? ⁸ —¡Rü meã pemaxê na ngëmaäcü guxũma i duũxũgü nüxũ daugüxücèx na aixcüma marü nüxũ perüxoexũ i pecüma i chixexũ! Rü tama name i ñaperügügü:

“Tãütáma Tupana toxũ napoxcue, erü Abráütanüxũ tixigü” ñaperügügü. Erü tama ngëmacèx nixĩ ya Tupana i duũxũgüxü nayaxuxũ. Rü pemaã nüxũ chixu rü ngëxguma Tupana naxwèxegu rü tama nüxũ naguxcha na daa nutawa Abráütanüxũ nanguxüxêêxũ. ⁹ —Tupanaârü yuema rü marü ímemare na yadaxũäxücèx i ngëma nanetügü i tama mexũ. Rü guxũma i nanetügü i chixearü õóxũ rü tá nadaxũ, rü ñuxüchi üxüwa tá ínagu —ñanagürü ga Cuãü. ¹⁰ Rü yexguma ga duũxũgü rü Cuãüna nacagü,

rü ñanagürügü: —¿Tacü éxna nixĩ i mexũ na tanaxũxũ?
 —ñanagürügü. ¹¹ Rü Cuáũ rü nanangãxũ rü ñanagürü: —
 Texé ya taxrearü gáuxũchiruáxê rü name nixĩ i texé ya
 tũxũ nataxúxena tanaxã. Rü texé ya õnaáxê rü name
 nixĩ i texé ya ngearü õnaáxêmaã tangau i tũmaärü õna
 —ñanagürü. ¹² Rü Cuáũxũtawa naxĩ ta ga ñuxre ga
 yatügü ga Dumaärü ãëxgacücèx dñeru ngĩxũ ideetanũxũ.
 Rü nanaxwèxegü ga Cuáũ na ínabaiũxêëxũ. Rü Cuáũna
 nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexêëruũx, ¿Tacü nixĩ i
 mexũ na tanaxũxũ i tomax? —ñanagürügü. ¹³ Rü Cuáũ
 rü ñanagürü nüxũ: —Tama name i ãëxgacü pemaã nüxũ
 ixuxũärü yexera penayauxgü i dñeru i duũxũgũxũtawa
 —ñanagürü. ¹⁴ Rü ñuxre ga churaragü rü ta Cuáũna
 nacagüe, rü ñanagürügü: —¿Toma rü tacü nixĩ i mexũ
 na tanaxũxũ? —ñanagürügü. Rü nanangãxũ ga Cuáũ
 rü ñanagürü: —Tama name i texéxũ pexãxũneácüma
 tũmaärü ngẽmaxũgü pepuxũ. Rü tama name i tacü
 rü doraxũ tũmachigaxũ pixu na ngẽmaácü tũmaärü
 ngẽmaxũgü pepuxũxũcèx. Rü name nixĩ i ngẽma dñeru
 i ãëxgacü pexũ ngĩmaã naxütanücümaãtama petaãëgü rü
 tama yexeracücèx ípeca —ñanagürü. ¹⁵ Rü yexguma ga
 duũxũgü rü poraácü ínanguxêëgü na paxa ínanguxũ
 ga Tupana Nane ga Cristu. Rü nagu narüxĩnüë ga na
 bexmana Cuáũ rü Cristu yĩxũ. ¹⁶ Natürü ga Cuáũ rü
 guxãxũ ñanagürü: —Aixcüma i choma rü dexáwamare
 pexũ íchabaiũxêë, natürü tá ínangu i to i Tupanaärü
 orearü uruũ, rü nüma tá pexna nananguxêë i Tupanaãë
 i Üünexũ wüxi i üxüemarũ. Erü nüma rü poraácü choxũ
 narüyexera na ãëxgacü yĩxũ. Rü choma rü napéxewa rü
 taxuwama chame rü bai i norü chapatucunüärü wëgüwa

chame. ¹⁷ —Rü nüma rü marü ínamemare na ñoma i nañewa yadexechiãxücèx i norü duũxügü ñoma wüxi ya yatü trigu naátüna idexechixürüũ. Rü ngẽmaãcü tá nayadexechi i ngẽma noxrü ixīgüxũ na naxũ- tawa nangẽxmagüxücèx, natürü ngẽma tama noxrü ixīgüxũ, rü tá ínanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne — ñanagürü. ¹⁸ Rü yema oremaã rü muxüma ga to ga ucuxëgümaã, rü Cuáũ duũxügümaã nüxũ nixu ga ore ga mexũ ga Ngechuchuchiga. ¹⁹ Rü Cuáũ rü ãëxgacü ga Erodexũ nanga, yerü ngĩmaã naxãmèx ga Erodía ga naëneë ga Piripi namèx. Rü nananga ta naxcèx ga yema togü ga chixexũ ga naxüxũ. ²⁰ Natürü ga Erode rü tama Cuáũga naxĩnü. Rü yexeraxũ ga chixexũ naxü, yerü poxcupataũwa Cuáũxũ namu.

Ngechucharü baiechiga
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Rü yexguma taxüta napoxcugu ga Cuáũ, rü guxũ ga duũxügüxũ ínabaiũëëxyane, rü yexguma ta nixĩ ga Ngechuchuxũ ínabaiexëëxũ. Rü yexguma Ngechuchu íyumüxëyane rü ningena ga daxüguxũ ga naãne. ²² Rü Tupanaãe i Üünexũ rü wüxi ga muxtucurüũ inanago rü Ngechuchuna nangu. Rü daxüwa inanaxũ ga wüxi ga naga ga ñaxũ: —Cuma nixĩ, Pa Chaunex, i cuxũ changechaũxũchixũ rü cumaã chataãëxũ —ñaxũ.

Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxũ ga duũxügüchiga
(Mt 1.1-17)

²³ Ngechuchu rü 30 ga taunecü nüxũ nayexma ga yexguma ínaxügüãgu na guxüwama duũxügümaã nüxũ yaxuxũ ga Tupanaarü Ore. Rü duũxügü nagu narüxĩnüë rü Yúche nane nixĩ ga nümax.

- Rü Yúche rü Erí nane nixĩ.
 24 Rü Erí rü Matáx nane nixĩ.
 Rü Matáx rü Lebí nane nixĩ.
 Rü Lebí rü Merequí nane nixĩ.
 Rü Merequí rü Yana nane nixĩ.
 Rü Yana rü Yúche nane nixĩ.
 25 Rü Yúche rü Matatía nane nixĩ.
 Rü Matatía rü Amó nane nixĩ.
 Rü Amó rü Naúũ nane nixĩ.
 Rü Naúũ rü Echi nane nixĩ.
 Rü Echi rü Nagaí nane nixĩ.
 26 Rü Nagaí rü Maáx nane nixĩ.
 Rü Maáx rü Matatía nane nixĩ.
 Rü Matatía rü Chemeí nane nixĩ.
 Rü Chemeí rü Yuchéx nane nixĩ.
 Rü Yuchéx rü Yudá nane nixĩ.
 27 Rü Yudá rü Yuanáũ nane nixĩ.
 Rü Yuanáũ rü Récha nane nixĩ.
 Rü Récha rü Chorobabé nane nixĩ.
 Rü Chorobabé rü Charatía nane nixĩ.
 Rü Charatía rü Nerí nane nixĩ.
 28 Rü Nerí rü Merequí nane nixĩ.
 Rü Merequí rü Adí nane nixĩ.
 Rü Adí rü Cocháũ nane nixĩ.
 Rü Cocháũ rü Elmadáũ nane nixĩ.
 Rü Elmadáũ rü Erú nane nixĩ.
 29 Rü Erú rü Yochué nane nixĩ.
 Rü Yochué rü Erieché nane nixĩ.
 Rü Erieché rü Yoríũ nane nixĩ.
 Rü Yoríũ rü Matáx nane nixĩ.
 Rü Matáx rü Lebí nane nixĩ.
 30 Rü Lebí rü Chimeúũ nane nixĩ.
 Rü Chimeúũ rü Yudá nane nixĩ.
 Rü Yudá rü Yúche nane nixĩ.
 Rü Yúche rü Yonáũ nane nixĩ.
 Rü Yonáũ rü Eriaquíũ nane nixĩ.
 31 Rü Eriaquíũ rü Meréa nane nixĩ.

- Rū Meréa rü Ména nane nixĩ.
 Rū Ména rü Matáta nane nixĩ.
 Rū Matáta rü Natáũ nane nixĩ.
 Rū Natáũ rü Dabí nane nixĩ.
 32 Rū Dabí rü Ichaxí nane nixĩ.
 Rū Ichaxí rü Obé nane nixĩ.
 Rū Obé rü Boó nane nixĩ.
 Rū Boó rü Cháru nane nixĩ.
 Rū Cháru rü Nachóũ nane nixĩ.
 33 Rū Nachóũ rü Aminadá nane nixĩ.
 Rū Aminadá rü Admĩũ nane nixĩ.
 Rū Admĩũ rü Arni nane nixĩ.
 Rū Arni rü Esróũ nane nixĩ.
 Rū Esróũ rü Fare nane nixĩ.
 Rū Fare rü Yudá nane nixĩ.
 34 Rū Yudá rü Acóbu nane nixĩ.
 Rū Acóbu rü Ichaá nane nixĩ.
 Rū Ichaá rü Abráũ nane nixĩ.
 Rū Abráũ rü Taré nane nixĩ.
 Rū Taré rü Nacúx nane nixĩ.
 35 Rū Nacúx rü Cherúx nane nixĩ.
 Rū Cherúx rü Ragáu nane nixĩ.
 Rū Ragáu rü Peréx nane nixĩ.
 Rū Peréx rü Ebéx nane nixĩ.
 Rū Ebéx rü Cháru nane nixĩ.
 36 Rū Cháru rü Caináũ nane nixĩ.
 Rū Caináũ rü Arpacháx nane nixĩ.
 Rū Arpachá rü Chéũ nane nixĩ.
 Rū Chéũ rü Noé nane nixĩ.
 Noé rü Laméx nane nixĩ.
 37 Rū Laméx rü Matucharéũ nane nixĩ.
 Rū Matucharéũ rü Enóx nane nixĩ.
 Rū Enóx rü Yaréx nane nixĩ.
 Rū Yaréx rü Maararéx nane nixĩ.
 Rū Maararéx rü Caináũ nane nixĩ.
 38 Rū Caináũ rü Enóx nane nixĩ.
 Rū Enóx rü Chex nane nixĩ.
 Rū Chex rü Adáũ nane nixĩ.

Rü Adáũ rü Tupana nane nixĩ.

4

Ngechuchuxũ naxü ga Chataná

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Ngechuchuxũtawa nayexma ga Tupanaãẽ i Üünexũ. Rü yexguma Yudáũchiüwa ínaxũãchigu ga Ngechuchu, rü Tupanaãẽ i Üünexũ rü dauxchitawa ga ngextá taxúema íxãpataxũwa nanaga. ² Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexũ. Rü ngoxo ga Chataná rü nüxũ naxü. Rü yexguma yéma nayexmagu rü taguma nachibü. Natürü ga yixcama rü nataiya. ³ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü ñanagürü nüxũ: —Ega aixcüma Tupana Nane quixĩgu, rü ¡daa nutamaã nüxũ ixu na pãũxũ nanguxuchixüçè! —ñanagürü ga Chataná. ⁴ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü: “Tãütáma õnamaãxĩca namaxẽ i duũxũgü, natürü guxũma i ore i Tupana nüxũ ixuxũ tá nixĩ i duũxũgüxũ maxẽxẽxũ”, ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mèxpúnechitaeruwa nanaga. Rü yéma paxaãchi nüxũ nüxũ nadauxẽẽ ga guxũma ga nachiũãnegü ga ñoma ga naãnecũãx. ⁶ Rü Chataná rü ñanagürü nüxũ: —Guxũ i ñaã nachiũãnegü i mexũ rü norü ngẽmaxũgü rü chi cuxna chanaxã. Erü choxrü nixĩ i guxũma i ñaãgü, rü tüxna chanaxã ya texé ya choma chorü me ixixẽ na tüxna na chanaxãxũ. ⁷ —Rü ngẽxguma chi chopéxegu cucaxápxügu rü choxũ quicuèxüügu rü cuxrü chi nixĩ i guxũma i ñaã cuxũ chawéxũ —ñanagürü. ⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü ñanagürü: —¡Choxna

ixũgachi! Pa Chata- nax. Erü Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rü ñanagürü:

“¡Nũxũ icuèxũũ ya Cori ya curü Tupana, rü yimaãxũxĩ-catama napuracü!”

ñanagürü. ⁹ Rũ yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Yerucharéũ ga ñãnewa nanaga. Rũ tupauca ga taxũnetapéxegu nanamunagü. Rũ ñanagürü nüxũ: —Ega aixcũma Tupana Nane quixĩgu, rü ¡nuã cugü rütæ! ¹⁰ —Erü Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rü ñanagürü:

“Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruũgü i daxũcũãx na cuxna nadaugũxũcèx. ¹¹ Rũ naxmèxmaã tá cuxũ niyaxgü na tama tacü rü nutagu cunguxũcèx”, ñanagürü. ¹² Rũ Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Tupanaãrũ ore i ùmatũxũwa rü ñanagürü ta:

“¡Tama name i nüxũ na cuxũxũ ya Cori ya curü Tupana!”, ñanagürü. ¹³ Rũ yexguma marü taxucüruwama Ngechuchuxũ naxũxgu, rü nüma ga Chataná rü nüxna niña ñuxmata nüxũ iyangau na ñuxãcü wena nüxũ na naxũxũ.

*Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxũgü ga norü puracü
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)*

¹⁴ Rũ Ngechuchu rü Gariréaanecèx nataegu. Rũ Tupanaãe i Ûünexũ rü naxũtawã nayexma rü porãcü nanaporaxẽẽ. Rũ ga duũxũgü rü nachiga nidexagü ga guxũ ga yema naãnewa. ¹⁵ Rũ wũxichigü ga ñãneãrũ ngutaquéxepataũgüwa rü nanguxẽẽtae. Rũ guxũma ga duũxũgü rü nüxũ nicuèxũũgü.

*Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)*

¹⁶ Rū Nacharétuwa naxū ga Ngechuchu. Rū guma nixī ga ñāne ga nanatūgū nawa nayaxēēgūne. Rū ngūxchigaarū ngunexūgu rū ngutaquéxepataūgu naxūcu, yerū yema nixī ga nacūma ga guxū ga ngūxchigaarū ngunexūgu. Rū yéma inachi rū duūxūgūcèx nūxū nadaumatū ga Tupanaarū ore ga ūmatūxū. ¹⁷ Rū nūxna nanaxāgū ga popera ga Tupanaarū orearū uruū ga Ichaxía ūmatūxū. Rū yexguma yangenaátūāgu, rū nūxū inayangau ga ngextá ínaxūmatūxūwa ga ore ga ñaxū:

¹⁸ “Cori ya Tupanaāē rū chauxūtawa nangēxma. Rū nūma rū choxū naxuneta na nūxū chixuxūcèx i ore i mexū namaā i ngēma duūxūgū i ngearū ngēmaxūāxgūxū. Rū choxū namu na ngēma duūxūgū i pecadutūūwa ngēxmagūxūmaā nūxū na chixuxūcèx rū tá na ínanguxūxū. Rū choxū namu na chayadauchixetūxēēgūxūcèx i ngēma ingexetūgūxū rū na íchananguxūxēēxūcèx i ngēma duūxūgū i togūmēxēwa ngēxmagūxū. ¹⁹ Rū nūma choxū namu na duūxūgūmaā nūxū chixuxūcèx na Tupana nūxū rüngūxēēchaūxū i ngēma nūxū yaxōgūxū”,

ñanagürü ga yema ore. ²⁰ Rū yexguma ga Ngechuchu rū nūgūna nananuxāchiátū ga popera. Rū ngutaquéxepataūārū dauruūna nanaxā rū ñuxūchi ínarūto. Natürü guxūma ga yema ngutaquéxepataūwa yexmagūxū ga duūxūgū rū nūxū narūdaunūēcha. ²¹ Rū yexguma ga Ngechuchu rū inanaxūgū ga na yadexaxū, rū ñanagürü: —Ñuxmatama nixī i pepéxewa Tupana yanguxēēxū i ñāā ore ga Ichaxía ūmatūxū —ñanagürü. ²² Rū guxūma ga duūxūgū rū meā Ngechuchuchiga

nidexagü. Rü nabaixãchiãẽgü namaã ga yema ore ga mexũ ga namaã nüxũ yaxuxũ. Natürü tama aixcüma nayaxõgüchaũ. Rü yemacèx nügüna nacagü rü ñanagürügü: —¿Taux éxna daa yĩxũ ya Yúche nane? —ñanagürügü. ²³ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Choma nüxũ chacuèx rü tá chomaã penaxuxuchi i ngẽma ore i ñaxũ:

“Pa Duturux ¡Cugütama rümexẽẽ!” ñaxũ. Rü éxna tá choxũ ñaperügügü:

“Yema mexũ ga taxũ ga nüxũ taxĩnüëxũ ga Tupanaãrü poramaã cuxüxũ ga Capernáüwa, rü tanaxwèxe i nuã curü ñãnewa rü ta na cunaxüxũ”, ñaperügügü tá. ²⁴ Rü nayadaxẽẽ ga Ngechuchu na yadexaũ rü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü guxũma i Tupanaãrü orearü uruũ, rü norü ñãnewatama i duũxũgü rü tama meã nanayauxgü. ²⁵ —Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu rü Iraéanewa rü nayexma ga muxüchixũma ga ngexũgü ga iyutegüxũ ga yexguma Ería maũxgu. Rü yexguma nixĩ ga tomaẽxpüx ga taunecüarü ngãxũ rü taguma napuxũ, rü poraãcü nangúxũ ga taiya ga guxũ ga ñaa nachixüanewa. ²⁶ —Natürü ga Tupana rü tama wüxi ga Iraéanecũãx ga yutecüxütawa Erífaxũ namu. Natürü ngĩxütawa nanamu ga yema yutecü ga Charépacũãx ga Chidáüãrü ñãneãrü ngaicamagu ãchiücü. ²⁷ —Rü yexguma namaũxgu ga Erichéu, rü Iraéanewa nayexmagü ta ga muxũma ga duũxũgü ga chaxünemaã idaaweexũ. Natürü taxuũma ga yema idaaweexũ ga Iraéanewa yexmagüxũ rü naxcèx nitaaneẽ. Rü Namáü ga Chíríaanecũãxĩcatama nixĩ ga guma naxcèx yataanecü —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁸ Rü yexguma yema orexũ naxĩnüëgu, rü guxũma ga yema

duïxũgũ ga guma ngutaqu  xepataũwa yexmagũxũ r   pora  c   naxcèx nanu  . ²⁹ R   inachig   ga duïxũgũ r   Ngechuchuxũ inat  x  chig   ga guma   newa. R   guma m  xp  ne ga guma   ne nawa yexmanechitaeruwa nana-gag   na y  ma yanataeg  ax  c  x. ³⁰ Nat  r   ga Ngechuchu r   nor   ng  x  tan  wa   nax  x  ama, r     nix  .

*W  xi ga yat   ga ngoxo nawa yexmax  chiga
(Mr 1.21-28)*

³¹ R   yexguma ga Ngechuchu r   Garir  aane  r     ne ga Capern  uwa nax  . R   ng  xchigaar   ngunex  gu y  ma duïxũg  xũ nang  x    . ³² R   duïxũg   r   nabaix  chi  eg   nama   ga nor   ng  x    tae, yer   Tupana  r   porama   nidexa. ³³ R   guma ngutaqu  xepataũwa nayexma ga w  xi ga yat   ga ngoxo nawa yexmax  . R   aita y  ma nax  , r     nag  r  : ³⁴ —   Toxna ix  gachi!   T  xc  ũ totan  wa cux  , Pa Ngechuchux, Pa Nachar  tuc    x?   Nu   cux   na tox   cud  ix  c  x? Choma cux   chacuèx na Tupana Nane ya   nec   na qu  ix   —   nag  r  . ³⁵ R   Ngechuchu nananga ga yema ngoxo r     nag  r  : —   Iyar  nge  x r     nax  x   nawa ya yima yat  ! —   nag  r  . R   yexguma ga yema ngoxo r   duïxũg  p  xegu nayangux   ga guma yat  , r   nawa   nax  x  . Nat  r   tama nanapix    . ³⁶ R   gux  ma ga duïxũg   r   nabaix  chi  eg  . R   n  g  m  c  g  ma  chig   nachiga nidexagü, r     nag  r  g  : —   Tac   r   ore nix   i ng  ma? Er     n   yat   r   aixc  ma ng  ma ngoxog  ma   inacu  x r   pora  c   nanamu. R   n  mag   r   naga nax  n  e, r     naxox   —   nag  r  g  . ³⁷ R   gux  wama ga yema na  newa r   Ngechuchuchigax   nixugüe ga duïx  g  .

*Ngechuchu r   Chim  u ga Pedru n  x  c  x nayataanex  
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)*

³⁸ Rũ guma ngutaquéxepataũwa ínaxũxũ ga Ngechuchu rũ Chimáũpatawa naxũ. Rũ Chimáũ nèxé rũ poraãcü iyaxaxüne. Rũ Ngechuchuna nacagüe ga ngíxcèx na yataanexẽãxücèx. ³⁹ Rũ nũma rũ ngíxũtagu nayachi rũ narũmèxãchi rũ nananga ga yema axüne. Rũ yexgumatama igèuxãchi ga na yaxaxünexũ. Rũ yexgumatama írũda, rũ naxcèx inamexẽẽ ga õna.

*Ngechuchu rũ muxũma ga idaaweexũcèx nayataanexẽẽ
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)*

⁴⁰ Rũ yexguma marũ yanaxüchuaũgu ga üèxcü, rũ Ngechuchuxütawa nanagagü ga guxũma ga duũxũgü ga nagúxũraũxũ ga daaweanemaã idaaweexũ. Rũ ga Ngechuchu rũ wüxichigü ga yema duũxũgüxũ ningõgü, rũ yemaãcü naxcèx nayataanexẽẽchigü. ⁴¹ Rũ nanameẽxẽẽ ga muxũma ga duũxũgü ga idaaweexũ ga ngoxo nawa yexmagüxũ. Rũ yema ngoxogü rũ aita naxüe, rũ ñanagürügü: —Cuma nixĩ i Tupana Nane quiĩxũ —ñanagürügü. Natürü ga Ngechuchu rũ nayangagü ga yema ngoxogü. Rũ nüxna nanachuxu ga na yadexagüxũ, yerü yema ngoxogü rũ nüxũ nacuèxgü na Cristu yĩxũ.

*Ngechuchu rũ nanaxunagü ga ore ga mexũ ga
ngutaquéxepataũwachigü
(Mr 1.35-39)*

⁴² Rũ yexguma noxri yangóonegu rũ yema ñanewa ínaxũxũ ga Ngechuchu. Rũ wüxi ga nachica ga taxúema íxãpataxũwa naxũ. Natürü ga duũxũgü rũ naxcèx nadaugü rũ düxwa naxütawa nangugü. Rũ nüxũ nacèèxũgü ga tama na ínaxũxũcèx ga yema norü nañewa. ⁴³ Natürü ga Ngechuchu rũ ñanagürü nüxũ: —Taxucürüwama petanügu charüxãũẽcha erü chanaxwèxe

na náíngü ya ñãnegüwa ngëxmagüxũ i duũxũgümaã rü ta nüxũ chixuxũ na ñuxãcü ãëxgacü yĩixũ ya Tupana. Erü woetama ngëmacèx núma choxũ namu — ñanagürü. ⁴⁴ Rü yemaãcü Ngechuchu nüxũ nixuchigü ga ore ga ngutaquéxepataũgüwachigü ga guxũma ga Gariréanewa.

5

Muxũma ga choxni na ínayauxũxũchiga

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Rü wüxicana ga yexguma naxtaxa ga Yenecharé-tuanacüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü muxũma ga duũxũgü rü naxütawa nangugü. Rü düxwa yéma nayaxãütügü, yerü nüxũ naxĩnüëchaũ ga Tupanaãrü ore. ² Rü Ngechuchu yéma nüxũ nadau ga taxre ga ngue ga ingeãcune. Rü guma nguegü rü naxnecüpechinüwa nanadagü, yerü ga püchaetanüxũ rü nüxna yéma ínachoũ, yerü norü pücha niyauxgü. ³ Rü wüxi ga guma nguegu nixüe ga Ngechuchu. Rü guma ngue rü Chimáũãrü nixĩ. Rü Chimáũna naca ga naxnecüpechinüãrü ngãxütüwaxüra na nangeaxüçèx. Rü guma nguewa narüto ga Ngechuchu. Rü yéma inanaxügü ga duũxũgüxũ na nangúexëëxũ. ⁴ Rü yexguma yagúegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxũ, rü Chimáũxũ ñanagürü: — ¡yéa ínamatamaxüwa namaã naxã ya daa ngue. Rü ngema penatáe i perü pücha na choxnita piyauxgüxüçèx! — ñanagürü. ⁵ Rü Chimáũ nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: — Pa Ngúexëëruũx, ngewèx rü guxũ i chütaxũ rü tapüchae, natürü taxuũma i choxni tiyaxu. Natürü ñuxma na choxũ cumuxũ rü wena táxarü íchanatáe i chorü pücha — ñanagürü. ⁶ Rü yexguma ínataégüãgu ga norü pücha, rü

muxũma ga choxni ínayauxũ. Rũ düxwa narügáuxchaũ ga norũ pũcha yerũ namuxũchi ga choxni. ⁷ Rũ naxméxmaã náĩ ga nguewa yexmagũxũ ga natanũxũgücèx nacagũ na nũxũ yanangũxẽẽgũxũcèx. Rũ yéma naxĩ ga yema natanũxũgũ ga naxcèx nacagũxũ. Rũ nanaxũácugũ ga guma taxre ga ngue rũ wixgutaèx inangutaũgũ yerũ namuxũchi ga choxni. ⁸ Rũ yexguma yemaxũ nadèuxgu ga Chimáũ ga Pedru, rũ Ngechuchupéxegu nayacaxápũxũ, rũ ñanagürũ nũxũ: —¡Choxna ixũgachi! Pa Corix. Erũ choma rũ wũxi i duũxũ i pecaduáxũ chixĩ —ñanagürũ. ⁹ Rũ yema ñanagürũ ga Chimáũ yerũ nũma rũ guxũma ga natanũxũgũ rũ namaã nabaixãchiãègũ ga yema muxũma ga choxni na ínayauxũxũ. ¹⁰ Rũ nabaixãchiãègũ ta ga Chimáũmücũgũ ga Chaũtiágu rũ Cuáũ ga Zebedeu nanegũ. Natürũ Ngechuchu rũ Chimáũxũ ñanagürũ: —¡Táxũ i cumuũxũ! Erũ ñuxmacürüwa rũ tá choxũ cupuracũ na chauxütawa cunagagũxũcèx i duũxũgũ —ñanagürũ. ¹¹ Rũ yexguma naxãnacũwa namaã nangugũgu ga naweũgũ, rũ yéma nanawogũ ga norũ guxũma rũ Ngechuchuwe narũxĩ.

Ngechuchu rũ wũxi ga rüchaxünexũcèx nayataanexẽẽ

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Rũ yexguma wũxi ga yéma yexmagũne ga ñanewa nayexmagu ga Ngechuchu, rũ yéma naxütawa nangu ga wũxi ga yatũ ga chaxünemaã idaawexũ. Rũ yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu rũ napéxegu nayacaxápũxũ rũ yexma nanangücuchi. Rũ Ngechuchuxũ nacèèxũ, rũ ñanagürũ: —Pa Corix, ngèxguma cuma cunaxwèxegu, rũ cuxũ natauxcha na choxũ curümexẽẽxũ nawa i chorũ daawe —ñanagürũ. ¹³ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ nũxũ

ningõgü, rü ñanagürü nüxũ: —Ngũ, chanaxwèxe. ¡Rüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga yema yatü ga chaxüneáxũ. ¹⁴ Rü Ngechuchu nanaxucuxẽ rü ñanagürü nüxũ: —¡Dücèx, taxúemaátáma nüxũ quixu, natürü paixũ cugü yadauxẽẽ na curümexũ rü yanguxẽẽ i ngẽma Tupana Moĩchéwa nüxũ ixuxũ na duũxũgü nüxũ cuáxũcèx na marü curümexũ nawa i curü ðaawe! —ñanagürü. ¹⁵ Natürü ga Ngechuchuchiga rü guxũwama ninguchigüama. Rü muxũma ga duũxũgü rü naxcèx naxítaquéxegü na norü orexũ naxĩnüëxũcèx, rü naxcèx na yataaneëxẽãxũcèx ga norü ðaawegüwa. ¹⁶ Natürü Ngechuchu rü ñuxguacü rü ngextá taxúema íxãpataxũwa naxũxũ. Rü yéma nayayumüxèxũ.

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawãixãchicücèx nay-
ataanexẽẽ*

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Rü wüxi ga ngunexũ Ngechuchu ínguxẽẽtaeyane, rü yéma narütogü ga ñuxre ga Parichéugü rü ñuxre ga ngúexẽëruũgü ga Moĩchéarü mugümaã nguxẽẽtaegüxũ ga guxũ ga Gariréaaneärü ñanexãcügüwa ne íxũ, rü Yudéaanewa ne íxũ, rü Yerucharéüwa ne íxũ. Rü Tupana rü poraãcü Ngechuchuwa inanawéx ga norü pora rü muxũma ga idaaweexũ narümeëxẽẽ. ¹⁸ Rü Ngechuchuxũtawa nangugü ga ñuxre ga yatügü, rü naxcèx yéma nanangetaũgü ga wüxi ga yatü ga nawãixãchicü. Rü ípatagu nanangecuchitaũgüchaũ na Ngechuchupéxegu yaxütaũgüãxũcèx. ¹⁹ Natürü taxuacüma yexma nanangecuchitaũgüéga, yerü namuxüchi ga duũxũgü.

Rü yemacèx ãcèxwéxgu naxĩgü. Rü meãma Ngechuchu íyexmaxüetüwa ínanapogüãxüügü ga guma ïpata. Rü yéma duüxügütanüwa Ngechuchupéxewa ínanachüxüetaüügü ga guma nawãixächicü. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu ga na nüxü yaxögüãxü ga yema yatügü, rü ñanagürü guma nawãixächicüxü: —Pa Chaunex, marü cuxü nüxü changechaü i curü pecadugü —ñanagürü. ²¹ Natürü yema ngüexëeruüügü ga Moïchëarü mugüarü nguxëëtaeruüügü rü Parichéugü, rü nagu narüxñnüë, rü nügüãëwa ñanagürügü: —¿Tacü nixĩ i ñãã yatü ecèx Tupanamaã chixexü yaxugüxü? Erü taxúema pora tüxü nangëxma na duüxügüaxü pecaduxü tangechaüxü. Rü Tupanaxĩcatama nixĩ ya nüxü nangëxmacü i ngëma pora —ñanagürügü naãëwa. ²² Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèx ga tacügu na ínaxñnüëxü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngë-magu perüxñnüë i pemax? ²³ —¿Tacü nixĩ irütauxchamaëxü na namaã nüxü ixuxü ya daa yatü ya nawãixächicü:

“Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaü”, rü éxna:

“¡Inachi rü íxü!” ñágüxü nüxü? ²⁴ —Natürü ñuxma rü tá pexü nüxü chadauxëë na Chaunatü núma choxü muxü na duüxügüaxü nüxü changechaüxücèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawãixächicüxü ñanagürü: —Cumaã nüxü chixu rü ñinachi, rü nayaxu i curü carüü, rü cupatawa naxü! —ñanagürü. ²⁵ Rü yexgumatama guxü ga duüxügüpéxewa inachi ga guma nawãixächicü. Rü nanayaxu ga norü carüü ga nagu nacaxü. Rü Tupanaxü

yacuèxüüchigüãcüma napatawa naxü. ²⁶ Rü guxüma ga duüxügü rü nabaixãchiãëgü. Rü Tupanaxü nicuèxüügü. Rü poraãcü namuüëãcüma ñanagürügü: —Ñuxma rü nüxü tadaugü i ñuxre i Tupanaärü puracügü i aixcüma mexëchixügü —ñanagürügü.

Lebícex naca ga Ngechuchu

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Rü yemawena ga Ngechuchu rü ínaxüxü ga guma íwa. Rü wüxi ga yatü ga Dumaärü ãëxgacücèx dïëru ngïxü ideetanüxüxütawa naxüpetü. Rü guma yatü rü Lebí nixí ga naega. Rü yéma dïëru ngïxü ínadexüwa narüto. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! — ñanagürü. ²⁸ Rü inachi ga Lebí, rü yéma nanatèx ga norü guxüma, rü Ngechuchuwe narüxü. ²⁹ Rü yixcama ga Lebí rü Ngechuchucèx napatawa wüxi ga taxü ga òna naxü. Rü muxüma ga yatügü ga Lebírüü dïëruarü degüwa puracüexü, rü muxüma ga togü ga duüxügü rü ta yéma mechawa narütogü. ³⁰ Natürü ga yema Parichéugü rü ngúexëëruügü ga Moíchéarü mugüarü nguxëëtaeruügü, rü inanaxügüe na Ngechuchuarü ngúexügüchigagu chixri yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü wüxiwa pechibüe rü namaã pexaxegü i ngëma yatügü i Dumaärü ãëxgacücèx dïëru ngïxü dexü rü ngëma pecaduãxgüxü? —ñanagürügü. ³¹ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poraexü rü taxucèxma duturu nanaxwèxegü, natürü ngëma idaaweexü nixí i duturu naxwèxegüxü. ³² —Choma rü tama mexügüna na chaxuxücèx nixí i núma chaxüxü, natürü pecaduãxgüxüna na chaxuxücèx nixí i núma chaxüxü na ngëmaãcü nüxü naxoexücèx i nacümagü i chixexügü rü Tupanawe naxíxü —ñanagürü.

Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Rü yexguma Ngechuchuna nacagüe ga duũxũgü, rü ñanagürügü: —Cuáũ ya baiũxẽẽruũãrũ ngúexũgü rü Parichéugüarũ ngúexũgü rü nayumüxëgüecha, rü muẽxpüxcüna rü naxauree rü tama nachibüe erü Tupanagu narüxĩnüẽ. Natürü i curü ngúexũgü, rü guxũguma nachibüe rü naxaxegümare —ñanagürügü.

³⁴ Natürü ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü wüxi ga ore ga nügüchigaxütama namaã nixu, rü ñanagürü: —¿Éxna wüxi i ngĩgüarũ petawa rü pexcèx namexũ na penaxaureexẽẽxũ i ngẽma nüxna naxugüxũ ega natanüwa nangẽxmagu i ngẽma yatü i ngexwacèx ãmaxũ? Rü tama nixĩ. ³⁵ —Natürü wüxi i ngunexũ rü ngẽma yatü i ngexwacèx ãmaxũ, rü tá namücügüna nixügachi. Rü ngẽma ngunexũgu tá nixĩ i aixcüma naxaureexũ i namücügü —ñanagürü. ³⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü namaã nüxũ nixu ga wüxi ga ore ga yema duũxũgücüma ga nuxcümaũxũchiga rü noxrütama nguxẽẽtae i ngexwacaxũxũchiga. Rü ñanagürü: —Taxúema wüxi i ngexwacaxũxũ i naxchiruta tiyo na namaã tanapaitaxũcèx i wüxi i naxchiru i marü ngauxũ. Erü ngëxguma ngẽmaãcü tanaxũxgu rü tanachixexẽẽ i ngẽma naxchiru i ngexwacaxũxũ. Rü ñuxũchi ngẽma natüchi i ngexwacaxũxũ rü tama nüxũ nayatãxũ i ngẽma naxchiru i marü ngauxũ. ³⁷ —Rü ngëxgumarũ ta rü taxúema ngexwacaxũcü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiũ i marü ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Erü ngëxguma ngẽmaãcü naxũxgu rü yima binu ya ngexwacaxũcü rü tá narüngu, rü tá nayawãixẽẽ i ngẽma naxchiũ i ngauxũ i naxchèxmünaxcèx. Rü ngëxma tá

nayarütaxu ya binu rü ngẽma naxchiũ rü ta. ³⁸ —Rü ngẽmacèx tanaxwèxe na yima ngexwacaxũcü ya binu rü ngexwacaxũxü i naxchiũgu yabacuchixü. Rü ngẽmaãcü rü taxuũtáma inayarütaxu. ³⁹ —Rü taxúema ya texé ya tùmamaã yaxúxe na ngúchiacü ya binu tayaxaxüxü rü tüxü nangúchaũ na tayaxaxüxü ya binu ya ngexwacaxũcü ya maĩcuracü. Rü ngẽxgumarüũ ta nixĩ i ngẽma duĩxüğü i marü namaã yaxüxü i nuxcümaũxü i nacüma i chixexü rü tama nanayauxgüchaũ i ngẽma mexü i nguxẽetae i ngexwacaxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

6

Ngechuchuarü ngúexüğü rü trigu nicãũëtanü ga ngüxchigaarü ngunexüğü

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexüğü rü Ngechuchu rü norü ngúexüğümaã trigunecüwa nachopetü. Rü norü ngúexüğü rü inaxĩacüma yoxocüne trigu nicãũtanü. Rü naxmèxmaã nanadaxi ga trigu rü nayangóëtanü. ² Rü ñuxre ga Parichéugü rü yema ngúexüğüna nacagü, rü ñanagürüğü: —¿Tüxcüũ ngüxchigaarü ngunexüğü penabuxu i trigu? Erü ngüxchigaarü ngunexüğü rü nachuxu na texé puracüxü —ñanagürüğü. ³ Rü Ngechuchu nanangãxü, rü ñanagürü: —¿Taguma éxna poperawa nüxü pedau ga tacü na naxüxü ga nuxcümaũcü ga aëxgacü ga Dabí ga yexguma nataiyagu ga nüma rü natanüxüğü? ⁴ —Rü Tupanapatagu naxücu rü nüxü nadau ga yema pãü ga üünexü ga yexma nuxü. Rü yema pãü rü nachuxu ga ngexerüxemare na nangóxü, rü paigücèxicatama nixĩ. Natürü Dabí nanayaxu ga

yema pãũ rü nanangõx, rü natanüxũmaã rü ta nangau —ñanagürü. ⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Tupana Nane ya duũxũxũ ixĩcü rü namaã inacuèx i ngũxchigaarü ngunexũ —ñanagürü.

Wüxi ga yatü ga yumécüchiga

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Rü to ga ngũxchigaarü ngunexũgu rü Ngechuchu rü ngutaquèxepataũgu naxücu. Rü inanaxügü ga na nanguxèètaexũ. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü tügünewa yumécü. ⁷ Rü yema ngúexèèruũgü ga Moĩchearü mugüwa nguxèètaegüxũ rü Parichéugü, rü Ngechuchuxũ nangugügü ngoxita ngũxchigaarü ngunexũgu guma yumécüxũ namexèè, yerü naxcèx nadaugü ga ñuxácü norü ãèxgacügüxũtawa na ínaxuaxũgüãxũ. ⁸ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxũ nacuèx ga yema naãèwa nagu naxĩnüèxũ ga yema yatügü. Rü yemacèx guma yumécüxũ ñanagürü: —¡rũda rü nuxã ngãxũtanügu yachi! —ñanagürü. Rü guma yumécü rü inachi rü norü ngãxũtanügu nayachi. ⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü yema mugüwa nguxèètaegüxũ, rü ñanagürü nüxũ: —¿tacü nixĩ i ngema mexũ ixüxũ i ngũxchigaarü ngunexũgu? ¿Rü ngema mexũ rü éxna chixexũ? ¿Rü namexũ i na namaxèèxũ rü éxna yamáxũ? —ñanagürü. ¹⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxũ nidaugüãchi ga yema duũxũgü ga yéma yexmagüxũ. Rü guma yumécüxũ ñanagürü: —¡lyanawéxãchixèè ya cuxméx! —ñanagürü. Rü guma yatü rü nügü inayarüwéxãchiméxèè, rü narümeméx. ¹¹ Natürü yema Parichéugü rü ngúexèèruũgü ga Moĩchearü mugüwa nguxèètaegüxũ, rü poraãcü nanuè.

Rü nügü nixucuxëgü na ñuxãcü tá Ngechuchuxü na yamëxgüxü.

Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na tóxnamana namugüãxüçèx

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Rü yexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga mëxpúnewa naxü na yéma yayumüxëxüçèx. Rü guxü ga yema chütaxügu rü yéma nayumüxë. ¹³ Rü yexguma yangóonegu, rü Ngechuchu norü ngúexügüçèx naca. Rü natanüwa nayadexechi ga 12. Rü yema nixí ga yatügu ga Ngechuchu nüxü unetagüxü na tóxnamana nangegüãxüçèx ga norü ore. ¹⁴ Rü yema yatügu ga nadexü rü Chimáü ga Pedrugu nanaxüéga nixí ga wüxi. Rü to nixí ga Aüdré ga Chimáü naëneë, rü Chaütiágu rü Cuáü, rü Piripi, rü Baturumé, ¹⁵ rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágu ga Arupéu nane rü Chimáü ga iporaãëcüücü, ¹⁶ rü Yuda ga Chaütiágueneë, rü Yuda Icariúte ga yixcama Ngechuchuxü íxuaxüxü naëchita.

Ngechuchu rü muxüma ga duüxügüxü nangúexëë

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Rü Ngechuchu rü yema yatügu ga nadexümaã ínarüxígü nawa ga guma mëxpúne. Rü wüxi ga nachica ga ínametachinüãnexüwa nayachaxächitanü. Rü yéma nayexmagü ga muxüma ga duüxügü ga guxü ga Yudéaanewa ne íxü, rü Yerucharéüwa ne íxü, rü taxtü ga taxüãnacüwa ga Chidáüwa rü Tiruwa ne íxü. Rü yéma naxí yerü Ngechuchuxü naxínüëchaü, rü nanaxwëxegü ga Ngechuchu na nameëxëëxü ga norü ðaawegüwa. ¹⁸ Rü yema duüxügü ga chixexü ga naãë nawa yexmagüxü rü ta naxcèx nitaanegü. ¹⁹ Rü guxüma ga duüxügü

rü Ngechuchuxũ ningögügüchaũ, yerü norü poramaã nanameẽxẽẽ.

*Duũxũgü i taãëgüxũchiga rü duũxũgü i ngechaũgüxũchiga
(Mt 5.1-12)*

²⁰ Rü yexguma Ngechuchu rü norü ngüexũgüxũ nadawenü, rü ñanagürü nüxũ: —¡Petaãëgü i pema ya ingearü ngẽmaxũãxgüxe! Rü Tupana aëxgacü íixĩxũwa rü pema rü tá ta pexãchica. ²¹ —¡Rü petaãëgü i pema i ñuxma taiyaexe! ¡Rü tá meãma pingãxcharaũgü! ¡Rü petaãëgü i pema i ñuxma auxexe! Rü yixcama rü tá pecugüe. ²² —¡Rü petaãëgü i pema i ngëxguma duũxũgü pexchi aiegu, rü pexũ ínawoũxgu, rü tacü pemaã yaxugüegu, rü chaugagu chixri pechiga yadexagügu! ²³ —Rü ngëxguma ngẽma pexũ üpetügu, rü ¡petaãëgüama rü tama pexoegaãëgü! Erü daxũgüxũ i naãnewa rü tá penayauxgü i wüxi i perü ãmare i mexëchixũ. Rü dücax, ñaã duũxũgü i ñuxma pexchi aiexũãrü oxigü rü yexgumarüũ ta nixĩ ga naxchi na naxaixũ ga nuxcũmaũgüxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgü. ²⁴ —Natürü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema ya muãrü ngẽmaxũãxgüxe erü núma ñoma i naãnewa rü marü petaãëgü. ²⁵ —Rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema ya marü ingaxcharaũgüxe erü tá petaiyae. Rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i pema i ñuxma marü cugüexe, erü yixcama rü perü ngechaũmaã tá pexauxe. ²⁶ —Rü wüxi i ngechaũ tá nixĩ i pexcèx i ngëxguma guxũma i duũxũgü pexũ icuèxüũgügu. Erü ngẽma duũxũgü i ñuxma pexũ icuèxüũgüxũãrü oxigü rü yexgumarüũ nüxũ nicuèxüũgü ga nuxcũmaũgüxũ ga orearü uruũgüneta.

*Name nixĩ i nüxũ tangechaũ i ngẽma tamaã rüx-
uwanügüxũ*

(Mt 5.38-48, 7.12)

²⁷ —Natürü pema i ñuxma na choxũ pexĩnüëxũ rü pemaã nüxũ chixu rü: —¡Nüxũ pengechaũ i ngema pemaã rüxuanügüxũ! ¡Rü meã nüxũ perüngüxëëx i ngẽma pexchi aiexũ! ²⁸ —¡Rü meã nachiga pidexagü rü naxcèx ípeca i Tupanaärü ngüxëë naxcèx i ngẽma pemaã guxchigagüxũ! ¡Rü naxcèx peyumüxëgü i ngẽma chixri pechigamaã idexagüxũ! ²⁹ —Rü ngëxguma texé cumaã nuxgu rü cuxũ tapechiwegu rü name nixĩ i tama cuxütanü ega woo curü tochiwewa rü ta cuxũ tapechiwegu. Rü ngëxguma texé cuxũ napuarü gáuxũchiruãxgu, rü name nixĩ i tüxũ cungechaũãma ega woo curü daxũ rü ta cuxna tanapuxgu. ³⁰ —¡Rü tüxna naxã ya texé ya curü ngẽmaxücèx ícaxe! Rü ngëxguma texé curü ngẽmaxũ cuxna napuxgu, rü tama name i naxcèx cungetama. ³¹ —Rü ngẽma mexũ i pema penaxwèxexũ na togü pemaã naxüxũ, rü name nixĩ i pema rü ta ngẽmaãcü mexũ namaã pexü. ³² —Rü ngëxguma pema rü ngẽma duũxügü i pexũ ngechaũxüxüxĩcatama pengechaũgu, rü ¿tacüwa namexũ i ngẽma? Erü ngẽma duũxügü i tama yaxögüxũ rü ngẽmaãcü nanaxügü. ³³ —Rü ngëxguma ngẽma duũxügü i cuxũ rüngüxëëxüxüxĩcatama curüngüxëëgu, rü ¿tacüwa namexũ i ngẽma? Erü ngẽma duũxügü i tama yaxögüxũ rü ngẽmaãcü nanaxügü. ³⁴ —Rü ngëxguma ngẽma duũxügü i ixãärü dñeruáxũnaxĩcatama cunaxãxgu i curü dñeru, rü ¿tacüwa namexũ i ngẽma? Erü ngẽma duũxügü i tama yaxögüxũ rü ngẽmaãcü nanaxügü, erü nüxũ nacüèxgü rü tá nüxũ nanataeguxëë i ngẽma dñeru. ³⁵ —

Natürü pema rü name nixĩ i nüxũ pengechaũ i ngema pemaã rüxuanügüxũ, rü nüxũ perüngüxẽ. Rü ngëxguma tacücèx pexna nacaxgu, rü name nixĩ i tama pexoe-gaãèacüma nüxna penaxã ega woo nagu perüxĩnüègu na ngürüachi täütáma pexũ nataeguxẽãxũ. Erü ngëxguma ngëmaacü penaxüxgu, rü Tupana rü ngëmaärü yexera tá poraãcü pexũ nanataeguxẽ, rü naxãcügü tá pixigü ya yima Tupana ya Poraxüchicü ya nüxũ rüngüxẽècü ta i ngëma taguma moxë nüxna ägüxũ rü ngëma chixecü-magüxũ. ³⁶—Rü pema rü name nixĩ i pengechaũwaxegü, ngëma Penatü ya Tupana na ngechaũwaxexürü.

*Tama name i chixexũgu namaã perüxĩnüe i togü
(Mt 7.1-5)*

³⁷—¡Rü taxü i togüxũ pixuxü! Rü ngëxguma ya Tupana rü täxütáma pexũ nixu na pechixexü. ¡Rü taxü i poxcu namaã pexueguxü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü täxütáma poxcu pemaã naxuegu. ¡Rü nüxũ nüxũ perüngümae i norü chixexü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tá pexũ nüxũ narüngüma i perü chixexü. ³⁸—¡Rü togümaã pengau i perü ngemaxügu! Rü ngexguma ya Tupana rü tá pexna nanaxã. Rü ñoma wüxi i choca i meãma napaxürüü rü meama ípoöcuxürüü tá Tupana pexna nanaxã. Erü ngema nguruxü i namaã cumücüna cuxãxü i curü ngemaxü rü ngematama nguruxümaã tá Tupana cuxna nanaxã —ñanagürü. ³⁹ Rü Ngechuchu rü ñãã cuèxruü norü ngúexügümaã nixu, rü ñanagürü: —¿Ñuxãcü i wüxi i ngexetüxü rü to i ngexetüxüxü namaxü nacuèxèèxü? Erü ngëma taxre i ngexetüxü rü wüxi i äx-maxügu tá nügümaã nayayicu. ⁴⁰—Rü taxuüma i ngúexü rü norü ngúexèèruüxü narüyexera. Natürü ngexguma

meã nanguxgu rü tá naxruxũ nixĩ ya norü ngúexẽerũ.
⁴¹ —¿Rü tũxcũũ nachiga quidexa i cumücü naxcèx i ngẽma íraxũ i chixexũ i naxũxũ natürü tama cugütama cun-
 gugü naxcèx i ngẽma chixexũ i taxũ i cuxũxũ? ⁴² —
 Rü ngẽxguma tama nüxna cucuèxãchigu i ngẽma chix-
 exũ i taxũ i cumatama cuxũxũ, rü ¿ñuxũcürüwa i nagu
 curũxĩnũxũ na cunamexẽẽxũ i ngẽma cumücüarü chix-
 exũ i íraxũ? Pa Duũxũ i Meã Maxnetaxũx, name nixĩ i
 cuxira nüxũ curũxo i ngẽma chixexũ i taxũ i cumatama
 cuxũxũ, rü ngẽxguma tá cume na nüxũ curüngũxẽẽxũcèx
 i cumücü na nüxũ naxoxũcèx i ngẽma chixexũ i íraxũ i
 naxũxũ.

Wüxi i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxũ icuáxũ
 (Mt 7.17-20, 12.34-35)

⁴³ —Nataxuma i nanetü i mexũ i chixearü oóxũ. Rü
 nataxuma i nanetü i chixexũ i meärü oóxũ. ⁴⁴ —Rü wüxi-
 chigü i nanetü rü norü owa nixĩ i nüxũ icuáxũ. Rü wüxi
 i torawa rü taxucürüwama wüxi i orix i imúxũ tayaxu.
 Rü wüxi i chuxchuxũwa rü taxucürüwa uba tayaxu. ⁴⁵ —
 Rü wüxi ya mecü ya yatü rü mexũ i orexũ nixu, erü
 naãewa rü aixcuma mexũgu narũxĩnü. Natürü wüxi i yatü
 i chixecümaxũ rü chixexũ i orexũ nixu, erü chixexũgu
 narũxĩnü. Rü ngẽma naãewa ngexmaxũ i chixexũ nixĩ i
 nüxũ yaxuxũ.

*Ïpata ya nutaétügu üxũne rü Ïpata ya naxnücüétügu
 üxũnechiga*

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ —¿Tũxcũũ i pema rü: “Pa Torü Corix” ñaperügü
 choxũ, natürü tama penaxü i ngẽma pemaã nüxũ chix-
 uxũ? ⁴⁷ —Rü ñuxma tá pemaã nüxũ chixu na ñuxãcü
 tiĩxũ ya yíxema chowe rüxũxẽ rü choxũ ñnũxẽ rü naxúxe

i ngëma tùmamaã nüxũ chixuxũ. ⁴⁸—Rü tuma rü wüxi ga yatü ga üpatacü rü yamèxmaĩcü ga norü caxta ñuxmata nutawa nangucürüü tixĩ. Rü yexguma namèxgu ga taxtü rü yabaixũgu ga napata, rü woo ga na naporauĩchiuxũ, rü tama niwèxtaũ, yerü meãma inapugüarü caxtaãx ga guma ï. ⁴⁹—Natürü yíxema nüxũ ñnumarexe i chorü ore natürü tama naxúxe i ngëma tùmamaã nüxũ chixuxũ, rü wüxi ga yatü ga naxnücüétügumare üpatacürüü tixĩ. Rü yexguma namèxgu ga taxtü, rü nibaixũ ga napata, rü naporauĩchiü. Rü niwèxtaũ ga napata, rü yexma nayarüxo ga guma ï.

7

Ngechuchu rü Dumacũãx ga churaragüarü ãëxgacüarü duũxũxũ narümexëë
(Mt 8.5-13)

¹ Rü yexguma nüxũ nachauxgu ga duũxũgümaã na yadexaxũ ga Ngechuchu, rü Capernáüwa naxũ. ² Rü yéma nayexma ga wüxi ga churaragüarü capitáũ ga Dumacũãx. Rü guma capitáũ rü nüxũ¹ nayexma ga wüxi ga norü duũxũ ga poraãcü nüxũ nangechaũxũ. Rü yema norü duũxũ rü niãaawe, rü naturaxüchi. ³ Rü yexguma Ngechuchuxũ naxínüchigagu ga guma capitáũ, rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Rü ñanagürü nüxũ: — ¡Ngema Ngechuchuxütawa pexĩ na nüxũ pecèèxũgüxücèx rü núma naxü na chorü duũxücèx yanataanexëëãxücèx! —ñanagürü. ⁴ Rü Ngechuchuxütawa naxĩ, rü poraãcü nüxũ nacèèxũgü, rü ñanagürügü: —Name nixĩ i nüxũ curüngüxëë ya torü capitáũ. ⁵—Erü núma rü guxũ i Yudíugüxũ nangechaũ. Rü nümatama nanaxütanü na

naxügüãxücèx ga torü ngutaquéxepataũ —ñanagürügü. ⁶ Rû yexguma ga Ngechuchu rû nawe narüxü. Natürü yexguma marü capitáũpataxü yangaicagu, rû nüma ga capitáũ rû Ngechuchucèx yéma nanamu ga ñuxre ga namücügü na namaã nüxü yanaxugüxücèx ga norü ore ga ñaxü: —Pa Corix, tama cuxü chachixewechaũ na chopatawa cunguxü erü choma rû taxuwama chame na chopatagu na cuxücuxü. ⁷ —Rû ngëmacèx nixĩ i tama chomatama cuxcèx chayaçaxü. Rû chanaxwèx i curü orewaxicatama nüxü quixu na naxcèx yataanexü tá i chorü duüxü. ⁸ —Erü choma rû ta chorü aëx-gacüméxëwa changëxma, rû choxméxwa nangëxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rû ngëxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxücèx, rû ngëma naxü. Rû ngëxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rû chauxütawa nangu. Rû ngëxguma chorü duüxüxü chamuxgu na tacü na naxüxücèx, rû choxü nanaxü —ñanagürü. ⁹ Rû nüma ga Ngechuchu rû yexguma nüxü naxĩnügu ga yema capitáũärü ore rû nabaixächiaë. Rû yema duüxügü ga nawe rüxixüxü nadawenü, rû ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rû taxuüma i Yudfugütanüwa nüxü ichayangau i wüxi i duüxü i ngëma yatürüü aixcüma yaxöxü —ñanagürü. ¹⁰ Rû yexguma nawoegugu ga yema capitáũmücügü ga Ngechuchuxütawa namugüxü, rû nüxü inayangaugü ga marü naxcèx na yataanexü ga yema capitáũärü duüxü.

Ngechuchu ínanadaxëë ga wüxi ga yutecü ngïne

¹¹ Rû yemawena ga Ngechuchu rû wüxi ga ñãne ga Naígu äeganewa naxü. Rû nawe narüxĩ ga norü ngüexügü, rû muxüma ga togü ga duüxügü. ¹² Rû yexguma guma

ĩãneãrũ ngaicamana nanguxgu, rũ tũxũ nadau ga wũxi ga yueta ga tẽxgũwa tũxũ nãngẽgũxe. Rũ guxema yuetaarũ mamá rũ tayute rũ guma yucũ rũ guxicatama nixĩ ga tũmane ixĩcũ. Rũ muxũma ga duĩxũgũ ga guma ããneãũãx rũ tũxũ ãnixũmũcũgũ. ¹³ Rũ yexguma Cori ga Ngechuchu guma yucũarũ mamaxũ dẽuxgu, rũ nũxũ ingechaũtũmũũ. Rũ ñãagũrũ ngĩxũ: —¡Tãxũ i cuxaxuxũ! —ñãagũrũ. ¹⁴ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ yuetacẽx nixũ, rũ nũxũ ningõgũ ga tũmachiũ. Rũ yema tũxũ ingetaũgũxũ rũ tũmamaã inayachiãchitanũ. Rũ ñãagũrũ ga Ngechuchu tũxũ ga guxema yueta: — Pa Ngextũxũcũx, ¡rũda! —ñãagũrũ. ¹⁵ Rũ yexguma ga guxema yuchirẽxe rũ ítarũto, rũ itanaxũgũ ga na tidexaxũ. Rũ Ngechuchu rũ tũmaẽna tũxũ namu. ¹⁶ Rũ yexguma yemaxũ nadaugũgu ga duĩxũgũ, rũ guxũma namuũẽ. Rũ inanaxũgũe ga Tupanaxũ na yacuẽxũũgũxũ. Rũ ñãagũrũgũ: —Wũxi i Tupanaãrũ orearũ uruũ i poraxũ tatanũwa nangox. Rũ ñãagũrũgũ ta: —Tupana nuã naxũ na norũ duĩxũgũxũ yanangũxẽẽxũcẽx —ñãagũrũgũ. ¹⁷ Rũ guxũma ga Yudeaanewa rũ norũ ngaicamana, rũ duĩxũgũ nũxũ nacuãchigagũ ga yema Ngechuchu ãxũ.

Cuãũ ga baiũxẽẽruũ rũ Ngechuchuxũtawa nanamugũ ga taxre ga norũ duĩxũgũ

(Mt 11.2-19)

¹⁸ Rũ Cuãũ ga baiũxẽẽruũ rũ nũxũ nacuãchiga ga guxũma ga yema Ngechuchu ãxũ, yerũ norũ ngũexũgũ ga Cuãũ rũ namaã nũxũ nixugũ. Rũ yemacẽx ga Cuãũ rũ taxre ga norũ ngũexũgũcẽx naca. ¹⁹ Rũ Ngechuchuxũtawa nanamugũ. Rũ Cuãũ rũ ñãagũrũ nũxũ: —¡Ngema pexĩ rũ Ngechuchuna peca rũ ñãapẽgũgũ nũxũ: “¿Cuma

yíixũ i Cristu i cuxũ ítananguxêêxũ, rü éxna to tá yixĩ i Cristu?” ñapegügü nüxũ! ²⁰ Rũ yema yatügü ga Cuáũ Ngechuchuxõtawa mugüxũ, rü Ngechuchucèx naxĩ. Rũ ñanagürügü nüxũ: —Cuáũ ya baiũxêêruũ núma cuxõtawa toxũ namugü na cuxna tayacagüxücèx rü ¿aixcüma cuma quiixũ i Cristu ya núma ngxuchaücü, rü éxna to tá yixĩ i Cristu? —ñanagürügü. ²¹ Rũ yexgumatama Ngechuchuxõtawa nangugügu ga Cuáũärü ngüxügü, rü Ngechuchu nanameêxêê ga muxüma ga duũxügü ga nagüxüraũxũ ga daawemaã idaaweexũ rü yema ingoxoáxũ. Rũ nayadauchigüxêê ga muxüma ga ingexetüxũ. ²² Rũ yemacèx Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —¡Pewoegu rü Cuáũmaã nüxũ peyarüxu i ngêma pematama nüxũ pedauxũ rü nüxũ pexĩnüêxũ! ¡Rũ namaã nüxũ pixu i ñuxácü i ngêma ingexetüxũ rü marü nidauchigü, rü ngêma ichixeparaxũ rü marü inachigü, rü ngêma chaxüneãxgüxũ rü marü naxcèx nitaanegü, rü ngêma ngauchixégüxũ rü marü ningoxnamachixégü, rü ngêma yuexũ rü wenaxärü namaxê, rü ngêma ingearü ngêmaxũáxũmaã rü marü nüxũ tixu i Tupanaärü ore i mexũ! ²³ —Rũ tataãê ya yíxema texé ya tama choxũ rüxoxe —ñanagürü ga Ngechuchu. ²⁴ Rũ yexguma nawoeguxgu ga yema duũxügü ga Cuáũ yéma mugüxũ, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáũchiga na yadexaxũ. Rũ duũxügümaã nüxũ nixu, rü ñanagürü: —¿Tacü nixĩ ga pema ípeyadaugüxũ ga dauxchitawa ga taxúema íxãpataxüwa? ¿Éxna wüxi ga yatü ga turaxũ ga ñoma dexne ga buanecü yaxĩãxtanücüüxêêcürüũ ixixũ nixĩ ga ípeyadaugüxũ? ²⁵ — Rũ éxna tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixĩ ga ípeyadaugüxũ? ¿Éxna wüxi ga yatü ga poraãcü nügü

ngèxãècü ípeyadaugü? Pema nüxũ pecuèx i ngẽma porãcü nügü ngèxãègüxũ rü ãèxgacügü ya tacügüpatawa nangèxmagü, rü taxucèxma dauxchitawa nangèxmagü. ²⁶ —¿Tãcü éxna nixĩ ga ípeyadaugüxũ? ¿Éxna wüxi ga Tupanaãrü orearü uruũ? Ngẽmããcü aixcüma yema nixĩ ga ípeyadaugüxũ. Rü pemaã nüxũ chixu rü Cuáũ ya baiũxèèruũ rü tama wüxi i ngèxũrüüxũ i Tupanaãrü orearü uruũ nixĩ. ²⁷ —Rü Cuáũchiga nixĩ ga naxümatüxũ ga yema Tupanaãrü ore ga ñaxũ:

“Cupéxegu chayamu i chorü orearü ngeruũ na cuxcèx namexèèãxücèx i duũxũgüarü maxũ”,
 ñaxũ. ²⁸ —Rü pemaã nüxũ chixu rü guxũ i duũxũgütanüwa rü nataxuma i Tupanaãrü orearü uruũ i Cuáũ ya baiũxèèruũãrü yexera. Natürü yíxema Tupana ãèxgacü íxixüwa wixwexüchi üxe, rü Cuáũãrü yexera tixĩ —ñanagürü. ²⁹ Rü guxũma ga duũxũgü rü woo yema yatügü ga Dumaãrü ãèxgacücèx dïèru ngíxũ ideetanüxũ, rü nüxũ naxĩnüè ga yema Ngechucharü ore rü ñuxüchi Tupanaxũ nicuèxüügü yerü nüxũ nicuèxãchitanü na aixcüma mecü yĩxũ ga Tupana. Rü yema nixĩ ga duũxũgü ga ũpaacü Cuáũ íbaiũxèèxũ. ³⁰ Natürü yema Parichéugü rü yema ngúxèèruũgü ga Moíchéarü mugüwa nguxèètaegüxũ rü tama nanaxwèxegü ga Cuáũ na ínabaiũxèèxũ. Rü yemaãcü nüxũ naxoe ga yema mexũ ga Tupana naxcèx üxchaũxũ. ³¹ Rü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tãcügu tá chanangu i ñomaũcüü maxèxũ i duũxũgü? ¿Rü nanatacüraũgü? ³² —Rü ñaã duũxũgü rü taxuxũmaãma nataãègü ngèxgumarüũ i ngema buxũgü i ñãxtüwa rütogüxũ, rü íxĩnücèxwèxegüxũ, rü tagaãcü namücügüxũ ñagüxũ:

“Marü wowerumaã pexcèx tapaxetagü natürü tama ípixũächitanüxũ. Rü marü ngechaũxũ i wiyaegu pexcèx tawiyaegü natürü tama pexauxe”, ñagüxũ. Rü ngẽma buxũgürüũ taxuxũmaãma nataãegü i ñomaũcüü i duũxũgü. ³³ —Yerü ga Cuáũ ga baiũxẽëruũ rü núma naxũ, rü tama pâũ nangõx rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga pema rü: “Nangoxoãx” ñaperügü nüxũ. ³⁴ —Rü ñuxũchi núma chaxü i choma ya Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü õna changõx rü binu chayaxaxü. Rü ngẽxguma i pema rü ñaperügügü choxũ:

“Choma rü chataanüxũchi rü changãxwèxe, rü pecaduã x-güxũ i duũxũgümaã chaxãmücü, rü yatügü i Dumaãrü ãëxgacücèx dïëru ngĩxũ ideetanüxũmaã chaxãmücü”, ñaperügügü choxũ. ³⁵ —Natürü Tupanaãrü cuèx rü meãma nangox tùmawa ya yíxema aixcüma nawe rüxĩxẽ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáũ ga Parichéupatawa nayexma

³⁶ Rü wüxi ga Parichéu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibüxücèx. Rü yéma naxü ga Ngechuchu rü yema Parichéuarü mechawa nayarüto. ³⁷ Rü wüxi ga ngecü ga chixri maũxcü ga guma ñanecüãx, rü yexguma nüxũ nacuáchigagu na Parichéupatawa tá na nachibüxũ ga Ngechuchu, rü yéma ixü. Rü yéma inange ga wüxi ga pumara ga yixixü ga wüxi ga butiya ga nutanaxcèxmaã ãxchiũxũ. ³⁸ Rü naxauxãcüma Ngechuchucutüxũtawa iyarüttoxõchi. Rü ngĩxgüxũxëtümaã iyawaicutüxẽë. Rü ngíyaemaã ínapicutü, rü inachuxcutü. Rü ñuxũchi yema pumaramaã inachacutü. ³⁹ Rü yexguma yemaxũ nadèuxgu ga yema Parichéu ga Ngechuchuna uxü, rü

naãewa nagu narüxĩnũ rü nügümaãtama ñanagürü: — Ngëxguma chi ñaã Ngechuchu rü aixcüma wüxi i Tupanaãrũ orearũ uruũ yixĩgu, rü nüxũ chi nacuèx na tacü yĩxũ i ñaã ngexũ i nüxũ ingögüxũ rü ñuxãcü na namaxũxũ rü poraãcü na napecaduáxũ —ñanagürü ga naãewa. ⁴⁰ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü nüxũ nacuèxama rü Parichéuxũ ñanagürü: —Pa Chimáux, choxũ nangëxma i wüxi i ore i cumaã nüxũ chixuxchaũxũ —ñanagürü. Rũ nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü ñanagürü: —¡Ëcü, chomaã nüxũ ixu, Pa Ngúexëeruũ! —ñanagürü. ⁴¹ Rũ ñanagürü ga Ngechuchu: —Taxre ga yatügü rü wüxi ga corixũtawana nanangetanü. Rũ wüxi nanangetanü ga 500 tachinü ga dñeru rü to nanangetanü ga 50 tachinü. ⁴² —Natürü yema taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rũ yemacèx düxwa yema norü cori rü nüxũ nüxũ narüngüma ga yema nüxũ na nangetanügüãxũ. Rũ ñuxmax, Pa Chimáux, rü ¡chomaã nüxũ ixu! rü ¿ngëxürüüxũ ga yema taxre ga yatügü rü yexeraãcü norü corixũ nangechaũ? —ñanagürü. ⁴³ Rũ Ngechuchuxũ nangãxũ ga Chimáũ, rü ñanagürü: —Chauxcèx ga yema yexeraãcü nüxũ nangetanüxũ nixĩ ga yexeraãcü norü corixũ ngechaũxũ —ñanagürü. Rũ Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ngëmáãcü aixcüma nüma nixĩ —ñanagürü. ⁴⁴ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ngĩxũ nadawenü ga yema ngecü, rü ñanagürü Chimáuxũ: —¿Ngĩxũ cudaduxũ i ñaã ngecü? Rũ cupatagu chaxücu i chomax, Pa Chimáux, natürü tama dexá choxnata cuxã chorü yauxcutürüũ. Natürü ñaã ngecü rü ngĩxgüxũxetümaã choxũ iyawai-cutüxëë, rü ngĩyaemaã choxũ ípicutü. ⁴⁵ —Cuma rü

tama choxũ cuchuxu i noxri choxũ curümoxëgu, natürü ngĩma i ñaã ngecü rü noxri núma changuxgumama rü choxũ iyachuxcutüchigü. ⁴⁶ —Cuma rü tama pumaramaã choxũ cuchaeruxüra, natürü ngĩma i ñaã ngecü rü chau-cutügu inaba i pumara. ⁴⁷ —Rü ngẽmacèx woo namu i ngĩrü pecadugü natürü Tupana ngĩxũ nüxũ nangechaũ i guxũma, erü ngĩma rü aixcüma choxũ ingechaũ. Natürü yixema tama aixcüma ngechaũcèx íyaxaxe, rü tama porãcü Tupanaxũ tangechaũ —ñanagürü. ⁴⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngecüxũ ñanagürü: —Curü pecadugü rü marü cuxũ nüxũ changechaũ —ñanagürü. ⁴⁹ Rü yema togü ga nüxna naxugũxũ ga yéma Ngechuchumaã mechawa yexmagũxũ, rü inanaxügü ga nügümücügü-maächigü na yadexagũxũ. Rü ñanagürügü: —¿Tacü nixi i ñaã yatü, ecèx ngẽmaãcü duũxũgüaxũ pecaduxũ nangechaũxũ? —ñanagürügü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü ngĩxũ ga yema ngecü: —Marü cuxũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ, erü choxũ cuyaxõ. ¡Ñuxma rü taãëácüma cuchiüwa naxü! —ñanagürü.

8

Ngexũgü ga Ngechuchuxũ rüngũxëëgũxũ

¹ Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü ñãnegügu nixũãgüchigü. Rü duũxũgümaã nüxũ nixuchigü ga Tupanaärü ore na ñuxãcü ãëxgacü yĩxũ ya Tupana. Rü ínayaxümücügü ga yema 12 ga ngúexũgü ga marü nadexũ. ² Rü yexgumarüü ta íyaxümücügü ga ñuxre ga ngecügü ga üpaacü ngoxogü ngĩwa ínawoxũcü rü ngĩrü daaweewa ngĩxũ nameëxëëcü. Rü yematanüwa iyexma ga María ga Magadácũãxmaã ngĩxũ naxugücü ga

ũpaacü Ngechuchu 7 ga ngoxo ngĩwa ínawoxücü. ³ Rü yéma iyexma ta ga Cuána ga Cuchu naxmèx. Rü Cuchu nixĩ ga wüxi ga ãëxgacü ga Erodeaxü puracüxü. Rü yéma nayexmagü ta ga Chuchana rü mucüma ga náigü ga ngecügu ga ngĩrü dīērumaã Ngechuchuxü rüngüxëëgücü.

Ore ga toecügu ixuxü
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Rü muxüma ga yema ãnegücüãx ga duũxügü, rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü. Rü yexguma yéma nangutaquëxegügu ga muxüma ga duũxügü, rü Ngechuchu namaã nüxü nixu ga wüxi ga ore ga cuèxruü, rü ñanagürü nüxü: ⁵ —Wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaã nanagüane. Rü yexguma trigumaã nagüaneãgu rü ñuxre ga trigu, rü namagu nayi. Rü duũxügü nawa nangagüxü, rü werigü rü nanawecu. ⁶ —Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi. Rü yexguma naxügügu ga guma trigu, rü nipagü rü nayuemare, yerü nataxuma ga norü waianexü. ⁷ —Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Natürü yexguma nayaegu ga tuxugü rü guma triguxü inawocu rü nanadai. ⁸ —Natürü náigü ga trigu rü mexü ga waixüümügu nayi. Rü yemacèx ga yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa ínguxuchi. Rü wüxipüxü ga triguwa ínguxuchi ga 100 püxü ga trigu —ñanagürü. Rü yemawena rü Ngechuchu tagaacü ñanagürü nüxü ga duũxügü: —Rü yíxema ächixëgüxe, rü ñnaga taxĩnüë i ngëma ore! —ñanagürü.

Tacüchiga nixĩ ga yema ore ga cuèxruüğügu ixuxü
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Rü yexguma ga norü ngüexügü rü nüxna nacagüe na tacüchiga yĩxü ga yema ore ga yatü ga toecügu ixuxü.

¹⁰ Rū Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Tupana rü pexũ nüxũ nacuèxèẽ i ngẽma ãxũguxũ i taxuũma i togü nüxũ cuáxũ i ñuxácü ãëxgacü na yĩxũ i nümax. Natürü togücèx rü cuèxruũgu chayaxúãcüma namaã nüxũ chixu i ore. Rū ngexguma woo nüxũ nadaugügu rü ñoma tama nüxũ nadaugüxũrüũ nixĩgü, rü woo nüxũ naxĩnüëgu rü ñoma tama nüxũ naxĩnüëxũrüũ nixĩgü —ñanagürü.

Ngechuchu rü meã nanangoxèẽ ga yema ore ga toecüchigagu yaxuxũ

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Rū Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngẽma ore i toecüchigagu pemaã chixuxũ rü ñaãchiga nixĩ. Rū ngẽma trigupüxü rü Tupanaärü orechiga nixĩ. ¹² —Rü guma trigu ga namagu yixũnerüũ nixĩ i duũxũgü i ngẽma orexũ ñnüëxũ. Natürü Chataná rü ngẽma duũxũgüxũ nüxũ inayarüngümaèxèẽ i ngẽma ore, na tama yaxögüãxũcèx rü tama nayauxgüãxũcèx i maxũ i taguma gúxũ. ¹³ —Rü guma trigu ga nutatanügu yixũne, rü ngẽma nixĩ i duũxũgü i nüxũ ñnüëxũ i Tupanaärü ore rü taãëcüma yaxögüxũ. Natürü tama aixcüma nayauxgü i ngẽma ore, erü paxaãchi nayaxögü, rü yixcüra guxchaxũ nüxũ üpetügu, rü nüxũ narüxoe i ngẽma ore. ¹⁴ —Rü guma trigu ga tuxunecügu yixũne, rü ngẽma nixĩ i duũxũgü i Tupanaärü orexũ ñnüëxũ rü yaxögüxũ natürü ñoma i naãneärü ngẽmaxũcèx oegaãëgüxũ, rü norü ngẽmaxũguama rüxĩnüëxũ rü tama nüxũ rüxoechaũxũ i norü ngúchaũgü. Rū ngẽmagagu düxwa tama Tupanacèx namaxè. ¹⁵ —Natürü guma trigu ga mexũ ga waixũmügu yixũne, rü ngẽma nixĩ i duũxũgü i aixcüma taãëcüma nayauxgüxũ i Tupanaärü ore, rü naga ñnüëxũ, rü meã

naxcèx maxëxũ. Rũ ngẽma nixĩ i duũxũgũ i aixcũma Tupanawe ruxĩxũ rũ naxũgũxũ i ngẽma nũma nanaxwèxexũ.

Cuèxrxũ ga omũgu ixuxũ

(Mr 4.21-25)

¹⁶ —Taxúema wũxi i omũwa tanangixichi na tanatũxpechitaxũcèx rũ éxna tũmaãrũ pechicatũũgu tayaxücuchixũcèx. Natürũ ngóxũgu tanaxú na tũxũ nabaxixũcèx ya yíxema ngexma chocuxe. ¹⁷ —Rũ ngëxgumarũũ ta i guxũma i tacũ i cúãcũma ixuxũ rũ yixcũra rũ duũxũgũ tá nüxũ nacuèxgũama. Rũ guxũma i ngẽma ñuxma duũxũgũcèx èxũguxũ rũ tá nangoxoma. ¹⁸ —¡Meã iperũxĩnũë i ñuxmax! Erũ texé ya naga ñnũxë i ngẽma ore i mexũ, rũ Tupana tá yexeraãcũ tũxũ nüxũ nacuèxëë. Natürũ yíxema tama naga ñnũxë, rũ yexeraãcũ tá tũxna nanayaxu i ngẽma íraxũ i tũmaãrũ cuèx i noxri tũxũ ngëxmachiréxũ —ñanagürũ.

Ngechucharũ mamá rũ naëneëgũchiga

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Rũ naë ga Ngechuchu rũ naëneëgũ, rũ yema Ngechuchu íyexmaxũwa tangugũ. Natürũ taxuacũ naxũtawaxũchi tangugũ, yerũ namuxũchi ga duũxũgũ. ²⁰ Rũ wũxi ga duũxũ Ngechuchumaã nüxũ nixu, rũ ñanagürũ: —Yéa düxétũwa tangëxma ya cue rũ cueneëgũ, rũ cuxũ tadaugũchaũ —ñanagürũ. ²¹ Natürũ nũma ga Ngechuchu rũ ñanagürũ nüxũ ga duũxũgũ: —Rũ yíxema nüxũ ñnũexe i Tupanaãrũ ore rũ nagu maxexe rũ yíxema tixĩ ya chaue rũ chaueneëgũ ixĩgũxe —ñanagürũ.

Ngechuchu rũ buanecũxũ rũ yuapexũ ñnayachaxãchixëë

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Rū wūxi ga ngunexũgu ga Ngechuchu rü norü ngúexũgümaã wūxi ga nguegu nichoũ. Rū ñanagürü nüxũ: —¡Ngĩxã daa naxtaxaarü tocutüwa taxí! — ñanagürü. Rū inaxĩachi. ²³ Rū yexguma yaxãũyane rü nipechigü ga Ngechuchu. Rū ngürüachi yexma nüxũ naxü ga wūxi ga tacü ga buanecü. Rū guma nguewa rü niyaux-cuchichigü ga dexá. Rū düxwa inayangutaũgüchaũ. ²⁴ Rū yemacèx nüma ga norü ngúexũgü rü Ngechuchuxũ nacagü ga na ínadxücèx. Rū ñanagürügü nüxũ: —Pa Ngúexẽeruũx, ngẽmama itabaxũgü —ñanagürügü. Rū yexguma ga Ngechuchu rü ínaruða, rü buanecüxũ rü yuapexũ nanga. Rū ínayachaxãchi ga buanecü, rü in-ayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare. ²⁵ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —¿Tacü pexũ naxüpetü ecèx tama meã peyaxõgüxũ? — ñanagürü. Natürü ga nümagü rü nabaixãchiãegü. Rü nügümücügüna nicachigü, rü ñanagürügü: —¿Tacü éxna nixĩ i ñaã yatü rü ngẽmacèx èixrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxĩnüèxũ? —ñanagürügü.

*Yatü ga Gadáracũãx ga ngoxogü nawa yexmagüxũ
(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)*

²⁶ Rū düxwa naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáaraarü naãnewa. Rū yema naane rü Gariréaaneãrü toxmèxtawa nayexma. ²⁷ Rū yexguma marü nguewa ínaxüegu, ga Ngechuchu, rü naxcèx nixü ga wūxi ga yatü ga guma ñanecũãx ga mucü ga taunecü ngoxogü nawa yexmagücü. Rū guxũguma nangexchiruecha. Rü tama ñwa nayexma, yerü duũxèchíquéxetanügu nayarüauxchigünexũ. ²⁸ Rū yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu, rü napéxegu nayacaxápüxü. Rü aita

naxüäcüma ñanagürü: —¿Tüxcüü nuã choxü cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ya Tacüxüchi Nanex? Rü cuxü chacèxü na tama ngúxü choxü quingexêxü —ñanagürü. ²⁹ Rü yema ñanagürü yerü Ngechuchu marü nanamu ga yema ngoxogü na ínachoxüxcèx. Rü muëxpüxcüna rü guma yatüxü naxãüäxèxü ga yema ngoxogü. Rü duüxügü rü cadenamaã nayanèixchacüügüxü rü nayanèixparagüxü na taxuwama naxüxcèx. Natürü nüma rü nagu nacaugüama ga cadenagü. Rü yema ngoxogü rü dauxchitawa ga taxúema íxãpataxüwa nanagagü. ³⁰ Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Tacü nixĩ i cuéga? —ñanagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxü nangãxü, rü ñanagürü: —Muxüchixü nixĩ i chauéga —ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namuxüchi ga yema ngoxogü ga guma yatügu chocuxü. ³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuna nacagü ga tama ngëma poxcuchica i äxmaxü i taguma iyacuáxügu na nawocuäxüxcèx. ³² Rü guma mëxpüneärü tuächiwa nayexmagü ga muxüma ga cuchigü ga yéma chibüexü. Rü yemacèx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacèxügü na yema cuchigügu nayachocuxüxcèx. Rü Ngechuchu rü: —Ngü —ñanagürü. ³³ Rü yexguma ga yema ngoxogü rü guma yatüwa ínachoxü rü yema cuchigügu nayachocu. Rü guxüma ga yema cuchigü rü inaxüächi, rü naxtaacutüarü mëxpüxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi. ³⁴ Rü yexguma yema cuchigüarü dauruügü nüxü daugügu ga yema ngupetüxü, rü nabaixächíäëgü rü ínibuxmü. Rü íānewa nüxü nayarüxugüe, rü yema íāneärü ngaicamana ipeagüxü ga duüxügütanüwa rü ta nüxü nayarüxugügü. ³⁵ Rü ga duüxügü rü ínayadaugü ga yema ngupetüxü.

Rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu, rü yéma nüxü nadaugü ga guma yatü ga ngoxoãxchirécü. Rü Ngechuchucutüxütawa narüto, rü marü tama naxãũãẽ. Rü namuũẽ ga duũxügü. ³⁶ Rü yema duũxügü ga nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü, rü yema íyadaugüxümaã nüxü nixugügü ga ñuxãcü Ngechuchu na namexẽxü ga guma yatü ga ngoxoãxchirécü. ³⁷ Rü yexguma yemaxü naxĩnüëgu, rü guxüma ga yema Gadáranecũãx ga duũxügü, rü Ngechuchuxü nacèèxügü na ínaxüxüxcèx ga yema naãnewa, yerü poraãcü namuũẽ. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü ngegu nixüe, rü inaxüãchi. ³⁸ Rü guma yatü ga ngoxoãxchirécü rü Ngechuchuxü nacèèxü ga nawe na naxüxüxcèx. Natürü ga Ngechuchu rü nanamu ga yexma na naxãüxüxcèx, rü ñanagürü nüxü: ³⁹ —¡Cuchiüwa naxü, rü duũxügümaã nüxü yarüxu ga ñacü cuxcèx na naxüxü ga Tupana! —ñanagürü. Rü ínixü ga guma yatü, rü guxüma ga yema ñanecũãx ga duũxügümaã nüxü nayarüxu ga ñacü naxcèx na naxüxü ga Ngechuchu.

Yáiruxacüchiga rü yema nge ga Ngechuchuchirugu in-göcüchiga

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Rü yexguma Ngechuchu wenaxãrü taegugu ga nextaarü tocutüwa, rü duũxügü rü taãëcüma nanayauxgü, yerü guxüma ínananguxëëgü. ⁴¹ Rü yéma Ngechuchuxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga Yáiru ga naega. Rü nüma ga Yáiru rü wüxi ga ngutaquëxepataũãrü ãëxgacü nixí. Rü Ngechuchupéxegu nayacaxápüxü rü nüxü nacèèxü ga napatawa na naxüxüxcèx. ⁴² Yerü nüxü iyexma ga wüxi ga naxãcü ga ngígümaã wüxicacü, rü iyadaawe, rü ituraxüchi. Rü ngüma rü maneca 12 ga

taunecü ngĩxṹ nayexma. Rũ yexguma Yáirupatawa naxũxgu ga Ngechuchu, rũ muxũchixṹ ga duũxṹgṹ nawe narũxĩ́, rũ dũxwa ínayaxṹxtṹgṹ. ⁴³ Rũ yema duũxṹgṹtanṹwa iyexma ga wũxi ga ngecṹ ga 12 ga taunecṹ ãgṹechacṹ. Rũ yemamaã́ iyadaaweecha. Rũ duturugṹxṹtagu ngĩxṹ́ igũxẽẽ́ ga gũxcṹ ga ngĩrṹ dĩeru, natṹrṹ taxṹema ga texé́ ngĩxcèx tayataanexẽẽ́ga. ⁴⁴ Rũ yema ngecṹ ga Ngechuchuweama ne ixṹ, rũ naxpechinṹchirugu iyangõgṹ. Rũ yexgumatama ínayachaxãchi ga na naxãgṹxṹ. ⁴⁵ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ duũxṹgṹna naca, rũ ñanagṹrṹ: —¿Texé tixĩ́ ya choxṹ ingõgṹxe? —ñanagṹrṹ. Rũ guxṹma ga duũxṹgṹ rũ: —Taxṹema —ñanagṹrṹgṹ. Rũ yexguma ga Pedru rũ namũcṹgṹ rũ ñanagṹrṹgṹ: —Pa Ngṹexẽẽ́ruṹx, cuma nũxṹ́ cudau i ñuxre i duũxṹgṹ ngema cuxṹ́ na nayaxṹxtṹgṹxṹ́, rũ ngẽ́xguma rũ ta:

“¿Texé ya choxṹ ingõgṹxe?” ñacuxṹ́ —ñanagṹrṹgṹ. ⁴⁶ Natṹrṹ ga Ngechuchu rũ ñanagṹrṹ: —Ngẽ́mãã́cṹ wũxie choxṹ tingõgṹ, erũ nũxṹ́ chicuèxãchi na chorṹ poramaã́ tũxṹ́ na charṹmexẽẽ́xṹ́ —ñanagṹrṹ. ⁴⁷ Rũ yexguma nangoxomagṹ ga na nũxṹ́ nacuèxamaxṹ́ ga Ngechuchu ga yema nũxṹ́ na yangõgṹxṹ́, rũ yadurṹxãcṹma naxṹ́tawã́ ixṹ ga yema ngecṹ. Rũ napéxegu iyacaxãpṹxṹ. Rũ guxṹ ga duũxṹgṹpéxewa namaã́ nũxṹ́ iyaxu ga ãcṹcèx nũxṹ́ na yangõgṹxṹ́, rũ ñuxãcṹ yexgumatama ngĩxcèx na yataanexṹ́. ⁴⁸ Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ ñanagṹrṹ ngĩxṹ́: —Pa Chauxacṹx, cuxcèx nitaane, erũ cuyaxṍ. ¿Rũ ñṹxma rũ taãẽã́cṹma íxṹ! —ñanagṹrṹ. ⁴⁹ Rũ yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rũ yéma nangu ga wũxi ga duũxṹ́ ga ngutaquẽ́xepataṹãrṹ ãẽ́xgacṹ ga Yáirupatawa

ne ùxũ. Rũ ñanagürü Yáiruxũ: —Cuxacü rü marü iyu. ¡Rũ tãxú i cuyachixewechigüxũ ya Ngúexẽeruũ! —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü yexguma yema orexũ naxĩnũgu ga Ngechuchu, rü ñanagürü Yáiruxũ: —¡Tãxú i cuyanguãxũ! Erü ngëxguma cuyaxõxgu rü cuxacü rü tá wena imaxũ —ñanagürü. ⁵¹ Rũ yexguma Yáirupatawa nangugügu, rü Ngechuchu nayachocuxẽ ga Pedru rü Chaũtiágu rü Cuáũ rü ngĩnatü rü ngĩẽ ga yema bucü ga yuxcü. Natürü tama nanaxwèxe na togü yexma chocuxũ. ⁵² Rũ guxũma ga duũxũgü ga yéma yexmagüxũ rü naxaxe rü ngĩxcèx nangechaũgü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Tãxú i pexauxexũ! Erü ngẽma bucü rü tama nixĩ i nayuxũ. Rũ ipemare —ñanagürü. ⁵³ Natürü ga yema duũxũgü rü Ngechuchuxũ nacugüeama, yerü ngĩxũ nadaugü rü aixcüma marü iyu. ⁵⁴ Rũ yexguma ga Ngechuchu rü ngĩxmëxgu nayayauxãchi, rü tagaãcü ñanagürü: —Pa Bucüx, ¡írüda! —ñanagürü. ⁵⁵ Rũ yexguma ga ngĩma rü wena imaxũ, rü yexgumatama írüda. Rũ Ngechuchu rü duũxũgümaã nüxũ nixu na ngĩxũ naxüwemügüxũcèx. ⁵⁶ Rũ ngĩnatü rü ngĩẽ ga yema bucü, rü poraãcü tabaixãchiãëgü. Natürü Ngechuchu rü tüxũ namu na taxúemaãma nüxũ na tixuxũcèx ga yema ngupetüxũ.

9

*Ngechuchu norü ngúexũgüxũ namu na nüxũ yanaxugüexũcèx ga Tupanaarü ore
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)*

¹ Rũ Ngechuchu rü nanangutaquëxexẽ ga yema 12 ga norü ngúexũgü. Rũ pora nüxna naxã rü nüxna

naxãga na ínawoxũãxũcèx ga nagúxũraũxũ ga ngox-ogü, rü na nameẽxẽãxũcèx ga duũxũgü ga idaaweexũ. ² Rü nayamugü na duũxũgümaã nüxũ yaxugüexũcèx ga ore ga mexũ na ñuxãcü ãẽxgacü yíixũ ya Tupana, rü na nameẽxẽãxũcèx ga duũxũgü ga idaaweexũ. ³ Rü ñanagürü nüxũ: —¡Rü taxuxũtáma ípinge i perü namawaũ, rü bai ya perü caxũchigüxũ ya naixmenèxã, rü bai i perü choca, rü bai i perü pãũ, rü bai i perü diëru. Rü wüxitama i perü daxü ípinge, rü tama i taxre! ⁴ —Rü ngëxguma wüxi ya ñãnewa pengugügu, ¡rü wüxi ya ípatagutama perücho rü ñuxmata ipexĩächi nawa ya yima ñãne! ⁵ —Rü ngextá tama pexũ ínayauxgüxũwa, ¡rü ípechoxũ nawa ya yima ñãne! Rü ngëxguma ngema ipexĩächigu ¡rü ipepagücutü i perü üxaxũcutü na ngẽmawa nüxũ nacuèxgüxũcèx na chixexũ naxügüxũ i ngẽma duũxũgü! —ñanagürü. ⁶ Rü inaxĩächi, rü guxũma ga ñãnexãcüguwa naxĩ. Rü nüxũ nixugüetanü ga Tupanaãrü ore ga mexũ. Rü guxũwama nanameẽxẽetanü ga duũxũgü ga idaaweexũ.

Eróde rü tama nüxũ nacuèxéga na texe yixixũ ga Ngechuchu

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Rü Gariréaaneãrü ãẽxgacü ga Erode, rü nüxũ nacuáchiga ga guxũma ga yema Ngechuchu üxũ. Rü poraãcü nagu narüxĩnü rü naxoegaãe ga Erode, yerü nümaxũ ga duũxũgü rü ñanagürügü: —Cuãũ ya baiũxẽëruũ nixĩ ya yima, rü marü wena namaxũ —ñanagürügü. ⁸ Natürü togü rü ñanagürügü: —Nuxcümaücü ga Tupanaãrü orearü uruũ ga Ería nixĩ, rü wena nangox —ñanagürügü. Rü togü rü ñanagürügü: —Bexmana nái ga nuxcümaücü ga Tupanaãrü orearü uruũ

nixĩ, rü wena namaxũ —ñanagürügü. ⁹ Natürü Erode rü ñanagürü: —Chomatama chanamu ga churaragü na Cuáũxũ yadaenaxãgüxücèx. ¿Rü tacü éxna nixĩ i ngẽma yatü i duũxũgü ngẽmaãcü poraãcü nüxũ ixuchigagüechaxũ? —ñanagürü. Rü Erode rü nüxũ nangüchxũxũchi na ñuxãcü Ngechuchuxũ na nadauxũ.

*Ngechuchu rü nanachibüexẽẽ ga 5000 ga yatügü
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Cu 6.1-14)*

¹⁰ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Ngechucharü ngüexũgü ga yamugüxũ, rü Ngechuchumaã nüxũ nixugüe ga yema naxügüxũ. Rü nüma ga Ngechuchu rü yema norü ngüexũgümaã nixügachi, rü Bechaídaarü ñanewa namaã naxü. ¹¹ Natürü yexguma duũxũgü nüxũ cuèxgügu ga ngextá na nayexmaxũ, rü Ngechuchuwe narüxĩ. Rü Ngechuchu rü meãma yema duũxũgüxũ nayaxu, rü namaã nüxũ nixu na ñuxãcü ãèxgacü yĩxũ ya Tupana. Rü nanameẽxẽẽ ga yema duũxũgü ga idaaweexũ. ¹² Rü yexguma marü nayáuanegu, rü Ngechuchucèx naxĩ ga yema 12 ga ngüexũgü ga yamugüxũ. Rü ñanagürügü nüxũ: —¡Yamugü i ñaã duũxũgü na ñanexãcügü rü ñpatagü ya ngaicamana ngëxmagünewa na naxĩxücèx, rü ngëxma na napegüxücèx rü norü õnatèèx yataxegüxücèx! Erü nuã ñngëxmagüxũwa rü nataxuma i tacü rü õna —ñanagürügü. ¹³ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Pematama penaxüwemü! —ñanagürü. Rü nanangãxũgü, rü ñanagürügü: —Wüximéèxpüx i pãü rü taxre i choxnixĩcatama toxũ nangëxma. ¿Rü éxna cunaxwèxe na naxcèx tayataxegüxũ i õna naxcèx i guxũma i ñaã duũxũgü? —ñanagürügü. ¹⁴ Rü 5000 ga yatügü nixĩ ga yema yéma yexmagüxũ. Natürü Ngechuchu rü

ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —¡Ëcü ípenatogüxẽẽx rü 50 chigü i wüxi tücumüwachigü! —ñanagürü. ¹⁵ Rü yemaäcü nanaxügü ga norü ngúexũgü. Rü ínanatogüxẽẽ ga guxũma ga duũxũgü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüximéẽxpüx ga pãu rü yema taxre ga choxni. Rü daxügu nadawenüäcüma Tupanana moxẽ naxã, rü ñuxũchi inanabücu ga yema pãu rü choxni. Rü norü ngúexũgüna nanaxã na nüxũ yanuãxũcèx ga yema duũxũgü. ¹⁷ Rü guxũma ga yema duũxũgü rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nana-pagüamatama namaã ga yema pãu rü choxnichipéxegü ga iyaxügüxũ.

*Pedru nanangoxẽẽ na Cristu na yĩxũ ga Ngechuchu
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)*

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexũ rü Ngechuchu norü ngúexũgümaã noxrüwama yayumüxẽgu, rü nüma rü norü ngúexũgüna naca, rü ñanagürü: —¿Ñuxũ ñaxũ i duũxũgü i chauchiga i choma na texé chiĩxũ? —ñanagürü. ¹⁹ Rü norü ngúexũgü nanangãxũgü rü ñanagürügü: —Nangẽxma i duũxũgü rü:

“Cuãũ ya baiũxẽẽruũ quixĩ”, ñagüxũ, rü togü rü:

“Ería quixĩ”, ñagüxũ, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruũ i wena maxücü quixĩ”, ñagüxũ —ñanagürügü. ²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: —¿Rü pema i ñuxũ ñapexügüxũ choxũ na texé chiĩxũ? —ñanagürü. Rü Pedru nanangãxũ rü ñanagürü: —Cuma nixĩ i Cristu i Tupana Nane —ñanagürü.

*Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

²¹ Rū Ngechuchu rū nayaxucuxēgū ga norū ngúexūgū na taxúemaãma nūxū yaxugüexūcèx ga nūma rū Cristu na yīxū. ²² Rū ñanagürü nūxū ga norū ngúexūgū: — Choma i Tupana Nane na duūxūxū chiixū, rū poraãcü ngúxū tá chinge. Rū choxū tá naxooxgū i Yudíugüarü aēxgacügerugü, rū paigüarü aēxgacügü, rū ngēma ngúexēeruūgü i Moīchéarü mugüwa nguxēētaegüxū. Rū tá choxū nimèxgü, natürü tomaēxpūx i ngunexūgu rū wena táxarü chamaxū —ñanagürü. ²³ Rū yīxcama rū guxūma ga norū ngúexūgüxū ñanagürü: —Rū ngēxguma texé chowe rüxūxchaūgu, jēcü nūxū tarūxo i tūmaārü ngúchaū, rū namaã tapora i ngēma guxchaxūgü i tūmacèx ínguxū i ñoma curuchawa tipotaxürüü tüxū ixīxēxū, rū ngēmaetüwa chowe tarūxūãama! ²⁴ —Erü yīxema tūgü maxēchaxēēchaūxē rū tá tayu, natürü yīxema chauxcèx yuxe rū aixcūma tá tüxū nangēxma i maxū i taguma gúxū. ²⁵ ¿Rü tacüwa i nūxū namexū ya wüxi ya yatü ega nayauxāgu i guxūma i ñoma i naãneärü ngēmaxūgü, natürü iyanatauxēēāgu i norü maxū? ²⁶ —Rü ngēxguma texé chauxcèx ānegu rū naxcèx taxānegu i chorü ore, rū choma i Tupana Nane i duūxūxū na chiixū rū tá ta tūmacèx chaxāne i ngēxguma aēxgacü chixīãcūma núma chaxūxgu. Rū ngēxguma wenaxārü núma chaxūxgu rū Chaunatü ya Tupanarüü tá chapora, rū daxūcūāx i Tupanaārü orearü ngeruūgü i üünegüxürüü tá chamexēchi. ²⁷ —Rü aixcūma pemaã nūxū chixu rū ñuxre i duūxūgü i nuã ngēxmagüxū rū tá nūxū nadaugü na ñuxácü aēxgacü na yīxū ya Tupana naxūpa na nayuexū —ñanagürü.

Ngechuchu rū toraxū nangox
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Rũ 8 ga ngunexũguwena ga na yema ñaxũ, rũ Ngechuchu rũ wũxi ga mèxpúnewa naxũ na yéma yayumüxëxücèx. Rũ ínayaxümücügü ga Pedru rũ Chaũtiágu rũ Cuáũ. ²⁹ Rũ yexguma ínayumüxëyane ga Ngechuchu rũ nachiwe rũ ngürüächi niyauracüü, rũ naxchiru rũ ta niyauracüü, rũ poraãcüxüchima nacómü. ³⁰ Rũ yexguma rũ yéma nangox ga taxre ga yatügü ga Ngechuchumaã idexagüxũ. Rũ Moĩché nixĩ ga wũxi, rũ Ería nixĩ ga to. ³¹ Rũ yema taxre íyexmagüxüwa rũ poraãcüxüchi nangóone. Rũ ínindexagü nachiga ga ñuxácü Yerucharéũgu tá na nayuxũ ga Ngechuchu. ³² Rũ woo ga Pedru rũ namücügü rũ poraãcü na nayaxtaexũ rũ tama napee. Rũ nüxũ nadaugü ga ñuxácü poraãcü na nangóonexũ ga naxütawa ga Ngechuchu rũ yema taxre ga yatügü ga namaã yexmagüxüxütawa. ³³ Rũ yexguma yema taxre ga yatügü Ngechuchuna ixĩgachitanügu, rũ Pedru rũ ñanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Ngúexëëruũx, namexëchi nixĩ na nuã ingëxmagüxũ. ¡Rũ ngĩxã tanaxü ya tomaëxpüx ya düxenü, rũ wũxi ya cuxcèx, rũ náí ya Moĩchécèx, rũ náí ya Eríacèx! —ñanagürü. Natürü ga Pedru rũ tama nüxũ nacuèx ga na ñuxũ ñaxũ yerü poraãcü nabaixächiã. ³⁴ Rũ yexguma íyadexayane ga Pedru, rũ wũxi ga caixanexũ natanügu nayangèixema. Rũ poraãcü namuũë ga yema ngúexügü ga yexguma yema caixanexũ natanügu yangèixemagu. ³⁵ Rũ yema caixanexüwa inanaxü ga wũxi ga naga ga ñaxũ: —Daa nixĩ ya Chaune ya nüxũ changechaũxüchicü. ¡Rũ naga pexĩnüë! —ñaxũ. ³⁶ Rũ yexguma yema ñaxguwena ga yema naga rũ Ngechuchuarü ngúexügü rũ taxúexüma ga toguexũ nadaugü, rũ Ngechuchuxũxĩcatama nadaugü. Rũ yema ngúexügü rũ taxúemaãma nüxũ nixugüë ga yema

nüxũ nadaugũxũ.

Ngechuchu rü nanamexẽẽ ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Rü yexguma moxũãcü ga guma mèxpúnewa yanachoũgu, rü muxũma ga duũxũgü yexma Ngechuchuxũ nayangaugü. ³⁸⁻³⁹ Rü yema duũxũgütanüwa rü wüxi ga yatü tagaãcü Ngechuchuxũ ñanagürü: —Pa Ngúexẽẽruũx, ¡choxũ rüngũxẽẽ, rü tüxũ nadau ya chaune! Erü tügümaã choxũ tawüxicèx, rü wüxi i ngoxo tümawa nangẽxma. Rü ngẽxguma tüxũ naxüxgu, rü aita tüxũ naxüxẽẽ, rü tüxũ naxãũãẽxẽẽ, rü tüxũ narüchièxẽẽ. Rü chixexũ tümamaã naxü, rü tama tüxũ ningéxchaũ. ⁴⁰ Rü marü nüxũ chacèxũ i curü ngúexũgü na tümawa ínatèxüchigüãxücèx i ngẽma ngoxo, natürü tama nüxũ inaxĩnü —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pa Duũxũgü i Tama Yaxõgüxũx, ¡Ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxũ rü yaxna pemaã cha xĩ-nüxũ? ¡Nuã naga ya cune! —ñanagürü. ⁴² Natürü yexguma Ngechuchuxũtawa nanguxgu ga guma bucü, rü yema ngoxo rü guma bucüxũ ñaxtúanegu nayanguxẽẽ, rü nanaxãũãẽxẽẽ. Natürü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo, rü nanamexẽẽ ga guma bucü. Rü ñuxüchi nanatüxũtawa nanamu. ⁴³ Rü guxũma ga duũxũgü rü nabaixãchiãẽgü ga yexguma nüxũ nadaugüga ga ñuxãcü na naporaxũ ya Tupana.

Ngechuchu rü wenaxãrü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Rü yexguma duũxũgü namaã baixãchieyane ga yema Ngechuchu üxũ, rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxũ ga

norü ngúexũgü: ⁴⁴ —¡Meã iperüxĩnüë i ñãã ore i pe-maã nüxũ chixuxũ! ¡Rü tãütáma nüxũ ipeyarüngümaë! Choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiixũ, rü chauechita tá choxũ ínaxuaxũgü i duũxũgü na ãëxgacügü choxũ iyauxgüxũcèx —ñanagürü. ⁴⁵ Natürü ga norü ngúexũgü rü tama nüxũ nacuèxgüéga ga yema namaã nüxũ yaxuxũ. Yerü Tupana rü tama naxcèx nanangoxëë ga yema ore na nüxũ nacuèxgüxũcèx. Rü yema ngúexũgü rü namuũë ga Ngechuchuna na nacagüxũ na meã namaã nangoxëëãxũcèx ga yema namaã nüxũ yaxuxũ.

¿Texé tá tixĩ ya guxãärü yexera ixĩxë?

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Rü yexguma ga norü ngúexũgü rü inanaxügüë ga nügümaã na yaporagatanücüxũ nachiga ga texé tá tiixũ ya natanüwa guxãärü yexera ixĩxë. ⁴⁷ Natürü Ngechuchu rü nüxũ nacuèxama ga yema norü ngúexũgü nagu rüxĩnüëxũ. Rü yemacèx wüxi ga buxũ nügüxũtawana naga, rü nügüxũtagu nayachixëë. ⁴⁸ Rü ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —Texé ya ñãã buxũxũ meã yaxúxe chauégagu, rü choxũ nixĩ i tayaxuxũ. Rü yíxema meã choxũ yaxúxe, rü Chaunatü ya núma choxũ mucüxũ rü ta meã tayaxu. Rü yíxema guxãärü yexera tügü írúxírase, rü yíxema tixĩ ya guxãärü yexera ixĩxë —ñanagürü.

Texé ya tama taxchi aixe rü tórü ngũxëëruũ tixĩ

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Rü yexguma ga Cuáũ rü ñanagürü nüxũ: —Pa Ngúexëëruũx, nüxũ tadau ga wüxi ga yatü ga cuégagu ngoxogü íwoxũxũ. Rü toma nüxna tanachuxu ga yema yerü tama tatanüxũ nixĩ ga nümax —ñanagürü. ⁵⁰ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Tama name i nüxna

na penachuxuxũ. Erü texé ya tama taxchi aixe, rü tórü ngũxẽeruũ tixĩ —ñanagürü.

Ngechuchu nayangagü ga Chaũtiágu rü Cuáũ

⁵¹ Rü yexguma marü yangaicagu ga Ngechuchu ga daxüguxũ ga nañewa na naxũxũ, rü tama namuãcũma inaxũãchi ga Yerucharéũwa na naxũxũ. ⁵² Rü nügüpéxegu nayamugü ga ñuxre ga norü orearü ngeruũgü. Rü nümagü rü nawa naxĩ ga wüxi ga ñanexãcü ga Chamáriaanewa yexmane, na yexma naxcèx yadaugüxũcèx ga wüxi ga ĩ na Ngechuchu nagu pexũnexũ. ⁵³ Natürü yema Chamáriaanecũãx rü tama nanayauxgüchaũ, yerü nüxũ nacuèxgü ga Yerucharéũwa tá na naxũxũ. ⁵⁴ Rü yexguma yemaxũ nadaugügu ga norü ngúexügu ga Chaũtiágu rü Cuáũ, rü ñanagürügü Ngechuchuxũ: — Pa Corix, ¿cunaxwèxexũ na Tupanana naxcèx tacaxũ na daxüwa ne namuãxũcèx ya üxü na naguxẽãxũcèx i guxũma i ñaã duũxügu, yema nuxcũmaũcü ga Tupanaãrü orearü uruũ ga Ería üxũrüũ? —ñanagürügü. ⁵⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxũ nadawenü, rü nayangagü, rü ñanagürü nüxũ: —Pema rü tama nagu perüxĩnüẽ na texéarü duũxügu pixĩgüxũ. ⁵⁶ —Erü choma i Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ, rü tama duũxüguãrü tauxexẽewa núma chaxũ, natürü núma chaxũ na duũxüguxũ chamaxẽxẽxũcèx —ñanagürü. Rü yexguma rü náĩ ga ñanexãcüwa naxĩ.

Duũxügu ga Ngechuchuwe rüxixchaũxũchiga
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Rü yexguma namagu naxĩxgu rü wüxi ga yatü Ngechuchuxũ ñanagürü: —Pa Corix, cuwe charüxüxchaũ i ngextá cuma ícuxũxüwa —ñanagürü. ⁵⁸ Rü Ngechuchu

nanangãxũ rü ñanagürü: —Ngowagü rü nüxũ nangëxma i naxmaxũgü, rü werigü rü nüxũ nangëxma i naxchiãũgü, natürü choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxũ — ñanagürü. ⁵⁹ RÜ Ngechuchu ñanagürü nüxũ ga wüxi ga to ga yatü: —¡Chowe rüxũ! —ñanagürü. Natürü nüma ga yema yatü rü ñanagürü nüxũ: —Pa Corix, noxri chanawëxe i chaunatüxũ ichayatëxira —ñanagürü. ⁶⁰ RÜ Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Nüë ngëma cutanüxũ i tama yaxögüxũ iyatëxgü i ngëma naxrüü yuexũ, natürü cuma rü curü puracü nixĩ na paxa duũxũgümaã nüxũ cuyarüxuxũ i Tupanaärü ore na ñuxãcü guxãärü ãëxgacü na yĩxũ i nümax —ñanagürü. ⁶¹ RÜ wüxi ga to ga duũxũ rü ñanagürü Ngechuchuxũ: —Pa Corix, ngëmããcü cuwe charüxüxchaũ, natürü noxri chanaxwëxe i nüxũ chayarümoxë i ngëma chopatacũãxgü —ñanagürü. ⁶² Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Texé ya yíxema inaxügüxe na Tupanaärü puracüwa tapuracüxũ natürü tümaärü ngëmaxũguama rüxĩnuxë, rü tama tame na Tupanaãxũ tapuracüxũ —ñanagürü.

10

Ngechuchu nayamugü ga 72 ga norü ngüexũgü

¹ RÜ yemawena ga Cori ga Ngechuchu rü nayadexechi ga 72 ga to ga norü ngüexũgü. RÜ taxrechigü inayamugü na yoxni guxũ ga yema ñãnegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawa üxchaüxüwa na naxĩxüçèx. ² RÜ ñanagürü nüxũ: —Aixcümãxüchi nangëxma i muxüchixũ i duũxũgü i yaxögüxchaüxũ natürü ngema Tupanaärü orearü uwa puracüxũ rü noxretama nixĩ. RÜ ngëmacèx name i perü

yumũxêwa nüxna peca ya yima puracıarı yora na ngema norü puracıwa namugüãxũcèx i to i puracıtanüxũ. ³ — ¡Rü ipexĩachi rü ngema pexĩ! Rü dücax, ñoma carnerugü i aigütanıwa imugüxürüũ nixĩ i pexũ chimugüxũ. ⁴ — ¡Rü tãütama choca ípinge, rü bai i perü dñeru, rü bai i perü chapatu! Rü tama chanaxwèxe i namagu penuxcü i ngëxguma namawa texéxũ perümoxëgügu. ⁵ —Rü ngëxguma wüxi ya ñwa pengugügu, rü ñaãcü tá nüxũ perümoxëgü i ngëma duũxũgü:

“¡Petaãxê erü Tupana rü napetanügu!”, ñaperügügu tá. ⁶ —Rü ngëxguma ngema nangëxmagu i duũxũgü i Tupanaxũ cuëxgüchaũxũ rü Tupana rü tá nüxna nanaxã i taãxê. Natürü ngëxguma ngema nataxuxgu i duũxũgü i Tupanaxũ cuëxgüchaũxũ, rü ngema Tupanaarü taãxê rü pexrütama nixĩ. ⁷ —¡Rü wüxi ya ñgutama perücho, rü ngema pechibüe rü peyaxü i ngëma nüxũ ngëxmaxũ i ngëma ñcüãxgü! Erü wüxi i puracıtanüxũ rü name nixĩ na nayauxãxũ i norü natanü naxcèx i norü puracı. Rü yima ñãnewa pengëxmagüyane rü tama chanaxwèxe i nái ya ñgu peyapegü. ⁸ —Rü ngëxguma wüxi ya ñãne ya nawa meã pexũ nayaxunewa pengugügu, ¡rü penangó i ngëma õna i pexna naxãgüxũ! ⁹ —¡Rü penameëxëx i ngëma ñdaaweexũ i yima ñãnewa ngëxmagüxũ! ¡Rü namaã nüxũ pixu rü ñapegügu nüxũ:

“Tupanaarü pora rü marü pexna nangaicama rü napexütagu”, ñapegügu nüxũ! ¹⁰ —Natürü ega nawa pengugügu ya wüxi ya ñãne i ngextá duũxũgü tama meã pexũ íyaxgüxüwa, ¡rü ngëma ítamügu ípechoxũ rü ñapegügu nüxũ i ngëma ñãnecũãx!:

¹¹ “Rü woo ñaã perü ñãnearü üxaxũ i tocutüwa yaxúxũ, rü itanapagü, na ngëmawa nüxũ pecuáxũcèx na Tu-

pana rü tama pemaã nataãëxũ. ¡Natürü tama nüxũ ipeyarüngümaë na marü pexna nangaicamaxũchichiréxũ ya Tupana na perü ãëxgacü yïixũ”, ñaperügügü tá nüxũ i ngëma ãnecũãx! ¹² —Rü pemaã nüxũ chixu rü ngëma ngunexũ i nagu nagúxũ i naãne, rü Chodomacũãx i duũxũgüarü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duũxũgü i tama meã pexũ yauxgüxũ.

*Ïãnegü ga tama Tupanaga ñnüëne
(Mt 11.20-24)*

¹³ —Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Corachícũãx rü Bechaídacũãx i Duũxũgüx, yerü yexguma chi Tiruarü ãnëwa rü Chidáũarü ãnëwa chanaxüxgu ga yema mexũgü ga cuèxruũgü ga Tupanaarü poramaã petanüwa chaxüxũ, rü woo ga na poraãcü yachixexũ ga yema Tirucũãx rü Chidáũcũãx ga duũxũgü rü nuxcümama chitama nüxũ narüxoe ga nacüma ga chixexũ, rü poraãcüxüchi chima nügümaã nangechaũgü rü naxauxe, yerü chi nügü nicuèxãchitanü ga na yapedaduãxgüxũ. ¹⁴ —Natürü pemaã nüxũ chixu rü ngëma ngunexũ i Tupana nagu napoxcuexũ i pecaduãxgüxũ, rü ngëma ngunexũgu rü Tirucũãx rü Chidáũcũãxarü yexera tá pexũ napoxcue i pemax. ¹⁵ —Rü pemax, Pa Capernáũcũãxgü i Duũxũgüx ¿éxna pema nagu perüxĩnüëgu rü daxügüxũ i naãnewa tá pexĩxũ? Pemaã nüxũ chixu rü naãnetüüwa i ngextá Tupana Chatanáxũ ípoxcuxüwa tá nixĩ i pewogüxũ. ¹⁶ Rü ñnüxüchi norü ngúexũgüxũ ñnagürü: —Rü yíxema pega ñnüëxë, rü chauga rü ta taxĩnüë. Natürü yíxema tama pega ñnüëxë, rü chauga rü ta tama taxĩnüë. Rü yíxema tama chauga ñnüëxë, rü tama naga

taxĩniũe ya Chaunatu ya nũma choxũ mucũ —ñanagũrũ ga Ngechuchu.

Nawoegu ga yema 72 ga Ngechucharũ ngũexũgũ

¹⁷ Rũ taãẽãcũma nawoegu ga yema 72 ga norũ ngũexũgũ ga yamugũxũ. Rũ ñanagũrũgũ nũxũ: —Pa Corix, ngẽxguma cuégagu tidexagũgu, rũ èixrũxũ i ngoxogũ rũ toga naxĩniũe —ñanagũrũgũ. ¹⁸ Rũ Ngechuchu rũ ñanagũrũ nũxũ: —Ngẽmããcũ aixcũma nixĩ. Yerũ nũxũ chadau ga Chataná ga daxũguxũ ga naãnewa na natáexũ wũxi ga ãẽmacũrũũ. ¹⁹ —Rũ choma nixĩ ga pexna chanaxãxũ ga pora na tama chixexũ pemaã naxũgũxũcèx ega woo àxtapegũwa rũ éxna tuxchinawegũwa pengagũgu. Rũ yexgumarũũ ta pexna chanaxã ga pora na nũxũ perũ- yexeraxũcèx i guxũma i Chatanáãrũ pora na ngẽmããcũ taxucũrũwama tacũ rũ chixexũ pemaã naxũxũcèx. ²⁰ —¡Natũrũ tãxũ i petaãẽgũxũ naxcèx i ngẽma na pega naxĩnũẽxũ i ngoxogũ! Rũ narũmemaẽ nixĩ i petaãẽgũ naxcèx na marũ naxũmatũxũ i peéga i Tupanaãrũ poperawa i daxũguxũ i naãnewa —ñanagũrũ.

Ngechuchu rũ nataãẽ

(Mt 11.25-27, 13.16-17)

²¹ Rũ yexgumatama ga Tupanaãẽ ga Üünexũ rũ poraãcũ Ngechuchuxũ nataãẽxẽẽ. Rũ ñanagũrũ ga Ngechuchu: — Pa Chaunatu, Pa Daxũguxũ i Naãne rũ Ñoma i Naãneãrũ Yorax, cuyũ chicuèxũũ, yerũ ñaã chorũ ngũexũgũxũ nũxũ cucuèxẽẽ i ñaã ore ga naxchaxwa iquicũxũ ga duũxũgũ i ñoma i naãnewa nũxũ cuèxũchigũxũ. Rũ yemaãcũ cunaxũ, Pa Chaunatũx yerũ yemaãcũ nixĩ ga cunaxwèxexũ —ñanagũrũ. ²² Rũ ñanagũrũ ga Ngechuchu: — Chaunatu choxna nanaxã i guxũma i tacũ i ngẽxmaxũ.

Rü taxúema choxũ tacuèx na Tupana Nane chiĩxũ. Rü Chaunatüxicatama nixĩ ya choxũ cuácü na Nane chiĩxũ. Rü ngëxgumarüũ ta taxúema nüxũ tacuèx na texe yíixũ ya Chaunatü. Rü choma ya Nane rü ngëma duĩxũgü i Chaunatüxũ nüxũ chadauxëëchaũxũxĩcatama nixĩ i nüxũ cuèxgüxũ na texe yíixũ —ñanagürü. ²³ Rü yexguma norü ngúexũgüxũ nadawenü, rü namaãxĩca ñanagürü: — Tataãëgü ya yíxema tümãxëtümaãxũchi nüxũ daugüxe i ñãã ñuxma pema nüxũ pedaugüxũ. ²⁴ —Erü pemaã nüxũ chixu, rü muxüma ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgü rü ãëxgacügü ga tacügü, rü nüxũ nangúchaũ ga nüxũ na nadaugüchaũxũ i ñãã ñuxma pema chauxütawa nüxũ pedaugüxũ. Natürü tama nüxũ nadaugü. Rü nüxũ nangúchaũ ga nüxũ na naxĩnüëchaũxũ i ñãã ñuxma pema chauxütawa nüxũ pexĩnüëxũ. Natürü tama nüxũ naxĩnüë —ñanagürü.

Ore ga mecü ga Chamáriacũãxgu ixuxũ

²⁵ Rü yexguma inachi ga wüxi ga ngúexëëruũ ga Moĩchéarü mugüwa nguxëëtaexũ, rü Ngechuchuxütawa naxũ na namaã yanadexaxüçèx. Rü Ngechuchuxũ naxüxchaũ, rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü: — Pa Ngúexëëruũ ya Ngechuchux, ¿Tacü nixĩ i mexũ na chanaxüxũ na choxũ nangëxmaxüçèx i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürü. ²⁶ Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —¿Nuxũ ñaxũ i ngëma ore i Moĩchéarü mugüwa ümatüxũ? ¿Rü tacüxũ i cumaã yaxuxũ? —ñanagürü. ²⁷ Rü yema ngúexëëruũ ga Moĩchéarü mugüwa nguxëëtaexũ, rü Ngechuchuxũ nangãxũ, rü ñanagürü: — ¿Nüxũ nangechaũ ya Cori ya curü Tupana i guxüma i curü

maxũmaã, rü guxũ i cuãẽmaã, rü guxũ i curü poramaã, rü guxũ i nagu curüxĩnũxũmaã! ¡Rü nüxũ nangechaũ i cumücü ngẽma na cugõtama cungechaũxũrüü! — ñanagürü. ²⁸ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ngẽma ore i choxũ namaã cungãxũxũ rü marü name. Rü ngẽxguma ngẽma ore quinguxẽẽxgu, rü tá cunayaxu i maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü. ²⁹ Natürü ga yema ngúexẽẽruũ ga Moĩchëarü mugüwa nguxẽẽtaexũ, rü nügüëtüwa nachogüchaũ. Rü yemacèx Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¡Rü texé tixĩ ya chomücü? —ñanagürü. ³⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ, rü ñanagürü nüxũ: —Wüxi ga yatü Yerucharéüwa ne naxü, rü Yericú ga ñãnewa naxü. Rü namagu nüxũ nangaugü ga ngítèèxgüxũ. Rü guxũma ga norü yemaxũcèx nangĩxgü, rü èixrũxũ ga naxchiru rü ta naxcèx nangĩxgü. Rü nanaçuaixgü, rü nayayuãchixëègü, rü yemaãcü yéma nanatèxgü. ³¹ —Rü yematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Yudíugüarü pai. Natürü yexguma yema yatüxũ nadèuxgu rü nüxũ yéma naxüpetümare. ³² —Rü yéma naxüpetü ta ga wüxi ga Lebítanũxũ ga tupaucha ga taxũnewa puracüxũ. Rü yexguma yema yatüxũ nadèuxgu, rü nüma rü ta nüxũ naxüpetümare. ³³ — Natürü yixcüra rü wüxi ga Chamáriaanecũãx ga yatü rü yematama namawa naxüpetü. Rü yexguma guma yatüxũ nadèuxgu rü nüxũ nangechaũtümüũ. ³⁴ —Rü guma yatücèx nixü. Rü chixũ rü binumaã nanaxüxũ ga norü oxrigü, rü meãma nayanèixgü ga yema norü oxrigü. Rü ñuxũchi norü burugu nanamunagü, rü wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rü yéma nüxna nadau. ³⁵ — Rü moxũãcü ga yexguma inaxüãchigu ga yema Chamáriaanecũãx, rü ngĩxũ nayaxu ga taxretachinü ga norü díëru,

rü yema pegüchicaarü yorana ngĩxũ naxã. Rü ñanagürü nüxũ:

“¡Nüxna nadau i ñaã yatü! Rü ngëxguma yexeragu naxãtanügu na nuã nangëxmaxũ, rü choma tá cuxũ chanaxütanü i ngëxguma chataeguxgu”, ñanagürü. ³⁶ Rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxũ ga yema ngúexëëruũ ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexũ: —Ñuxma chanaxwèxe i chomaã nüxũ quixu i ngëxürüüxũ ga yema tomaëxpüxtanüwa ga aixcüma namücü ixixũ ga yema yatü ga ngítèèxgüxũ imèxgüxũ —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü yexguma ga yema ngúexëëruũ ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexũ rü ñanagürü: —Yema Chamáriaanecüãx nixĩ ga yema yatümücü ixixũ, yerü nüxũ nangechaütümüũ —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Ñuxma rü íixü rü yema Chamáriaanecüãx üxürüũ naxü! —ñanagürü nüxũ.

Marta rü Maríapatawa nangu ga Ngechuchu

³⁸ Rü yexguma Ngechuchu namagu ixüxgu norü ngúexügümaã rü wüxi ga ñanexãcüwa nangu. Rü yéma guma ñanexãcüwa rü wüxi ga nge ga Martagu äegacü ngígüpatawa inanguxëë. ³⁹ Rü Martaaxũ iyexma ga wüxi ga ngíeyèx ga Maríagu äegacü. Rü ngíma rü Ngechuchucutüxütawa irüto na inaxñüxücèx ga Ngechuchuarü ore. ⁴⁰ Natürü ga Marta rü itaarü puracüãx rü yemaãcü ngürü puracüguama irüxñü. Rü yemacèx Ngechuchucèx iyaxü, rü ngígürügü nüxũ: —Pa Corix, ¿tama éxna nagu curüxñü i ngëma na chataarü puracüãx rü ngëma chaueyèx rü choxnaxíca na natáãxũ i guxüma i ngëma puracü? ¡Rü namaã nüxũ ixu na choxü nangüxëëxücèx! —ngígürügü. ⁴¹ Natürü Ngechuchu rü

ngĩxũ nangãxũ, rü ñanagürü ngĩxũ: —Pa Martax, cuma rü poraãcü curü puracücèx cuxoegaãẽ, rü muxũma i ngẽmaxũgu curüxĩnũ. ⁴² —Natürü wüxixicatama nixĩ i guxũãrũ yexera i mexũ na nagu rüxĩnũxũ. Rũ María iyixĩ i ngẽmagu rüxĩnũcü. Rũ taxúetáma ngĩxna tayanuxũ i ngẽma —ñanagürü ga Ngechuchu.

11

Ngechuchu nanangúexẽ ga yumüxèchiga
(Mt 6.9-15, 7.7-11)

¹ Rũ wüxicana wüxi ga nachicawa nayumüxẽ ga Ngechuchu. Rũ yexguma nüxũ nachauxgu, rü wüxi ga norü ngúexũ rü ñanagürü nüxũ: —Pa Corix įtoxũ nangúexẽ na ñuxãcü tayumüxègüxũ, yema Cuáũ ga baiũxèẽruũ norü ngúexũgüxũ nangúexèẽxürüũ! — ñanagürü. ² Rũ Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Rũ ngèxguma peyumüxègügu rü ñaperügügu tá:

“Pa Tonatü ya Daxügucüx, rü aixcüma Üünecü quixĩ i cumax. įRü núma naxũ na torü ãèxgacü quiĩxũcè! Rũ tanaxwèxe i curü ngúchaũ na naxügüxũ i duũxũgü i ñoma i naãnewa, ngẽma daxügüxũ i naãnewa na curü ngúchaũ ínaxügüxürüũ. ³ įRü toxna naxã i torü õna i wüxichigü i ngunexũcèx ixĩxũ! ⁴ įRü toxũ nüxũ nangechaũ i torü pepadugü, erü toma rü ta tüxũ nüxũ tangechaũ ya guxãma ya yixema chixri tomaã chopetüxe! įRü tãxú i tacü rü chixexũpèxewa toxũ cuwogüxũ na tama nagu tayixũcè!”

ñanagürü. ⁵ Rû ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngëxguma chi wüxie i pema rû tüxú nangëmaxgu i wüxi i tümamücü, rû chi ngäxücüü napatawa taxūxgu rû ñatagügu nüxü:

“Pa Chomücüx, ¡tomaëxpüx i pãu choxna naxã! ⁶ — Erü wüxi i chomücü rû yaxüwa ne naxü, rû ngexwacèx chopatawa nangu. Rû choma rû changearü õnaãx, rû tax-uümaãma chanachibüxëëega”, ñatagügu. ⁷ —Rü ngëma tümamücü i napatawa ngëxmaxü, rû chi tüxü nangãüxgu rû ñaxgu:

“¡Tãxú i choxü cuchixewexü! Chorü ñãx rû marü narüwãxta, rû choma rû chauxacügü rû ngürücarewa tangëxmagü. Rû ngëmacèx taxucürüwa ícharüda na tacü cuxna na chaxãxücèx”, ñaxgu chi tüxü. ⁸ —Rü pemaã nüxü chixu, rû ngëma na tümamücü yïxücèx rû tãütãma ínarüda na tacü tüxna naxãxücèx. Natürü tá ínarüda na tama tanachixeweechaxücèx, rû tá tüxna nanaxã i guxüma i tacü i tanaxwèxexü. ⁹ —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rû, ¡Naxcèx ípeça rû Tupana rû tá pexna nanaxã! ¡Rü Tupanacèx pedèux rû tá nüxü ipeyangau! ¡Rü ñãxwa: Tu tu tu ñapegü, rû tá pexcèx niwãxna i ñãx! ¹⁰ —Erü guxãma ya yíxema naxcèx ícaxe rû tanayaxu, rû guxãma ya naxcèx dauxe rû nüxü itayangau. Rû guxãma ya ñãxwa: Tu tu tu ñagüxe, rû tümacèx tá niwãxna i ñãx. ¹¹ —¡Rü ñuxãcü i wüxi i pema na papágü píixü rû penena penaxãxü ya wüxi ya nuta ega pãucèx pexna nacaxgu, rû éxna wüxi i äxtape ega choxnicèx pexna nacaxgu? ¹² —¡Rü texé i petanüwa rû penena penaxã i tuxchinawe ega wüxi ya otacharaücèx pexna nacaxgu? ¹³ —Rü ngëma pema na pichixecümachiréxü natürü nüxü pecuèx na ñuxãcü mexü i ãmare pexacügüna na pexãxü, rû pemaã nüxü chixu rû Penatü ya Daxügücü rû perü

yexera tá nixĩ na pexna mexũ naxãxũ. Rũ guxãma ya yixema Tupanaxũtawa Naãe i Üünexũcèx íçaxe, rũ tá túxna nanaxã —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuxũ nixugüe na ngoxoarü poramaã napuracüxũ nawogüe

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Rũ Ngechuchu ínanatèxüchi ga wüxi ga ngoxo ga wüxi ga yatüxũ ngegaxèxũ. Rũ yexguma ínaxũüxgu ga yema ngoxo rũ guma yatü rũ nidexa. Rũ guxũma ga duũxügü rũ nabaixãchiãägü ga yexguma yemaxũ nadaugügu. ¹⁵ Natürü ñuxre ga duũxügü rũ ñanagürügü: —Ñã yatü i Ngechuchu, rũ Bechebú i ngoxogüarü ãèx-gacüarü poramaã nixĩ i ínanawoxũãxũ i ngoxogü — ñanagürügü. ¹⁶ Natürü ga togü rũ nüxũ naxügüchaũ, rũ yemacèx naxcèx ínacagü ga nüxũ na nawéaxũ ga wüxi ga cuèxruũ ga daxüçüãx na yemawa nüxũ nacuèxgüxüçèx rũ ngoxi aixcüma Cristu yĩ. ¹⁷ Natürü nüma ga Ngechuchu rũ nüxũ nacuèxama ga tacügu na naxĩnüèxũ, rũ yemacèx ñanagürü nüxũ: —Ngèxguma chi wüxi i nachüãnecüãx i duũxügü nügü itoyegu rũ nügütanüwa chitama nügü nadaixgu, rũ nügü chitama naguxèè. Rũ ngèxguma chi wüxi ya íçüãx nügümaã nuèèchagu rũ nügü nadaixgu, rũ nügü chitama naguxèè. ¹⁸ —¿Rũ ngèxguma chi Chataná nügümaátama nuxgu, rũ nügütama yamèxgu, rũ ñuxãcü chi i ãèxgacüecha yĩxũ? Rũ ngèma ñacharügü i ñuxma erü pema choxũ pixuxgu rũ Bechebúarü poramaã íchanawoxũ i ngoxogü. ¹⁹ —Natürü ngèxguma chi Chatanáarü poramaã íchanawoxügu i ngoxogü, rũ perü ngüèxügü rũ chita Chatanáarü poramaã ínanawoxũ i ngoxogü. Rũ ngèmwawa meã nüxũ tacuèx na pema rũ ípetüèxũ. ²⁰ — Natürü pemaã nüxũ chixu rũ aixcüma Tupanaarü pora-

maã nixĩ i íchanawoxũxũ i ngoxogü. Rü ngẽmawa pexũ nüxũ chachuèxẽ na núma petanüwa nanguxũ ya Tupana na ãẽxgacü yĩxũcèx. ²¹ —Rü ngẽxguma wüxi ya yatü ya poracü rü meãma nügü naxüxnegu rü nüxna nadèuxgu ya napata, rü taxúetáma naxcèx tangĩx i norü ngẽmaxũ i napatawa ngẽxmaxũ. ²² —Natürü ngẽxguma ínanguxgu i to i yatü i nüxũ rüporamaẽxũ, rü nüxũ nayexeragu, rü tá nüxna nanapuxũ ya naxne ya nügü namaã ínaporaãxũne, rü tá nüxna nanapuxũ i guxũma i norü ngẽmaxũ, rü tá nayana. ²³ —Yíxema tama choxũ ngechaũxẽ rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxũ rüngũxẽxẽ na Tupanacèx tayagagüxũ i duũxügü rü chauxchawa tanangianexẽ.

ngoxo i taeguxũchiga
(Mt 12.43-45)

²⁴ —Rü ngẽxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxũũxgu, rü dauxchitagu nanañaãne, rü naxcèx nadau na ngextá na nangũxũ. Rü ngẽxguma taxuguma nangũegagu, rü nügü ínicuèx rü ñanagürü:

“Maneca naxcèx tá chataegu ya yima yatü ga noxri nawa íchaxũxũchirécü”, ñanagürü. ²⁵ —Rü ngẽxguma nataegugu, rü yima yatüxũ inayangau na ñoma wüxi ya ï ya mexẽene rü meã nabixichinerüũ na yĩxũ. ²⁶ —Rü ínixü rü naxcèx nayadau i to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexũ. Rü guxũma i ngẽma ngoxogü rü wüxigu yima yatügu nachocu, rü ngẽxma naxãchiũgü. Rü ngẽxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe —ñanagürü.

Taãẽ i aixcüma ixĩxũchiga

²⁷ Rü yemaxũ íyaxuyane, rü wüxi ga ngecü rü duũxũgütanüwa tagaãcü ngĩgürügü: —Tataãẽ ya yíxema

tügüanüwa cuxũ yaxëexë rü tügü nixũwa cuxũ maĩxë — ngigürügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: — Yexeraäcü tataãe ya yíxema nüxũ ñnuxë i Tupanaärü ore rü naga ñnuxë — ñanagürü.

Duïxũgü ga tama yaxögüchaïxũ rü naxcèx ínacagüama ga to ga cuèxruũ ga Tupanaärü poramaã üxũ

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Rü nimuëtanü ga duïxũgü ga Ngechuchuxütawa ngutaquëxegüxũ. Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga namaã na yadexaxũ. Rü ñanagürü: —Ñãã duïxũgü i ñomaücüü maxëxũ rü nichixecüma. Rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruũ i mexũ i Tupanaärü poramaã üxũ. Natürü Tupana rü wüxixicatama i cuèxruũ tá nüxũ nawéx. Rü ngëma nixĩ i cuèxruũ ga Tupanaärü orearü uruũ ga Yonáwa duïxũgüxũ nawéxũ na nüxũ nacuëxgüxüçèx na aixcüma Tupana yiïxũ ga guma yéma namucü. ³⁰ —Rü yexgumarüũ ga Yoná rü wüxi ga cuèxruũ nixĩ naxcèx ga Nínibecũãx ga duïxũgü, rü ngëxgumarüũ tá ta nixĩ ya Tupana Nane ya duïxũxũ ixïcü na wüxi i cuèxruũ tá yiïxũ naxcèx i ñomaücüü maxëxũ i duïxũgü. ³¹ —Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñomaücüü maxëxũ i duïxũgüna nacèxgu i norü pepaduchigacèx, rü ngĩma ga nuxcümaücü ga Chabaaneärü ãëxgacü tá íirüda rü tá íinaxuaxũ i ñomaücüü maxëxũ i duïxũgü. Yerü ngĩma rü yaxũwaxüchi ne ixü ga na ãëxgacü ga Charumóüxũ naxĩnuxüçèx ga ñuxäcü poraäcü nüxũ na nacuëxüchixũ. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóüärü yexera ixïcü. ³² —Rü ngëxguma naãneärü guxgu rü Tupana rü ñomaücüü maxëxũ i

duïxũgũna nacèxgu norü pecaduchigacèx, rü nuxcü-maũgũxũ ga Nínibecũãx ga duïxũgũ rü tá ínarüdagü rü tá ínanaxuaxũgü i ñomaũcüü maxèxũ i duïxũgũ. Yerü nümagü ga Nínibecũãxgü ga duïxũgũ rü nüxũ narüxoe ga nacümagü ga chixexũ ga yexguma Yoná namaã nüxũ ixuxgu ga Tupanaãrü ore. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangèxma i wüxi i Yonáãrü yexera ixĩxũ.

Taxüneãrü omüchiga

(Mt 5.15, 6.22-23)

³³ —Taxüema wüxi i omüwa tanangixichi rü ñuxüchi itayacux rü éxna tacütüũgu tayaxücuchi. Natürü norü üchicaũgu tanaxünagü na ngema tüxũ nabaxixüçèx ya yíxema duïxègü ya yima ígu chocuxe. ³⁴ — Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüũ nixĩ i cuxunecèx. Rü ngèxguma ngéma Tupana cuxũ naxwèxexüçèx cudèuxgu, rü guxũma i curü maxũ rü name. Natürü ngèxguma ñoma i naãneãrü ngúchaüçèx cudèuxgu, rü guxũma i curü maxũ rü chixexüwa nangèxma. ³⁵ —¡Meã cugüna nadau na tama eãnexũxũ nanguxuchixüçèx i ngéma ore i mexũ i cuxũ ngèxmaxũ, i ñoma wüxi i omürüũ ixĩxũ!
³⁶ —Ngèxguma chi guxũ i curü maxüwa nangèxmagu i Tupanaãrü ngóonexũ rü taxuwama nachixéxgu i curü maxũ, rü meã chi nüxũ cucuèx i Tupanaãrü ngúchaũ ñoma wüxi i omü i cuxũ baxixürüũ —ñanagürü.

Ngechuchu rü duïxũgütanüwa ínanaxuaxũ ga Parichéugü rü ngúexèèruũgü ga Moíchéarü mugüwa nguxèètaegüxũ
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Rü yexguma nüxũ nachauxgu ga na yadexaxũ ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nüxna naxu ga napatawa na yachibüxüçèx. Rü yema Parichéupatawa naxũ, rü

mechawa nayarüto. ³⁸ Rü yema Parichéu rü nabaixächíãẽ ga yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu na tama yanguxẽãxũ ga yema Moichéarü mu na nayauxmêxgüxiraxũ ga yexguma nachibüegu. ³⁹ Natürü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Pema i Parichéugü rü ñoma pochiyu rü poratu i düxétüwaxicatama iyaxuxürüü pixĩgü. Natürü i peãxëwa rü nagu perüxĩnüẽ na pengixũ rü chixexũ pexüxũ. ⁴⁰ —Pa Naëchitamare Maxëxũx, ¿tama éxna nüxũ pecuèx na guma Tupana ga naxücü i ngëma tórü düxétüxünëwa ngëxmaxũ, rü gumatama yĩxũ ga naxücü ga tórü maxũ i tórü aixepewa ngëxmaxũ? ⁴¹ —Rü name nixĩ i Tupanana penaxã i perü maxũ na aixcüma naxcèx pemaxëxüçèx. Rü ngëmaäcü tá pime i guxüwama. ⁴² —Natürü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü perü ngëmaxüwa rü meã Tupanana penaxã i ngëma noxrü ixixũ, natürü perü maxüwa rü tama aixcüma naga pexĩnüẽ rü tama nüxũ pengechaũ. Rü marü name na perü ngëmaxüwa Tupanana penaxãxũ i ngëma noxrü ixixũ. Natürü perü maxüwa rü ta penaxwèxe i meã naga na pexĩnüëxũ rü nüxũ na pengechaũxũ. ⁴³ —Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü pexũ nangúchaũ i ãëxgacüchicagüwa na perütogüxũ i ngutaquëxepataũgüwa. Rü penaxwèxe na ñoma ãëxgacüxũ rümoxëxürüü na meã pexũ namoxëgüxũ i duüxüğü i ítamüğüwa. ⁴⁴ —Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erü ñoma yuetamaüğü i tama nüxũ idauxũ i duüxüğü naëchitamare naëtüwa chopetüxürüü pixĩgü. Erü woo perü düxétüwa pime, natürü aixepewa i peãëwa rü poraäcü pichixe —ñanagürü ga Ngechuchu. ⁴⁵ Rü wüxi ga ngüexëëruũ ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaexũ, rü

Ngechuchuxũ nangãxũ rü ñanagürü: —Pa Ngúexẽerũ Pa Ngechuchux, rü ngẽma na ngẽma ñacuxũ, rü toma rü toãewa nangux —ñanagürü. ⁴⁶ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexẽerũgü i Moĩchárü Mugüwa Nguxẽetaegüxũ, erü poraãcü penamu i duĩxũgü na naga naxĩnüëxũcèx i ngẽma Moĩchárü mugü i guxchaxũ i pematama bai i írarüwa naga pexĩnüëchaũxũ. ⁴⁷ —Rü wüxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, erü peyamexẽëgü i tümamaũgü ga guxema nuxcũmaũgüxe ga Tupanaãrü orearü uruũgü ga perü oxigü tüxũ dèixe. ⁴⁸ —Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx na pema rü ta ipexãgüxũ nawa ga yema chixexũ ga perü oxigü ügüxũ. Yerü nümagü rü tüxũ nadai ga guxema Tupanaãrü orearü uruũgü, rü ñuxma i pema rü peyamexẽëgü i tümamaũgü. ⁴⁹ —Rü yemacèx nixĩ ga Tupana ga ñaxũ:

“Ngẽma duĩxũgütanüwa tá chanamugü i chorü orearü uruũgü rü chorü orearü ngeruũgü. Natürü ngẽma duĩxũgü i chixexũgü rü tá nanadai i nümaxũ rü togüxũ rü tá nachixewegü rü tá nawe ningëxũtanü”,

ñaxũ ga Tupana. ⁵⁰⁻⁵¹ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü pemaã nüxũ chixu rü Tupana tá nayapeguãchixẽë i pema i ñuxma maxëxë erü pema rü ta perü oxigücũmagu pexĩ. Nümagü rü noxritama naãneärü ügügumama rü nanadai ga muxũma ga Tupanaãrü orearü uruũgü. Rü nüxĩra nayamèxgü ga Abé rü gumawena nayadaietanü ga muxũma ga togü ñuxmata Zacaría ga tupauca ga taxũnegu yamèxgüãcüwa nangu. Rü guxũma ga yema orearü uruũgü ga perü oxigü dèixũcèx rü Tupana tá pexna naca, erü pema rü ta perü oxigürüütama pixĩgü rü tama nüxũ perüxoëchaũ

i ngẽma chixexũ i pexũxũ. ⁵² —Rũ wũxi i ngechaũ nixĩ i pexcèx, Pa Ngúexẽẽruũgũ i Moĩchearũ Mugũwa Nguxẽẽtaegũxũx, erũ duũxũgũchaxwa ipeyacux i Tupanaarũ ore i aixcũma ixĩxũ i pematama tama pixõgũxũ. Rũ nũxna penachuxu i togũ i duũxũgũ i aixcũma yaxõgũchaũxũ na nũmagũ rũ ta tama yaxõgũãxũcèx — ñanagürũ ga Ngechuchu. ⁵³⁻⁵⁴ Rũ yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rũ yema ngúexẽẽruũgũ ga Moĩchearũ mugũwa nguxẽẽtaegũxũ rũ yema Parichéugũ rũ poraãcü Ngechuchumaã nanuẽ. Rũ inanaxũgũ ga nũxna na nacagüexũ naxcèx ga muxũma ga ore ga guxchaxũmaã na yemaãcü chi nũxũ iyangaugũxũcèx ga ore ga chixexũ na yemamaã norũ ãẽxgacũgũxũ- tawa Ngechuchuxũ íyaxu-axũgũxũcèx.

12

Ngechuchu nanangúexẽẽ na tama namexũ na duũxũgũpéxewa meã imaxnetaxũ natürũ taãewa rũ chixexũgu ruxĩnũxũ

¹ Rũ yoxni yexma nangutaquéxegũ ga muxũchixũ ga duũxũgũ. Rũ yema na namuxũchixũcèx rũ dũxwa nũgücutüwa ningagüetanũ ga duũxũgũ. Rũ Ngechuchu inanaxũgũ ga norũ ngúexũgũmaãxĩra na yadexaxũ, rũ ñanagürũ: —¡Pexuãẽgũ naxcèx i Parichéugũ! Erũ duũxũgũpéxewa meã namaxẽneta natürũ naãewa rũ chixexũgu narũxĩnũẽ. ² —Natürũ guxũma i țacũ i wũxie cúãcü üxũ rũ tá nangoxoma. Rũ guxũma i țacũ iicũxũ rũ yixcũra rũ tá duũxũgũ nũxũ nacuèxgũama. ³ —Rũ ngẽmacèx guxũma i ngẽma ore i eãnexũwa cúãcü nũxũ pixuxũ rũ yixcũra rũ tá nangoxoma rũ guxũ i duũxũgũ tá

nüxũ naxĩnũẽ. Rũ ngẽma ore i ucapuarũ aixepewa cúácũ nüxũ pixuxũ, rũ yixcũra rũ guxãpéxewa tá nüxũ nixugũgũ i duũxũgũ.

Name nixĩ na Tupanaxũ pemuũẽxũ

(Mt 10.26.31)

⁴—Rũ ngẽmacèx i pemax, Pa Chomücügũx, rũ pemaã nüxũ chixu rũ ʔtama nüxũ pemuũẽ i ngẽma duũxũgũ i pexũ daixchaũxũ! Erũ taxünexũxĩcatama nimèxgũ, natürũ taxucürũwama taãẽxũ nimèxgũ. ⁵—Natürũ pemaã tá nüxũ chixu na texéxũ tá na pemuũẽxũ. ʔNüxũ pemuũẽ ya Tupana! Erũ nüma nüxũ nangẽxma i pora na yamáãxũ i pexene, rũ napoxcuãxũ i peãẽ i ngextá ngoxogũxũ ínapoxcuxũgu. ʔRũ yimaxũ tá nixĩ i pemuũẽxũ! ⁶—ʔTama éxna taxretachinũ i dĩeruxacũgu namaã petaxe i wüximéẽxpũx i werixacũgũ? Natürũ Tupana rũ tama tüxũ inayarũngũma ya yíxema werixacũãxgũ, rũ bai ya wüxi. ⁷—Rũ woo i peyaegũ rũ Tupana nüxũ nacuèx na ñuxre i peyae ngẽxmaxũ. Rũ ngẽmacèx, ʔtãxũ i pexoegaãẽgũxũ! Erũ pema rũ muxũma i werixacũgũarũ yexeraxũchi pexũ nangechaũ ya Tupana.

Yíxema duũxũgũpéxewa tügũ ixuxe na Ngechuchu ya Cristuarũ duũxũ tíxũ

(Mt 10.32-33, 12.32)

⁸—Rũ pemaã nüxũ chixu rũ guxãma ya texé i ñoma i naãnewa duũxũgũpéxewa tügũ ixuxe na chorũ duũxũ tíxũ, rũ choma i Tupana Nane na duũxũxũ chíixũ, rũ napéxewa i Tupanaarũ orearũ ngeruũgũ i daxũcũãx rũ tá tüxũ chixu na chorũ duũxũ tíxũ i tũmax. ⁹—Natürũ texé ya ñoma i naãnewa duũxũgũpéxewa tügũ

ixuxe na tama chorü duũxũ tiĩxũ, rü choma rü tá ta napéxewa i Tupanaärü orearü ngeruũgü i daxũcũãx rü tá tüxũ chixu na tama chorü duũxũ tiĩxũ i tümax. ¹⁰ —Rü guxãma ya texé ya chixri chauchiga idexaxe i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiĩxũ, rü Tupana tá tüxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma. Natürü texé ya Tupanaãe i Üünexũchiga chixri idexaxe, rü Tupana rü tãütãma tüxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma. ¹¹ —Rü ngẽxguma duũxũgü ngutaquéxepataũgüwa rü éxna ãẽxgacügüpéxewa pexũ nagagügu na pexũ napoxcuexũcèx, rü jtãxũ i pexoe-gaãegũxũ na tacũmaã tá penangãxũxũ rü éxna tacũxũ tá namaã na pixuxũ! ¹² —Erü ngẽxguma nawa nanguxgu na pidexagũxũ, rü Tupanaãe i Üünexũ tá pexũ nanguxẽe na tacũxũ tá namaã pixuxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i ãücũmaxũ nixĩ na imuãrũ dẽruáxũ

¹³ Rü yema duũxũgütanüwa rü wüxi ga yatü Ngechuchuxũ ñanagürü: —Pa Ngúexẽeruũx, jnamaã nüxũ ixu ya chaueneẽ rü choxna naxãã i ngẽma chaunatü ga yucüarü ngẽmaxũ i choxna üxũ! —ñanagürü. ¹⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Pa Yatüx, jtexé perü ãẽxgacũxũ choxũ tingucuchixẽe na chayatoyexũcèx i ngẽma penatüarü ngẽmaxũ? —ñanagürü. ¹⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —jPexuãe na tama pexũ nangúchaũxũcèx i togüarü ngẽmaxũ! Erü wüxi i duũxũ rü tama ngẽma na namuãrü ngẽmaxũáxũcèx nixĩ i nayauxãxũ i norü maxũ i taguma gúxũ —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma wüxi ga ore ga cuèxruũxũ namaã nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga muãrü dẽruáçü, rü guxũma ga yema nanetügü ga naãnegu

natogüxũ rü meãma nüxũ nixo. ¹⁷ —Rü guma yatü rü nagu narüxĩnũ rü naãewa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxüxũ i ñuxmax? Erü nataxuma i chorü nachica i ngexta namaã na changuxüxũ i chaunetügüarü o”, ñanagürü. ¹⁸ —Rü naãewa ñanagürü:

“Marü nüxũ chacuèx na tacü tá chaxüxũ. Rü nagu tá chapogü ya guxünema ya chorü ipatagü ga nagu namaã changuxüne ga chaunetügüarü o. Rü nái ya taxüragüne tá chaxü na ngëxma namaã changuxüxücèx i guxüma i chaunetügüarü o rü guxüma i chorü ngëmaxügü. ¹⁹ —Rü ngëxguma marü namexgu i guxüma, rü chaugümaã tá ñacharügü: ‘Ñuxma rü tá icharüngü rü meã tá chachibü rü meã chaxaxe rü ngëmaãcü tá chataã. Erü namuxüchi i chorü ngëmaxügü, rü mucüma ya taunecü tá choxü natai’, ñacharügü tá chaugümaã”. ²⁰ —Natürü Tupana rü ñanagürü guma yatüxũ:

“Pa Yatüx, cungëãemare i cuma erü ñoma i chütaxügu tátama cuyu. Rü ngëma curü ngëmaxügü i namaã cun-guxüxũ, rü ¿texéarü tá nixĩ i ngëxguma?” ñanagürü ga Tupana. ²¹ —Rü ngëxgumarüü tá ta namaã nangupetü i ngëma duüxügü i nügücèxtama norü ngëmaxügümaã nguxüxũ rü tama nügü ímexëëxũ i Tupanapéxewa — ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupana rü naxãcüguna nadau
(Mt 6.25-34)

²² Rü yemawena rü norü ngúexügüxũ ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã nüxũ chixu ¡rü tãxü i pexoe-gaãgüxũ naxcèx i tacü tá na pengóxũ rü tacümaã tá

na pixãxchiruxũ! ²³ —Erü perü maxũ rü õnaãrũ yexera nixĩ, rü pexene rü naxchiruarũ yexera nixĩ. ²⁴ —jDücèx penangugũ i werigũ i tama toegũchiréxũ, rü tama nanetũarũ o ibuxgũxũ, rü ngepatagũxũ na ngexta namaã nanguxũgũxũcèx i norũ õna! Natürũ Tupana rü nanaxüwemü. Rũ pema rü Tupanacèx rü poraãcü guxũma i werigũarũ yexera pixĩgũ. ²⁵ —Rũ taxuwama name na pexoegaãègũxũ. Erü taxucürüwama wüxie i pema rü pegõtama ipemèxãchixèè ngãxũ ya metruugu ega woo poraãcü naxcèx pexoegaãègũgu. ²⁶ —Rũ ngèxguma tama pemaã nanguxũ i ngẽma íraxũ rü taxucürüwama pegõtama ipemèxãchixèè ega woo naxcèx pexoegaãègũgu, rü jtüxcüũ i ngèxguma rü ta tacü i togü i ngẽmaxũgücèx pexoegaãègũxũ? ²⁷ —jDücèx penangugũ i putüragü na ñuxãcü nayaexũ i nachacu! Rũ tama napuracüexũ, rü tama nügü üxchirugũxũ. Natürũ woo guma ãèxgacü ga Charumóu ga na namexèchixũ ga naxchiru rü taguma wüxi ga putürachacuarũ mexürüũ nixĩ. ²⁸ —Rũ marü nüxũ pedau i ñuxãcü Tupana na nangèxãèxũ i putüragü i ñuxma naãnewa rüxügümarexũ natürũ moxũ rü marü taxuxũ. Rũ ngèxguma Tupana ngẽmaãcü nangèxãègu i putüragü rü pema rü tá ngẽmaãrũ yexera pexchiru pexna naxã, Pa Duũxũgü i Írarüwatama Yaxõgũxũ. ²⁹ —Rũ ngẽmacèx tama name i pexoegaãè naxcèx i tacü tá na pengóxũ rü tacü tá na pixaxũxũ. ³⁰ —Erü ñoma i naãnecũãx i duũxũgü rü naxcèx nadaugü i guxũma i ngẽma pemaã nüxũ chixuxũ. Natürũ pema rü pexũ nangèxma ya Penatü ya Tupana ya nüèchama nüxũ cuácü na pexũ nataxuxũ i guxũma i ngẽma. ³¹ —Rũ ngẽmacèx narümemaè nixĩ na Tupanaãrũ ngúchaũcèx pedaugũxũ

na perü ãëxgacü yïixüçèx. Rü ñuxüchi nüma rü tá pexna nanaxã i guxüma i tacü i pexü taxuxü.

Ñuxãcü tüxü nangëxma i tórü ngëmaxüğü i daxügxü i nañewa

(Mt 6.19-21)

³² —¡Tãxü i pemuüëxü, Pa Chauxacügx! Pema rü noxretama pixüğü natürü Penatü ya Tupana rü norü ngúchaü nixĩ na pexna naxããxü i pechica i ngextá nüma ãëxgacü íyixüwa. ³³ —¡Rü namaã petaxe i perü ngëmaxüğü rü togü i duüxüğü i nüxü natakuxüna penaxã i ngëma diëru! Rü ngëmaãcü tá pegüxü penangëxmaxëë i perü ngëmaxüğü i taguma pexü ngauxü rü taguma gúxü i daxügxü i nañewa i ngextá tama íyaxücuxüwa i ngítëxáxü rü naweane tama ínachixexëëxüwa. ³⁴ —Eri ngextá íngëxmaxüwa i perü ngëmaxüğü, rü ngëxma nixĩ i perüxĩnüëxü.

Name nixĩ i yigü ítamexëëgü naxüpa na ínguxü ya Cristu

³⁵ —¡Rü ípememare namaã i perü omüğü i naïgüxü! ³⁶ —Rü name nixĩ i wüxi i coriarü duüxüğü i ímemaregüxürüü na pixügxü. Rü penaxwëxe na ñoma duüxüğü i ñãxwa norü corixü nanguxëëgüxürüü na pixügxü. Rü ngëxguma norü cori rü wüxi i ngígüarü petawa ne naxüxgu rü: Tu tu tu ñaxgu, rü paxa naxcèx nayawãx-nagü i ñãx. ³⁷ —Rü nataãëgü i ngëma coriarü duüxüğü ega inadauegu i ngëxguma ínguxgu i norü cori. Rü pemaã nüxü chixu rü ngëma cori rü norü mechawa tátama nanatogüxëë i ngëma norü duüxüğü i nüxü ínguxëëgüxü, rü nüma tátama ngëma norü duüxügxü inaxüwemü. ³⁸ —Rü woo ngãxücüü ínguxgu rü éxna marü

yangunchaũgu rü nataãẽgü i ngẽma coriarü duũxũgü ega inadauegu i ngẽxguma ínanguxgu i norü cori. ³⁹ — Rü ngẽxguma chi wüxi ya ãrũ yora nüxũ cuèxgu na ñuxguacü ínanguégaxũ i ngítèxáxũ, rü tãũ chima nape. Rü chi nüxna nadau ya napata na tama yawãxnaãxũcèx rü tama na nüxũ nangíxũcèx. ⁴⁰ —Rü pema rü ta penaxwèxe na ípememarexũ. Erü ngürüãchi tama nagu íperüxĩnüeyane tá íchangu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga duũxũ ga meã norü coriga ñnüxũ rü to ga tama meã norü coriga ñnüxũchiga

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿toxcèxicatama éxna nixĩ i ñãã ore i cuèxruũ i tomaã nüxũ quixuxũ, rü éxna guxũ i duũxũgücèx yĩxũ? —ñanagürü. ⁴² Rü ñanagürü ga Cori ga Ngechuchu: —¿Texé tíxũ ya yíxema tumaãrũ coriarü duũxẽ ya aixcũma yanguxẽexẽ rü meã tumaãẽxũ cuáxe? ¿Tama éxna yíxema tíxũ ya tumaãrũ cori tüxna ãgaxe na meã nüxna tadauxũcèx rü meã oragu tanachibüexẽxũcèx i norü duũxũgü? ⁴³ —Rü tataãe ya yíxema coriarü duũxẽ i ngẽxguma ínanguxgu i tumaãrũ cori rü tüxũ íyanguẽũgu na meãma ítanaxũxũ i ngẽma puracü i nagu tüxũ namuxũ. ⁴⁴ —Rü aixcũma pemaã nüxũ chixu rü ngẽma tumaãrũ cori rü tá guxũma i norü ngẽmaxũgüarü dauruũxũ tá tüxũ nixĩxẽ. ⁴⁵⁻⁴⁶ — Natürü ngẽxguma chi ngẽma duũxũ nagu rüxĩnügu rü norü cori rü tama paxa na ínanguxũ, rü inaxũgüãgu na chixri namuãxũ i natanüxũgü i yatüxũgü rü ngexũgü, rü peta naxũxgu rü nachibũxgu, rü naxaxegu, rü nügü

nangãxêëgu, rü ngürüãchi ngêma ngunexũ rü ngêma ora i tama nagu ínanguxêëãxũgu tá ínangu i norü cori. Rü poraãcüxüchi tá nanapoxcu ngêma duũxũgü i tama norü coriga ñnüëxũxũ napoxcuexürüü. ⁴⁷ —Rü ngêma coriarü duũxũ i nüxũ cuëxchiréxũ na tacü nanaxwèxexũ i norü cori, natürü tama nügü ímexêëxũ rü tama norü coriga ñnüxũ, rü tá poraãcü nanaçuaxi. ⁴⁸ —Natürü ngêma coriarü duũxũ i tama nüxũ nacuáácüma chixri norü coriga ñnüxũ, rü chixexũ üxũ, rü tá írarüwaxüra nanaçuaxi. Rü texé ya Tupana muxüma tüxna ãxê, rü muxüçèxtáma tüxna naca. Rü texé ya muxüna tüxũ nadauxêëxê rü tá yexeraãcü tüxna naca.

Ngechuchugagu nixĩ i yatoyexũ i duũxũgü
(Mt 10.34-36)

⁴⁹ —Núma chaxũ na ñoma i naãnewa duũxũgüxũ chidauchitanüxêëxũcèx. Rü chierü aixcüma marü yadauchitanügu. ⁵⁰ —Rü choma rü tá poraãcü ngúxũ chinge, rü chanaxixãchiãê ñüxmatáta yangu i ngêma. ⁵¹ —Rü tama name i nagu perüxĩnüë na núma chaxũxũ na guxũ i duũxũgü rü wüxigu naxĩnüëxũcèx. Natürü pemaã nüxũ chixu rü núma chaxũ na chaugagu yatoyexũcèx i duũxũgü. ⁵² —Erü ñaãwena ega wüxi ya ípatawa nangëxmagu i wüximéëxpüx i duũxũgü, rü tomaëxpüx tá choxũ nayaxögü rü taxre i tama, rü éxna taxre tá choxũ nayaxögü rü tomaëxpüx i tama. ⁵³ —Rü wüxi i papá tá nayaxõ rü nane rü täütáma nayaxõ, rü éxna nane tá nayaxõ natürü nanatü i tama. Rü ngëxgumarüü ta wüxi i mamá tá iyaxõ rü ngĩxãcü rü täütáma iyaxõxchãũ, rü éxna ngĩxãcü tá iyaxõ rü ngĩë rü täütáma iyaxõxchãũ. Rü wüxi ya ngĩxê tá iyaxõ rü ngĩneãx rü täütáma iyaxõ, rü éxna

ngĩneãx tá iyaxõ rü ngĩxẽ rü tãütáma iyaxõ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Cuèxruũgü i nachiga i tacü tá nangupetüxũ

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ RÜ Ngechuchu ñanagürü ta nüxũ ga duũxũgü: — Ngëxguma nüxũ pedèuxgu na naxëächianexũ, rü nagu perüxĩnüë tá na napuxũ. RÜ aixcüma ngëmaãcü nixĩ. ⁵⁵ —Rü pema nüxũ pecuèx na ñuxãcü penangugüxũ ya buanecü, rü ngëmaãcü nüxũ pecuèx rü tá na nangux-etüxũ. RÜ aixcüma ngëmaãcü nixĩ. ⁵⁶ —Pa Duũxũgüx, pema rü togü i duũxũgüpéxewa meã pemaxënetá, natürü peãewa rü chixexũgu perüxĩnüë. Pema nüxũ pecuèx na ñuxãcü penangugüxũ ega tá napuxgu rü éxna tá nanguxetügu. ¿Rü ñuxãcü i ñuxma i tama nüxũ pecuáxũ na Tupana yĩxũ ya petanüwa ngucü?

Name nixĩ na curüngüxmüxũ namaã i curü uwanü

(Mt 5.25-26)

⁵⁷ —Rü tüxcüũ tama nüxũ pecuáxchaũ i ngëma nama i mexũ i Tupana pexũ naxwèxexũ na nagu pexĩxũ. ⁵⁸ —Rü ngëxguma chi wüxie wüxi i ngetanücèx cuxũ íxuaxũgu rü ãëxgacüxütawa cuxũ tagaxgu, rü name nixĩ i namawatama tüxũ icurüngüxmüxëẽ na tama ãëx-gacüpéxewa cuxũ tagaxücèx. Erü wüxicana na ãëx-gacüxütawa cunguxũ rü ãëxgacü tá purichíagüna cuxũ namu. RÜ purichíagü tá cuxũ napoxcu. ⁵⁹ —Rü cumaã nüxũ chixu rü ngëxma poxcuchicagu tá curüxãũx ñux-matáta ngĩxũ cuxütanü i guxcü i díeru i nüxũ ngĩxũ cungetanücü. [Rü aixcüma ngëxgumarüũ tá cumaã

nanaxü ya Tupana ega tama namaã cunamexẽxgu i curü maxü —ñanagürü ga Ngechuchu.]

13

Wüxi i mexü nixi na nüxü rüxoexü i tacüma i chixexü

¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga duüxügü. Rü Ngechuchumaã nüxü nixugü ga na ñuxãcü ãẽxgacü ga Piratu namuxü ga norü churaragü na nadaiãxücèx ga ñuxre ga yatügü ga Gariréaanecüãx ga yexguma yema yatügü rü Tupanacèx carneru nadaixgu tupauca ga taxünewa. ² Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü nüxü: —¿Pema nagu perüxĩnüegu rü yemaãcü nüxü nangupetü ga yema yatügü, yerü yema togü ga Gariréaanecüãxãrü yexera nipecaduãxgü? ³ —Pemaã nüxü chixu rü tama nixi. Rü ngẽxguma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxãma i pema rü tá ta ipeyarütauxe. ⁴ —¿Rü éxna pema nagu perüxĩnüegu rü guxü ga Yerucharéücüãxãrü yexera nipecaduãxgü ga yema 18 ga yatügü ga yuexü ga yexguma Chiruéwa yexmaxü ga dauxütaechica naetü rüngutaügu? ⁵ —Pemaã nüxü chixu rü tama nixi. Rü ngẽxguma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxãma i pema rü tá ta ipeyarütauxe —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga nanetü ga iguera ga ngearü õóxügu ixuxü

⁶ Rü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nixu ga wüxi ga ore ga igueragu ixuxü, rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü nüxü nayexma ga wüxi ga ubanecü. Rü yexma nanato ga wüxi ga iguera. Rü nüma ga guma yatü rü ínayadauuxü ga yema iguera rü ngoxi naxõó, natürü taxuxüma ga norü

oxũ inyangau. ⁷—Rü yemacèx yema norü duũxũ ga norü naãnena dauxũxũ ñanagürü:

“Dücèx, tomaẽxpũx ya taunecü guxũguma íchayadauxũ i ñãã iguera, rü taguma naxo. Rü ngẽmacèx chanaxwèxe na cuyadaxüchixũ na tama natüçèxma nuã naãnewa naxíaneãxũcèx”, ñanagürü nüxũ. ⁸—Natürü ga yema norü duũxũ ga norü naãnena dauxũ, rü norü corixũ nangãxũ, rü ñanagürü:

“Pa Corix, jñüetama doma taunecüicatama nangẽmèx! Rü tá chanaxaimüãnepúne rü waxmüãnexũmaã tá chanagüpúne. ⁹—Rü bexmana ngẽxguma rü tá naxo. Natürü ngẽxguma tãütáma naxoxgu rü tá chayadaxüchi”, ñanagürü.

*Ngechuchu rü ngũxchigaarü ngunexũgu ngĩxcèx nay-
ataanexẽẽ ga wüxi ga ngecü ga püçèxwecü*

¹⁰ Rü wüxi ga ngũxchigaarü ngunexũgu rü Ngechuchu nanguxẽetae ga wüxi ga ngutaquẽxepataũwa. ¹¹ Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga 18 ga taunecü idaawecü. Rü ipüçèxwe yerü wüxi ga ngoxo ngĩxũ napüçèxwexẽẽ, rü taxuacüma iyarüwéxãchi. ¹² Rü yexguma Ngechuchu ngĩxũ dèuxgu rü ngĩxcèx naca, rü ñanagürü ngĩxũ: —Pa Ngecüx, ñuxma rü marü cuxcèx nitaane i curü daawewa —ñanagürü. ¹³ Rü yexguma rü ngĩxũ ningögü, rü yexgumatama iyarüwéxãchiwemüxũ, rü inaxügü ga Tupanaxũ na yacuèxüũxũ. ¹⁴ Natürü yema ngutaquẽxepataũãrü aẽxgacü rü nanu, yerü Ngechuchu rü ngũxchigaarü ngunexũgu ngĩxũ narümemẽẽ ga yema nge. Rü yemacèx ga yema aẽxgacü rü ñanagürü duũxũgüxũ: —Nangẽxma i 6 i ngunexü i nagu namexũ na ipuracüexũ. Rü ngẽma

ngunexũgũgu nixĩ i namexũ na nuã pexĩxũ na pegũ pe-
 yarũmexẽẽgũxũcèx rü tama i ngũxchigaarũ ngunexũgu
 —ñanagürü. ¹⁵ Rũ yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü
 nanangãxũ, rü ñanagürü: —Pa Duũxũgũx, pema rü togũ
 i duũxũgũpéxewa meã pemaxēneta, natürü peãewa rü
 chixexũgu perũxĩnüẽ. ¿Tama éxna guxã i pema rü ngũx-
 chigaarũ ngunexũgu peyawëxũ i perü woca rü éxna perü
 buru na peyaxaxexẽẽgũxũcèx? ¹⁶ —Rü ñaã ngecü rü
 Abráütanũxũ iyixĩ, rü Chataná rü 18 ya taunecü ngĩxũ
 nachixexẽẽ namaã i ñaã daawe. ¿Rü taux éxna i namexũ
 na ngĩxcèx chayataanexẽẽxũ i ngũxchigaarũ ngunexũgu?
 —ñanagürü. ¹⁷ Rũ yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü
 guxũma ga norü uwanũgü rü poraãcü naxãneẽ. Natürü
 guxũma ga togü ga duũxũgü rü nataãëgü ga yexguma
 nüxũ nadaugügu ga yema mexũgü ga Ngechuchu üxũ.

Ore i motacha- chiregu ixuxũ

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Rũ ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Nuxãcü nixĩ i ãëx-
 gacü na yĩxũ ya Tupana, rü nañuxraũxũ i nüma ãëxgacü
 íyĩxũwa? ¿Rü ñacügu tá chanangu? ¹⁹ —Maneca wüxi ya
 motachachire ya wüxi ya yatü nañegu toxũnerũ nixĩ.
 Rũ woo naxíraxüchichiréx ya naxchire natürü narüxü, rü
 naya ñuxmata wüxi i nanetü i taetaxũ nixĩ. Rũ ngẽmacèx
 i werigü rü natanügu nixüachiãũ —ñanagürü.

Ore i pãũärü puxẽëruũgu ixuxũ

(Mt 13.33)

²⁰ Rũ ñanagürü ta ga Ngechuchu: —¿Nuxãcü nixĩ i
 Tupana ãëxgacü íxixũwa? ¿Rü ñacügu tá chanangu?
²¹ —Rü pãũärü puxẽëruũrü nixĩ na guxũwama nanguxũ.

Erü wüxi i ngecü rü íraxũ- tama i pâũärü puxêëruũmaã inaxüéũ i taxũ i ngĩrũ pâũchara. Rũ ngẽma pâũärü puxêëruũ rü woo naxíra rü nayapuxêë i guxũma i ngĩrũ pâũchara —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ĩax i íraxũchiga

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Rũ inixũchigü ga Ngechuchu ga Yerucharéũwa na naxũxũ. Rũ yexguma namagu yaxũxgu rü ãnegüwa rü ãnexácügüwa nixüpetüchigü, rü yéma nayangüxêëtanü ga duũxũgü. ²³ Rũ wüxi ga duũxũ nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Corix ¿noxretátama nixĩ i ngẽma nayauxgüxũ i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürü. Rũ nüma ga Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: ²⁴ —Daxũguxũ i naãneärü ãx rü naxíraxüchi. ¿Rũ paxa naxcèx pedau na nawa pichocuxüçèx! Erü pemaã nüxũ chixu rü muxüchixũma i duũxũgü tá nüxũ nangüchaũ na nawa yachocuxũ, natürü tãütáma nawa nichocu. ²⁵ —Erü ngëxguma ãrũ yora marü nawãxtagu i ãx, rü pema i düxétüwa ngëxmagüxe rü tá penatutuãũ. Rũ ñaperügügü tá:

“Pa Corix, ¿paxa toxçèx yawãxna i ãx!” ñaperügügü tá. Natürü nüma i cori rü tá pexũ nangãxũ, rü ñanagürü tá:

“Tama pexũ chachuèx na ngextácũãx pixĩgüxũ”, ñanagürü tá pexũ. ²⁶ —Rũ ngëxguma rü tá ñaperügügü nüxũ:

“Cumaãchiréx wüxiwa tachibüe rü taxaxegü. Rũ toxũ cungüxêë ga torü ãneärü ítamũgüwa”, ñaperügügü tá. ²⁷ —Natürü nüma rü tá pexũ nangãxũ rü ñanagürü tá: “Marü pemaã nüxũ chixu rü tama pexũ chachuèx na ngextácũãxgü pixĩgüxũ. ¿Rü ípixĩ i nuã chauxütawa i

guxãma i pemax, Pa Chixri Maxêxũx!” ñanagürü tá. ²⁸ — Rũ ngema tá pexauxe, rü tá pixũxchapütägü i ngêxguma nüxũ pedêuxgu i Abráũ rü Ichaá rü Acobu rü guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũgü na Tupana ãêxgacü íixĩxũwa na nangêxmagüxũ rü pema rü nüxna na ípewoxũxũ. ²⁹ — Erü guxũwatãma ne naxĩ i duũxũgü. Rũ Tupana ãêxgacü íixĩxũwa tá nangêxmagü. Rũ ngema tá narütogü na ngema nachibüexücèx. ³⁰ —Rũ tá nangêxma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxũgü nüxũ oexũ, natürü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana tá wixpêxewa nanaxügüxêê. Rũ tá nangêxma i nümaxũ i ñoma i naãnewa duũxũgü nüxũ icuèxüũgüxũ, natürü daxüguxũ i naãnewa rü Tupana rü tá wixweama nanaxügüxêê —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü Yerucharéücũãx ga duũxũgücèx naxaxu
(Mt 23.37-39)*

³¹ Rũ yematama ga ngunexũgu rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga Parichéugü. Rũ ñanagürügü Ngechuchuxũ: —Íixĩ i nuã! Erü ãêxgacü ya Erode rü cuxũ nimèxéga —ñanagürügü. ³² Natürü nüma ga Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —¡Naxütawa pexĩ i ngêma yatü i nüxũ cuèxüchixũ na ñuxãcü duũxũgüxũ nawomüxêêxũ, rü namaã nüxũ pixu rü ñuxma rü moxũ rü tá íchana-woxũ i ngoxogü, rü tá chanameêxêê i ngêma duũxũgü i idaaweexũ, rü pèxmaãcü tá chanaguxêê! ³³ —Natürü chanaxwèxe i ichixüchigü i ñuxma rü moxũ rü paxmaãcü ñuxmatáta Yerucharéũwa changu. Erü Yerucharéũgu nixĩ i na nayuexũ i guxũma i Tupanaãrũ orearũ uruũgü. ³⁴ —Rũ dücax, Pa Yerucharéücũãx, pema peyadaietanü i Tupanaãrũ orearũ uruũgü, rü nutamaã ípenamuxüchigü i Tupanaãrũ orearũ ngeruũgü i pexcèx núma namugüxũ.

Rü ñuxreéxpüxcüna wüxigu chaugüxütágu pexü chanu-
taquéxexêchaü, ñoma wüxi i ota ya naxácüâx nügütüügu
tüxü nutaquéxexürüü. Natürü pema rü tama penaxwèxe.
³⁵ —Dücèx i ñuxma ya perü ñane, rü Tupana tá ínanatèx.
Rü pemaã nüxü chixu rü täütáma wena choxü pedau
ñuxmatáta daxüguxü i nañewa ne chaxü. Rü ngëxguma
rü tá choxü pedau rü tá ñaperügügu:

“Namexèchi nixí ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügügu tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexê ga wüxi ga yatü ga rüchaxünexü

¹ Rü wüxi ga ngüxchigaarü ngunexügu rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichéupatawa nayachibü. Rü yéma nayexmagü ga togü ga Parichéugü ga yéma bexma Ngechuchuxü ngugüexü. ² Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga yatü ga idaawexü ga rüchaxünexü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngúexêruügu ga Moïchéarü mugüwa nguxêtaegüxüna rü Parichéugüna naca, rü ñanagürü: —¿Tama penachuxuxü ega ngüxchigaarü ngunexügu chanamexêxgu i wüxi i idaawexü? —ñanagürü. ⁴ Natürü ga nümagü rü nangeèxgümare. Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxméxgu nayayauxáchi ga yema idaawexü, rü nanamexê. Rü namaã nüxü nixu ga na íyaxüxcèx. ⁵ Rü Ngechuchu rü ñanagürü Parichéugüxü: —¿Texé i pema i ngëxguma perü buru rü éxna perü woca puchugu nagoxgu, rü taux éxna i ngëxgumatama ípeyadauxü rü ípe- yatüächixü i woo ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü. ⁶ Rü nümagü rü taxuümaãma nanangãxügu.

Duïxüügü ga ngĩgüarü petawa nüxna naxugüxüchiga

⁷ Rü yexguma mechawa natogüchaügu ga yema nüxna naxugüxü, rü Ngechuchu nüxü nadau na wüxichigü rü fãrü yoraxütawaxüchi natoxchaüxü. Rü yexguma yemaxü nadèuxgu rü nayaxucuxëgü, rü ñanagürü: ⁸ —Ngëxguma texé cuxna uxgu i wüxi i ngĩgüarü petawa, rü tama name i petaarü yoraxütawaxüchi üxü i naxmèwxéwewa curüto. Erü yixcüra ngürüãchi tá ínangu i to i nüxna naxuxü i curü yexeraxüchi ixixü. ⁹ —Rü ngëma petaarü yora i pexna uxü, rü tá cumaã nüxü nayarüxu na icuchixüçèx i ngëma nachicawa na ngëma natoxëëãxüçèx i ngëma to i curü yexera ixixü. Rü ngëxguma i cuma rü poraãcü cuxãneãcüma rü nawa iyacuáxü i naxmèwxéwewa tá curüto. ¹⁰ —Rü narümemaë ega texé cuxna uxgu, rü nawa iyacuáxü i naxmèwxéwewa curüto. Rü ngëxguma i ngëma petaarü yora i cuxna uxü rü ñanagürü tá cuxü:

“Pa Chomücüx, ¡nuã chauxütawa yarüto!” ñanagürü tá cuxü. Rü ngëmaãcü ngëma petaarü yora rü wüxi i mexü tá cumaã naxü napéwewa i guxüma i duïxüügü i nüxna naxuxü i cumaã ngëma rütogüxü. ¹¹ —Erü texé ya tügü írütaxe rü Tupana tá tüxü naxãnexëë. Natürü texé ya tügü íruxírxaxe rü Tupana tá tüxü nicuèxüü — ñanagürü ga Ngechuchu. ¹² Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu nüxü ga yema yatü ga nüxna uxü: —Rü ngëxguma wüxi i õnacèx rü éxna petacèx texéna cuxuxchaügu, rü tama name i nüxna cuxu i cumücügü, rü bai i cueneëgü, rü bai i cutanüxüügü, rü bai i curü ngaicamagu pegüxü i duïxüügü i diëruãxgüxü. Erü nümagü rü tá nüxí cuxna naxugüe, rü ngëmaãcü tá cuxü nanaxütanügü. ¹³ —Natürü ngëxguma wüxi i peta cuxüxgu, rü narümemaë nixí i

nüxna cuxu i duïxüügü i ngearü dīeruāxgüxü, rü duïxüügü i taxucürüwama puracüexü, rü ngēma ichixeparagüxü, rü ngēma ingexetügüxü. ¹⁴—Rü tá cutaāëxüchi i ngëxguma erü nūmagü rü taxucürüwa cuxü nanaxütanügü. Natürü tá cunayaxu i curü natanü i ngëxguma wena namaxëgu i Tupanaärü duïxüügü i mexü —ñanagürü.

Ore i taxü i ñnagu ixüü
(Mt 22.1-10)

¹⁵ Rü yexguma yemaxü naxīnūgu ga wüxi ga yatü ga mechawa rütöxü rü Ngechuchuxü ñanagürü: —Rü tataāë ya yíxema Tupana āëxgacü íxixüwa chibüxe —ñanagürü. ¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Wüxi ga yatü nanaxü ga wüxi ga ñna ga taxü. Rü norü duïxüxü namu na nüxna yaxuxüçèx ga muxüma ga duïxüügü. ¹⁷ —Rü yexguma marü namexgu ga norü ñna, rü wena norü duïxüxü namu na yema duïxüügü ga marü nüxna naxugüxümañ nüxü na yanaxuxüçèx ga marü na namemarexü ga norü ñna, rü paxa yéma na naxixüçèx. ¹⁸ —Natürü guxüma ga yema nüxna naxugüxü, rü inanaxügü ga nügü na ínaxuegüxü. Rü yema nüxira nüxna naxu rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama naxçèx chataxe i wüxi i naāne. Rü paxa tá íchayadau. ¡Rü namañ nüxü ixi i cori rü taxucürüwama ngema chaxü!” ñanagürü. ¹⁹ —Rü ga yema to rü ñanagürü:

“10 i wocagü i puracürüçèx chataxe, rü tá ngëmaxü chayaxü. ¡Rü namaxñ nüxü ixi i cori rü taxucürüwama ngema chaxü!” ñanagürü. ²⁰ —Rü ga to rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama chaxāmèx rü ngëmacèx taxucürüwama ngema chaxü”, ñanagürü. ²¹ —Rü yexguma nataegugu ga yema coriarü duïxü, rü norü

corimaã nüxũ nixu ga guxũma ga yema ore. Rü yexguma ga norü cori rü nanu, rü ñanagürü nüxũ ga norü duũxũ:

“¡Paxa ngema ñtamügü i taxũwa rü ñtamüacügüwa naxũ, rü nuã nagagü i ngẽma duũxũgü i ngearü dñeruãxgũxũ, rü ngẽma duũxũgü i taxucürüwama puracüexũ, rü ngẽma ichixeparagũxũ, rü ngẽma ingexetügũxũ!” ñanagürü. ²² —Rü yixcamaxũra ga yema norü cori namaã nüxũ ixuxũ naxũxguwena rü yema norü duũxũ ñanagürü nüxũ:

“Pa Corix, marü chanaxü i ngẽma chomaã nüxũ quixuxũrüü, natürü naxãchicaaneãmatama i nuã cupatawa”, ñanagürü. ²³ —Rü yexguma ga norü cori rü ñanagürü nüxũ:

“¡Paxa ngema nama i taxũgüwa rü nama i íraxũgüwa naxũ, rü nuã nagagü i togü i duũxũgü na nuxã chopatagu nachocuxũcèx, rü ngẽmaãcü na naxããcuxũcèx ya daa chopata! ²⁴ Erü pemaã nüxũ chixu rü taxuũma ga yema nüxĩra nüxna chaxuxũ rü nuã chorü õnawa tá nachibüe”, ñanagürü.

*Tama natauxcha na Cristuwe rüxũxũ
(Mt 10.37-38)*

²⁵ Rü muxũchixũma ga duũxũgü Ngechuchuwe narüxĩ. Rü nadauegu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxũ: ²⁶ —Rü ngëxguma texé chowe rüxũxchaũgu, rü tanaxwèxe i choxũ tangechaũ tümanatüarü yexera, rü tümaẽãrü yexera, rü tümamèxãrü yexera, rü tümaxãcügüarü yexera, rü tümaẽneẽgüarü yexera, rü tümaëyèxgüarü yexera, rü tümaãrü maxũãrü yexera rü ta. Rü ngëxguma tama ngẽmaãcü choxũ tangechaũgu rü taxucürüwama aixcuma chorü ngüexũ tixĩ. ²⁷ —Rü yixema tama naxwèxexẽ na

chaugagu ngúxũ tingeãcüma chowe tarüxüxũ, rü taxucürüwama chorü ngúexũ tixĩ. ²⁸ —Rü ngëxguma chi wüxie i petanüwa rü wüxi ya ïpata ya taxüne taxüxchaũgu, ¿rü tama éxna i noxri i tanangugüxiraxũ na ñuxre i dïëru tá nagu ngĩxũ ítatáxũ? Rü ngëmawa nüxũ tacuèx rü marü tüxũ iyangu i ngëma tümaärü dïëru i tüxũ ngëxmacü na tayanguxëëxüçèx ya yima ï. ²⁹ —Erü ngëxguma chi tama meã tanangugügu i tümaärü dïëru na ñuxregu tá naxãtanüxũ ya yima ï, rü norü caxtaxica chi itapugügu rü yixcüra rü taxucürüwa chi tanaguxëëgu i ngëma puracü, rü guxũma i duüxüğü i nüxũ daugüxũ i ngëma tümaärü puracü rü tá tüxũ nacugüe. ³⁰ —Rü ñanagürüğü tá:

“Ngëma yatü inanaxüğü na naxüpataxũ, natürü taxucürüwama nayanguxëë”, ñanagürüğü tá. ³¹ —Rü ngëxguma wüxi i nachiüãneärü ãëxgacü rü to i nachiüãneärü ãëxgacümaã nüğü nadaixchaũgu, ¿rü tama éxna i noxri inangugüãxũ rü ngoxi 10,000 i churaragü rü yangu na nüğü nadaixüçèx namaã i norü uwanü i 20,000 i churaragü nüxũ ngëxmaxũ? ³² —Rü ngëxguma nangugüãgu na tama yanguxũ i norü churaragü rü, ¿taux éxna i ngëxguma yaxüwa nangëxmagutama i norü uwanü, rü naxütawa namugüãxũ i norü orearü ngeruüğü, rü namaã nüxũ na yanaxugüexüçèx na nüğümaã nangüxmüëxũ? ³³ —Rü ngëxgumarüũ tá ta nixĩ i pemax, erü ngëxguma ngexerüxüxe i petanüwa tama ngema tanawogügu i guxũma i tüxũ ngëxmaxũ na chowe tarüxüxüçèx, rü taxucürüwama aixcüma chorü ngúexũ tixĩ.

*Ngëxguma nangeacagu ya yucüra rü taxuwama name
(Mt 5.13; Mr 9.50)*

³⁴ —Pema rü ñoma yucürarüü pixīgü i ñoma i nañewa, erü yima yucüra rü õna na namexëëxürüü rü pema rü ñoma i nañecüãx i duïxügütaniüwa rü norü mexëëruü pixīgü. Name ya yucüra. Natürü ngëxguma chi nangeacagu, ¿rü ñuxácü tá wenaxärü naxãäca? ³⁵ —Rü taxuwama name. Rü woo waixümüärü waxmüänexëëruüçèx rü tama name. Rü ítanatèxmare. Rü yíxema aixcüma ächixèxè, ¿rü name nixí i nagu tarüxĩnüè i ñaã ore! —ñanagürü.

15

*Ore i carneru i iyarütaxuxügu ixuxü
(Mt 18.10-14)*

¹ Rü guxüma ga yema yatügü ga Dumaärü äëxgacücèx dïeru ngixü ideetanüxü, rü togü ga duïxügü ga chixexü ga nacümagu íxü, rü Ngechuchucèx naxí na iyanaxĩnüëxücèx ga norü ore. ² Rü yemacèx ga Parichéugü rü ngúexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Ngechuchuxü nixugüe, rü ñanagürügü: —Ñaã yatü rü norü me nixí i pecaduãxgüxümaã na naxãmücüxü, rü namaã na nachibüxü —ñanagürügü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñaã ore ga cuèxruüxü namaã nixu, rü ñanagürü: ⁴ —¿Texé i petaniüwa rü ngëxguma tüxü nangëxmagu i 100 i tümaärü carnerugü rü wüxi tüxü iyarütauxgu, rü taux éxna i nachitaüwa tanawogüxü i ngëma 99, rü naxcèx tayadauxü i ngëma tüxü iyarütaxuxü ñuxmata nüxü itayangau? ⁵ —Rü ngëxguma nüxü itayangèuxgu rü taãëäcüma tügüätügu tayagaxü. ⁶ —Rü

ngëxguma tūmapatawa tanguxgu, rü tanangutaqu^éxex^é i tūmamücügü, rü duüxügü i tūmaärü ngaicamagu pegüxü, rü ñatagüxü nüxü:

“¡Wüxigu chomaã petaãëgü, Pa Chomücügüx! Erü marü nüxü ichayangau i ngëma chorü carneru ga iyarütaxuxü”, ñatagüxü nüxü. ⁷ —Rü pemaã nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataãëgü i daxücüãx i ngëxguma nangëxmagu i 99 i duüxügü i mexügü i marü Tupanaärü ixügüxü, natürü yexeraäcü nataãëgü i ngëxguma wüxi i duüxü i pecaduáxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxõõgu —ñanagürü.

Ore ga dïeru ga iyarütauxcügu ixuxü

⁸ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuèxruüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngëxguma chi wüxi i ngecüaxü nangëxmagu i 10 tachinü i dïeru, rü wüxi ngixü iyarütaxgu, çrü taux éxna i omüwa nangixichiäxü rü nabixichiäxü ya ngipata, rü meãma ngixcèx nadauxü ñuxmata ngixü iyangau? ⁹ —Rü ngëxguma ngixü iyangauxgu, rü inangutaqu^éxex^é i ngimücügü i ngexügü rü ngitanüxügü i ngirü ngaicamagu pegüxü, rü ngixü nüxü:

“¡Wüxigu chomaã petaãëgü, Pa Chomücügüx! Erü marü ngixü ichayangau i ngëma chorü dïeru ga iyarütaxchiréxcü”, ngixü. ¹⁰ —Rü pemaã nüxü chixu rü ngëxgumarüü ta nataãëgü i daxücüãx i Tupanaärü orearü ngeruügü i ngëxguma wüxi i duüxü i pecaduáxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü rü Tupanaäxü yaxõõgu —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga wüxi ga ngextüxücü ga nanatüna ixücügu ixuxü

¹¹ Rū ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxre ga nane nüxü yexmacü. ¹² —Rü guma rübumaëcü, rü nanatüxü ñanagürü:

“Pa Pa, ¡choxna naxã i ngêma curü ngêmaxüğü i choxna üxü!” ñanagürü. Rū yexguma ga nanatü rü yema taxre ga nanemaã nayatoye ga norü yemaxüğü. ¹³ —Rü ñuxre ga ngunexüguwena rü guma nane ga rübumaëcü rü nananutaquêxe ga guxüma ga norü yemaxüğü rü namaã nataxe. Rū yema dīerumaã rü to ga nachiuñewa naxü. Rū chixri yéma namaxü, rü yemaäcü ngixü naguxêê ga guxcüma ga norü dīeru. ¹⁴ —Natürü yexguma marü ngixü naguxêêguwena ga guxcüma ga norü dīeru, rü poraäcü nataxu ga ñna ga yema nachiuñewa. Rū yemacèx ga guma ngextüxücü rü inanaxüğü ga taiya nüxü na ngüxü. ¹⁵ —Rü yexguma rü norü puracücèx nadau naxütagu ga wüxi ga yatü ga yema nachiuñecüãx. Rū nüma ga yema yatü rü norü nañewa nanamu na yéma norü cuchigüna yadauxücèx. ¹⁶ —Rü düxwa nüxü nachixéga ga yema cuchiwemü, yerü poraäcü nataiyaxüchi. Natürü taxüema ñna nüxna taxã. ¹⁷ —Rü yexguma nañewa nagu narüxünü, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i chaunatüarü puracütanüxü rü nüxü nangëxma i ñna rü nüxü ínayaxü? Rū choma i nuã rü taiyamaã tá nuxma chayü. ¹⁸ —Rü chaunatücèx tá chataegu, rü ñachagürü tá tüxü: ‘Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü rü cupewa rü ta. ¹⁹ —Rü tama marü chame na Chaune, ñacuxü choxü. ¡Rü wüxi i curü puracütanüxüxü choxü ixixêê!’ ñacharüğü tá tüxü ya chaunatü”, ñanagürü. ²⁰ —Rü inaxüächi rü nanatüpatacèx nataegu. Rū yexguma yangaicagu ga

nanatüpata, rü yaxũgu nüxũ tadau ga nanatü, rü tüxũ nangechaũtümũ. Rü naxcèx tiña, rü nüxna tanèixāchi, rü nüxũ tachúxu. ²¹—Rü yexguma ga nüma ga tümane rü ñanagürü tüxũ:

“Pa Papax, marü chixexũ Tupanapewa chaxü, rü cupewa rü ta. Rü ngemacèx marü tama name na ‘Chaune’ ñacuxũ choxũ”, ñanagürü. ²²—Natürü tüma ga nanatü rü tümaärü duũxũgüxũ ñatarügü:

“¡Paxa nuã penange i naxchiru i mexèchixũ rü pey-acüxcuchix! ¡Rü wüxi i anera ta naxmèxwa ngĩxũ pingèxcuchix! ¡Rü chapatu rü ta nuãta penge, rü pey-acuaixcuchix! ²³—¡Rü peyayaxux i ngẽma wocaxacü i rüngümaexũ, rü peyamá, rü ngĩxã namaã tachibüe rü tapetae! ²⁴—Erü daa chaune rü chauxcèx rü marü nayu, natürü maxücü chauxcèx ínangu. Rü marü inayarütauxchiréx, rü wenaxärü nangox”, ñanagürü. Rü yexguma inanaxügüe ga na napetaegüxũ. ²⁵—Rü yoxni ga guma nane ga rüyamaècü, rü naãnewa nayexma. Rü yexguma nataegugu rü marü ñärü ngaicamana nangugu, rü nüxũ naxĩnü ga na ínaxetaxüxũ rü íyaxũāchitanüxũxũ. ²⁶—Rü wüxi ga nanatüarü duũxüçèx naca, rü nüxna naca ga ÷acü na ínaxüexũ ga ñwa. ²⁷—Rü yema nanatüarü duũxũ rü nanangāxũ, rü ñanagürü: “Cueneẽ rü marü ínangu. Rü ngẽmacèx cunatü toxũ tamu na tayamáxüçèx i ngẽma wocaxacü i rüngümaexũ, erü cueneẽ rü mecü ínangu rü tama niðaawe”, ñanagürü nüxũ. ²⁸—Natürü ga guma naẽneẽ ga rüyamaècü rü nanu, rü tama ñgu naxücuchaũ. Rü yemacèx düxwa ga nanatü rü naxcèx ítaxüxũ, rü nüxũ tayacèxüxũ na yaxücuxüçèx. ²⁹—Rü nüma rü ñanagürü tüxũ ga nanatü:

“Cuma nüxũ cucuèx i ñuxre ya taunecü cuxũ chapuracü, rü taguma chixri cuga chaxĩnü. Rü bai i ñuxgu wüxicana wüxi i chibuxacü choxna cumu na chomücüğü-maã chapetaexũcèx. ³⁰ —Natürü ñuxma na ínganguxũ i ngẽma cune i chixri curü dĩeru ngĩxũ guxẽẽxũ nagu i ngexũgü i ngẽãẽxũ, rü naxcèx cuyamèx i ngẽma wocaxacü i rüngümaexũ”, ñanagürü. ³¹ —Rü yexguma ga nanatü rü ñatarüğü nüxũ:

“Pa Chaunex, cuma rü guxũguma chauxõtawa cungẽxma, rü guxũma i chorü ngẽmaxũgü rü cuxrü nixĩ. ³² —Natürü ñuxma rü name nixĩ na ipetaegũxũ rü na itaãẽgũxũ erü cueneẽ ga guma chauxcèx rü marü yucü, rü maxũcü taxcèx íngangu. Rü woo tũxna inayarütaxu, rü wenaxãrü taxcèx nangox”, ñatarüğü.

16

Ore ga yatü ga chixri norü coriarü yemaxũna dauxũgu ixuxũ

¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu norü ngúexũgũxũ: —Nayexma ga wüxi ga cori ga muãrü yemaxũãxũchixũ. Rü nüxũ nayexma ga wüxi ga norü duũxũ ga norü yemaxũãrü dauruũ. Natürü togü ga duũxũgü rü norü corimaã nüxũ nixugü na yema norü duũxũ rü chixri norü yemaxũna na nadauxũ. ² —Rü yexguma ga yema cori rü yema norü duũxũcèx naca, rü ñanagürü nüxũ:

“Dücèx, cuchigaxũ chomaã nixugüğü i duũxũgü. ¿Rü tacü nixĩ i ngẽma? ¿Rü chomaã nüxũ ixu rü ñuxãcü nixĩ i curü puracü, erü marü tãütãma chorü ngẽmaxũãrü dauruũxũ cuxũ chixĩxẽẽ!” ñanagürü nüxũ. ³ —Rü yexguma ga yema coriarü duũxũ rü nagu narüxĩnü, rü nügüãẽwa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxü i ñuxmax, erü chorü cori rü marü choxü ínatèxüchi i ngëma chorü puracüwa? Tama chapora na naãnewa chapuracüxücèx, rü chaxãne na ãtãrucèx na íchaçaxü nüxna i togü. ⁴—Rü marü nüxü chacuèx na tacü tá na chaxüxü na choxü nangëxmaxücèx na texé tümapatawa choxü yaxuxü i ngëxguma changearü puracüãxgu”, ñanagürü. ⁵—Rü yexguma nügüxütawa naxcèx naca ga wüxichigü ga yema duüxügü ga norü coriaxü yangetanügüxü. Rü yema nüxira yéma naxütawa nguxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü.
⁶—Rü nüma nanangãxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i data i chixü”, ñanagürü. Rü yema coriarü duüxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñãã nixi i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¿Rü paxa írütö rü to i popera naxü, rü 50 i dataguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁷—Rü yemawena rü yema to ga duüxü ga norü coriaxü nangetanüxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Cuma rü ñuxre yixü i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü. Rü nüma rü nanangãxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i choca i trigu”, ñanagürü. Rü yema coriarü duüxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñãã nixi i popera i curü ngetanü nawa ngóxü. ¿Rü paxa írütö rü to i popera naxü rü 80 i chocaguxicatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü. ⁸—Rü norü cori rü nüxü nicuèxütüãma ga yema norü duüxü ga chixexü, yerü nüxü nadau ga ñuxãcü na naxããëxüchixü. Rü pemaã nüxü chixu rü ñoma i naãnecüãx i duüxügü,

rü ngẽma Tupanaãxú yaxõgüxũ i duũxũgiarü yexera paxa naxcèx nadaugü na ñux-ãcü nüxũ natúxũ i duũxũgü. ⁹ —Rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma ñoma i naãne i chixexũwa pexú ngẽxmaxũ rü name nixĩ i ngẽmamaã nüxũ penangúchaũxẽẽ i duũxũgü na Tupanaxütawa nangugüxũ. Rü ngẽmaãcü i ngẽxguma naguxgu i ngẽma ñoma i naãnewa pexú ngẽxmaxũ rü peyuxgu, rü tá pexú nangẽxma ya Penatü ya pexũ yaxucü i daxügüxũ i naãnewa. ¹⁰ —Yíxema meã namaã icuáxe ega woo noxretama tümaméxẽwa ngẽxmagu, rü ngẽxguma muxũma tümaméxẽwa ngẽxmagu rü tá ta meã namaã itacuèx. Natürü yíxema chixri namaã icuáxe ega noxretama tümaméxẽwa ngẽxmagu, rü ngẽxguma muxũma tümaméxẽwa ngẽxmagu rü ngẽxgumarüũ tá ta chixri namaã itacuèx. ¹¹ —Rü ngẽxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngẽma pexméxwa ngẽxmaxũ i ñoma i naãne i chixexũwa, ¿rü texé tá pexméxgu tanaxü i ngẽma aixcüma mexũ i Tupanaãrü ixĩxũ? ¹² —Rü ngẽxguma tama meã namaã ipecuèxgu i ngẽma Tupana pexna ãxũ i ñoma i naãnewa, ¿rü ñuxãcü tá pexna nanaxã i pechica i daxügüxũ i naãnewa? ¹³ —Taxucürüwama i wüxi i duũxũ rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngẽma to rü tá nüxũ nangechaũ. Rü éxna wüxicèx rü tá meã napuracü rü ngẽma to rü tá nüxũ naxo. Rü pema rü taxucürüwama Tupanacèx pemaxẽ ega perü dīeruguxicatama perüxĩnũẽgu —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁴ Natürü ga yema Parichéugü rü poraãcü norü dīeruguama narüxĩnũẽ. Rü yemacèx Ngechuchuxũ nacugüe ga yexguma nüxũ naxĩnũẽgu ga guxũma ga

yema ore. ¹⁵ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Pema nixĩ i duũxũgüpéxewa meã pemaxēnetaxũ, natürü Tupana pexũ nacuèx na tacügu perüxĩnüèxũ. Rū woo duũxũgü pexũ nicuèxüũgü naxcèx i ngēma pexũ, natürü Tupana rü naãewa nangux i ngēma —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxũ rü ñuxäcü äëxgacü na yĩxũ ya Tupanachiga

¹⁶ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Noxri nayexma ga Tupanaärü mugü ga Moïché duũxũgüxũ nguxëëxũ, rü yema nguxëëtae ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaärü orearü uruũgü duũxũgüxũ namaã nguxëëxũ. Natürü yexguma Cuáũ ga baiũxëëruũ ínguxguwena, rü marü duũxũgümaã nüxũ chixuchiga i Tupanaärü ore i mexũ i ñuxäcü äëxgacü na yĩxũ. Rū ñuxma rü guxũma i ngēma duũxũgü rü poraäcü nügü naporaexëë na yachocuxüçèx i ngēma Tupana äëxgacü íxixũwa. ¹⁷ —Naxüpa na yanguxũ i Tupanaärü mugü rü woo wüxi i mu i íramarexũ yixĩgu, rü naguxchaxüchi na iyanaxoxũ i ngēma nüxũ yaxuxũ. Natürü aixcüma narütauxchamaë nixĩ na iyanaxoxũ i ñoma i naãne rü guxũma i ngēma daxüwa nüxũ idauxũ.

Ngechuchu namaã nangúexëëtae na tama namexũ na texé tũmamaxũ ítáxũ

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ —Ngëxguma wüxi ya yatü ítámèxgu rü naĩ i ngemaã naxãmèxgu rü Tupanapéxewa rü pecadu naxü. Rü texé ya yíxema ngĩmaã ämaxë i wüxi i nge i ngĩte ngĩxũ ítèxcü, rü Tupanapéxewa rü tũma rü ta pecadu taxü.

Yatü i diëruãxũchixũchiga rü Dácharuchiga

¹⁹ —Nayexma ga wüxi ga yatü ga dīeruāxūchixū ga guxūguma mexēchixū ga naxchirugu icúxū. Rū guxū ga ngunexūgu rü taxūma ga òna naxü rü napetaexū. ²⁰ —Rü nayexma ta ga wüxi ga yatü ga ngearü dīeruácü ga Dácharugu āegacü. Rū guxūguma yema dīeruāxūchixū-pataèxwa nayarütooxū. ²¹ —Rü guma Dácharu rü nanangóxchañ ga yema ònatüchi ga yema yatü ga dīeruāxūchixūārü mechawa rüyiiixū. Rū naxcèx naxí ga airugü, rü nanawearü oxriāxgü. ²² —Rü wüxi ga ngunexū nayu ga guma ngearü dīeruácü, rü daxūcüāx ga Tupanaārü orearü ngeruūgü rü daxūguxū ga naānewa nanagagü na wüxiwa Abráūmaā nayexmaxūcèx. Rü nayu ta ga yema yatü ga dīeruāxūchixū, rü inayatèxgü ga duūxūgü. ²³ —Rü ngēma nachica i Tupana ngoxogūxū nagu poxcuxūwa naxū ga yema yatü ga dīeruāxūchixū rü yéma poraācü ngúxū ninge. Rū daxū nadau, rü yaxūgu Abráūxū nadau na Dácharumaā wüxiwa nayexmaxū ga daxūguxū ga naānewa. ²⁴ —Rü yexguma ga yema yatü ga dīeruāxūchichiréxū rü aita naxü rü ñanagürü:

“Pa Oxi Pa Abráūx, ꞑcuxū changechaütümūñ, rü nuā namu ya Dácharu na dexámaā nügü yawaixpéxeméxēácuma choxū yanawaixpéxearü conüáxūcèx! Erü poraācü choxū nangux i nuā üxüwa”, ñanagürü. ²⁵ —Natürü Abráū rü ñanagürü nüxū:

“Pa Chaunex, ꞑnüxna nacuèxāchi na taxuñma cuxū taxuxū ga yexguma cumaūxgu! Natürü Dácharu rü poraācü chixexū nüxū naxüpetü. Rū ngēmacèx i ñuxma rü nuā mexūwa nangēxma, rü cuma rü ngēma poxcuchicawa ngúxū quinge. ²⁶ —Rü ñuxūchi nangēxma i wüxi i taxūchixū i ngatexū i tórü ngāxūwa üxū. Rū ngēmacèx

ega númacũãx ngema ãxchaũgu, rü taxucürüwama ngema naxĩ. Rü woo ngemacũãx núma ãxchaũgu rü taxucürüwama núma naxĩ”, ñanagürü. ²⁷ —Rü yexguma ga yema yatü ga diëruãxũchichiréxũ rü ñanagürü:

“Cuxũ chacèèxũ, Pa Qxi, Pa Abráũx, na chaunatüpatawa cunamuxũcèx ya Dácharu. ²⁸ —Erü ngema nangëxmagü ya wüximéëxpüx ya chaueneëgü. Rü chanaxwèxe na namaã nüxũ na yanaxuxũcèx na tama nuã ñaã poxcuchica i poraãcü choxũ íngángũwa naxĩxũcèx”, ñanagürü. ²⁹ —Natürü ga Abráũ rü ñanagürü nüxũ:

“Cueneëgü nüxũ nangëxma i Tupanaãrü mugü ga Moíché ümatüxũ rü yema ore ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgü ümatüxũ. Rü name nixĩ i ngëma orega na naxĩnüëxũ”, ñanagürü. ³⁰ —Rü yexguma ga yema yatü ga diëruãxũchichiréxũ rü Abráũxũ nangãxũ, rü ñanagürü:

“Ngëmáãcü, Pa Qxi, Pa Abráũx, natürü ngëxguma chi wüxi i duũxũ i yuchiréxũ ngëma üxgu rü namaã nüxũ yanaxuxgu, rü chi nüxũ narüxoe i nacüma i chixexũ”, ñanagürü. ³¹ —Natürü Abráũ, rü ñanagürü nüxũ:

“Ngëxguma tama naga naxĩnüëgu ga yema ore ga Moíché ümatüxũ rü yema ore ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaãrü orearü uruũgü ümatüxũ, rü woo chi wüxi i marü yuwa írüdaxũ i duũxũ ngëma üxgu, rü namaã nüxũ yanaxuxgu i ore, rü tãũ chima nüxũ nayaxögü”, ñanagürü.

17

*Naxãücüma nixĩ na pecadugu inguxũ
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)*

¹ Rü Ngechuchu rü norü ngúexũgũxũ ñanagürü: —Rü guxũgutáma nangẽxma i tacü i duũxũgũxũ pecaduãxẽxũ. Natürü wüxi i ngechaũ tá tũmacèx nixĩ ya yíxema duũxẽ ya togũxũ pecadugu nguxẽxẽ. ²⁻³ —Rü tũmacèx rü narümemaẽ nixĩ na tũmanaxãwa yangacuchixũ ya wüxi ya nuta ya tacü rü ngẽmaãcü taxtüwa tũxũ na itáexũ naxũpa na pecadugu tananguxẽxũ i wüxi i chorü duũxũ. ¡Rü ngẽmacèx name nixĩ i pexuãẽgü i pemax! Rü ngẽxguma wüxi i cueneẽ chixexũ cumaã üxgu rü ¡meã naxuxcuxẽ! Rü ngẽxguma nüxũ naxoxgu i nacüma i chixexũ rü ¡nüxũ nüxũ nangechaũ i ngẽma! ⁴ —Rü woo 7 éxpüxcüna chixexũ cumaã naxüxgu i wüxi i ngunexũgu, rü 7 éxpüxcüna cuxna yacaxgu na nüxũ nüxũ cungechaũxũcèx, rü name nixĩ i nüxũ nüxũ cungechaũ —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ñuxãcü tapora ega yaxõxgu

⁵ Rü norü ngúexũgü ga norü orearü uwa namugũxũ rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¡toxũ rüngũxẽẽ na yexeraãcü tayaxõgũxũcèx! —ñanagürügü. ⁶ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —Rü ngẽxguma chi woo naxíraxüchigu i perü õ, rü daa naĩ rü chi pega naxĩnü ega ñapegügu:

“¡Cugü nabéx i nuã rü taxtüchiügu cugü yatol!” ñapegügu, rü chi pega naxĩnü.

Wüxi i ngũxẽẽruũãrü puracüchiga

⁷ —Ngẽxguma chi wüxie i petanüwa rü tũxũ nangẽxmagu i wüxi i tũmaãrü duũxũ i tũmaãnewa ne üxũ i puracüwa rü éxna carneruarü dauwa, rü tama nügücèxira naxüwemü. ⁸ —Natürü norü corixũxĩra

naxüwemü na nachibüxüçèx rü naxaxexüçèx, rü nüma rü yixcama nachibü. ⁹—Rü norü cori rü tama moxë nüxna naxã na naxüwemüãxüçèx, erü woetama ngëma nixĩ i norü puracü i ngëma norü duüxü. ¹⁰—Rü ngëxgumarüü tá pixĩgü i pemax. Erü ngëxguma ngëma Tupana pexü üxëëxüçicatama pexüxgu, rü penaxwëxe i pegü ñaperügügü:

“Puracütanüxü i taxuwama mexü tixĩgü, erü ngëma nawa tüxü namuxüçicatama nixĩ i tinguxëëxü”, ñaperügügü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameëxëë ga 10 ga yatügü ga chaxüneaëxgüxü

¹¹ Rü yexguma namagu yaxüxgu ga Ngechuchu ga Yerucharëüwa na naxüxü, rü Chamáriaane rü Gariréaane nügümaã íxüyexüwa naxüpetü. ¹² Rü yexguma wüxi ga ñänexãcüwa nanguxgu, rü yexma napéxegu nayayi ga 10 ga yatügü ga chaxünemaã idaaweexü. Rü yaxügu nüxü nachigü. ¹³ Rü tagaãcü ñanagürügü nüxü: —Pa Ngechuchux, Pa Ngúexëëruüx, çcuxü tangechaütümüügü! —ñanagürügü. ¹⁴ Rü yexguma Ngechuchu nüxü dèuxgu, rü ñanagürü nüxü: —¡Yéa paigüxütawa pexĩ, rü nüxü pegü peyawéxgü! —ñanagürü. Rü yexguma namagu naxiyane, rü naxcèx nitaanetanü ga yema yatügü. ¹⁵ Natürü natanüwa rü nayexma ga wüxi ga Ngechuchucèx taeguxü ga yexguma marü nügü nadèuxgu ga naxcèx na yataanexü. Rü tagaãcü Tupanaxü nicuèxüüchigü. ¹⁶ Rü Ngechuchupéxegu nanangücuchi rü moxë nüxna naxã. Rü yema yatü rü Chamáriaanecüãx nixĩ. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Taux éxna i 10 chiréx pixĩgüxü na pexcèx chayataanexëëgüxü?

¿Ngëxügü nixĩ i ngëma togü i 9 i yatügü? ¹⁸ —¿Rü ñaã to i nachiũñecũãx i duũxũxĩcatama nixĩ itaeguxũ na Tupanaxũ yacuèxüũxücèx? —ñanagürü. ¹⁹ Rü yexguma rü guma yatüxũ ñanagürü: —¡Inachi rü íxũ! Cuxcèx nitaane, erü cuyaxõ —ñanagürü.

Ñuxãcü tá nixĩ i ngëxguma ínanguxgu ya Tupana na ãëxgacü yĩxũ

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Rü Parichéugü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Ñuxgu tá nixĩ na yangucuchixũ ya Tupana na ãëxgacü yĩxũcèx i núma? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Norü nguchiga ya Tupana rü tama wüxi i tacü i nüxũ idauxürüũ nixĩ. ²¹ —Rü taxuacüma ñaperügügü:

“Daa nixĩ”, rü éxna “Gua nixĩ”, ñaperügügü. Erü marü petanüwa nangu ya Tupana na ãëxgacü yĩxũcèx —ñanagürü. ²² Rü yexguma norü ngúexügüxũ ñanagürü: —Rü tá pexcèx ínangu i ngunexũ i nagu poraãcü tá choxũ pedaugüchaũxũ woo wüxi i paxaãchicèxtama yixĩgu. Natürü täütáma choxũ pedaugü i ngëxguma. ²³ —Rü duũxügü rü tá ñanagürügü pexũ:

“Daa nixĩ ya Cristu”, rü éxna, “Gua nixĩ ya Cristu”, ñanagürügü tá. Natürü pemax ¡rü täütáma nüxũ peyaxõgü, rü täütáma nawe perüxĩ! ²⁴ —Rü ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duũxũxũ chiixũ, rü wüxi i ãëmacü i guxũãneguma baxixürüũ tá chixĩ. ²⁵ —Natürü noxri rü tá poraãcü ngúxũ chinge, rü ñoma i nañecũãx i duũxügü i ñuxma maxëxũ rü tá choxũ naxoe. ²⁶ —Rü yexgumarüũ ga duũxügü na chixri maxëxũ ga

yexguma Noë maĩxgu, rü ngëxgumarüũ tá ta chixri naxaxë i duĩxũgü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duĩxũxũ chiĩxũ. ²⁷ —Rü ga duĩxũgü ga yexguma rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixãmèxgü, rü nixütexacügü ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexũ ga Noë naweũgu nagu ixüexũ. Rü ínangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxũma ga yema duĩxũgü rü nayue. ²⁸ —Rü yexgumarüũ ta nangupetü ga yexguma nuxcümaĩcü ga Lox maĩxgu. Rü duĩxũgü rü nachibüe, rü naxaxegü, rü norü yemaxücèx nataxegü, rü namaã nataxegü, rü nixüanegü rü nitoegü, rü nixüpatagü. ²⁹ —Natürü yexguma Lox ixüxgu nawa ga guma ñane ga Chodoma, rü daxüwa narüyi ga üxü ga naxĩchine, rü nanadai ga guxũma ga yema duĩxũgü. ³⁰ —Rü ngëxgumarüũ tá ta nangupetü i ngëxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duĩxũxũ chiĩxũ. ³¹ Rü ngëma ngunexũgu rü texé tama tümapataarü aixepewa ngëxmagu, rü tama name i tümapatagu tayangaxi na tümaarü ngëmaxũgü tayatoxücèx. Rü texé ya tümaañewa ngëxmaxë, rü tama name i tümapatacèx tataegu na tacü ngëma tayayaxuxücèx. ³² —Rü nüxna pecuèxãchie ga ñuxãcü ngĩxũ na naxüpetüxũ ga Lox namèx ga na nayuxũ, ga yexguma ngĩgüweama nadèuxgu. ³³ —Erü yíxema tügü maxëchaxëèchaũxë rü tá itayarütaxu, natürü yíxema chauxcèx yuxe rü aixcüma tá tüxũ nangëxma i maxũ i taguma gúxũ. ³⁴ —Rü pemaã nüxũ chixu rü ngëma chütaxũgu rü wüxi i ngürücarewa tá nangëxmagü i taxre i duĩxũgü. Rü wüxi tá niga, rü ngëma to rü tá ngema natèx. ³⁵ —Rü taxre i ngexũgü tá nügümaã ínacaegü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá ngema natèx. ³⁶ —Rü taxre i yatügü rü wüxi i nañewa tá nangëxmagü. Rü wüxi tá niga rü ngëma to rü tá

ngema natèx —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü yemaxü naxĩnüëgu ga norü ngúexügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿ngextá tá nixĩ i nangupetüxü i ngẽma nüxü quixuxü? —ñanagürügü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangãxü, rü ñanagürü: —Duüxügü rü tá chauxcèx nangutaquéxegü ñoma ëxchagü nawemücèx ngutaquéxexürüü —ñanagürü.

18

Ore ga ãëxgacügu rü yutecügu ixuxü

¹ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga orexü namaã nixu na yemawa nangúexëãxücèx na ñuxãcü nanaxwèxexü na taguma nüxü nachaueãcüma guxüguma nayumüxëgüxü. ² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Wüxi ga ñãnewa nayexma ga wüxi ga ãëxgacü ga tama Tupanaga ñnuxü rü taxúexüma ngechaüxü. ³ —Rü guma ñãnewatama iyexma ga wüxi ga nge ga yutecü ga ngxüú nayexmacü ga wüxi ga guxcha namaã ga to ga duüxü. Rü yemacèx yema ãëxgacüxütawa ixüxecha na ngxüú namexëãxücèx ga yema guxcha. ⁴ —Rü muëxpüxcüna yéma ixüüxü, natürü yema ãëxgacü rü tama ngixü narüngüxëëchaü. Natürü düxwa nagu narüxĩnü ga yema ãëxgacü rü naãëwa ñanagürü:

“Choma rü tama Tupanaxü changechaü, rü taxúexüma chacuáxchaü. ⁵ —Natürü ngẽma choxü na nachixeweechaxücèx i ñãã nge, rü noxtacüma tá ngixü charüngüxëë na tama yeücürü choxü nachixeweechaxücèx”, ñanagürü. ⁶ Rü Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yema nixĩ ga norü ore ga yema ãëxgacü ga chixexü. ⁷ —¿Taux éxna i Tupana rü paxa tüxü ínapoxüxü ya yíxema duüxë ya tüxü nayaxuxe

i ngêxguma chütacü rü ngunecü rü norü ngüxêcèx nüxna tacaxgu i tümaärü yumüxêwa? ⁸ —Rü pemaã nüxü chixu rü Tupana rü paxatáma tüxü narüngüxêê. Natürü ngêxguma wenaxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, ¿rü ñuxre i duüxügü i aixcüma yaxögüxüxü tá ichayangau i ñoma i nañewa? —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore i Parichégu ixuxü rü dñeruarü deruügu ixuxü

⁹ Rü Ngechuchu rü nüxü nixu ga ñaã ore nachiga ga yema duüxügü ga nügü írümegünetaxü rü tama togüxü cuáxcháügüxü. ¹⁰ Rü ñanagürü: —Taxre ga yatü rü tu-pauca ga taxünewa nayayumüxêgü. Rü wüxi rü Parichéu nixí, rü yema to rü wüxi ga yatü ga Dumaärü äëxgacücèx dñeru ngixü dexü nixí. ¹¹ —Rü yema Parichéu rü yexma nachi, rü ñaãcü nayumüxê:

“Pa Tupanax, moxê cuxna chaxã erü tama togü i duüxügürüü chixí. Rü tama togürüü changítèx, rü tama ngëmarüü taxü i chixexü chaxü rü éxna wüxi i nge i ätecümaã ichape. Rü bai i ñaã yatü i Dumaärü äëxgacücèx dñeru ngixü dexürüü chixí. ¹² —Choma rü guxcü ya yüxügu rü taxreéxpüxcüna chaxaure rü tama chachibü na cugu charüxñüxücèx. Rü chorü dñeruwa rü guxüguma meã cuxna chanaxã i ngëma cuxna üxü”, ñanagürü. ¹³ —Natürü ga guma yatü ga Dumaärü äëxgacücèx dñeru ngixü decü, rü yaxügu narüxãüx. Rü namuü ga daxü na nadawenüxü, rü yema norü ngechaümaã nügü napaxremü, rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¡Cuxü changechaütümüü! Erü wüxi i pecaduáxü chixí”, ñanagürü ga guma yatü. ¹⁴ —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü guma yatü ga Dumaärü

ãëxgacüçèx dîëru ngîxũ decü rü yexguma napatacèx nataegugu rü Tupanapêxewa rü mecü nixĩ. Natürü yema Parichéu rü Tupana rü tama namaã nataãê. Erü texé ya tügü icuèxüxüxe rü Tupana tá tükü naxânexêê. Natürü texé ya tama tügü icuèxüxüxe rü Tupana rü tá tükü nicuèxüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü meã buãxgüxü nayaxu

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Rü yéma Ngechuchuxütawa tükü tagagü ta ga buãxgü na tükü yangögüchigüxüçèx. Natürü yexguma norü ngüexügü yemaxü dauxgügu rü tükü ningagü ga guxema tümãxüçügü Ngechuchuxütawa tükü gagüxe. ¹⁶ Natürü Ngechuchu rü nügüxütawa tümãcèx naca ga guxema buãxta rü ñanagürü norü ngüexügüxü: —Chanaxwèxe i chauxütawa naxĩ i buxügü. ¡Rü tãxü i nüxna penachuxuxü! Erü Tupana ãëxgacü íxixüwa rü tümãcèx nixĩ ya yíxema ñã buxügürüü ixügüxe. ¹⁷ —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü texé ya tama wüxi i buxürüü Tupanaxü yaxüxe na tümãärü ãëxgacü na yíxüçèx, rü tagutáma nagu taxücu i Tupana ãëxgacü íxixüwa —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi ga yatü ga dîëruãxüchicü Ngechuchumaã nidexa

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Rü wüxi ga yema Yudfugüarü ãëxgacü rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Ngüexêëruü ya Mecüx, ¿tacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçèx i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. ¹⁹ Rü Ngechuchu nanangãxü rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxĩcatama nixĩ ya mecü ixücü, rü nataxuma i to

i mecü iixĩũ. ²⁰—Cuma nüxũ cucuèx i Tupanaãrũ mugü i ñaxũ:

“¡Tãütáma naĩ i ngemaã icupe, rü tãütáma cumáëta, rü tãütáma cungítèèx, rü tãütáma doraxũ quixu i togüchiga, rü tümaga naxĩnü ya cunatu rü cue!”

ñaxũ. ²¹ Rũ yexguma ga guma yatü rü ñanagürü Ngechuchuxũ: —Woetama chorü bucüma meãma chayan-guxëë i guxũma i ngëma mugü i nüxũ quixuxũ —ñanagürü. ²² Rũ yemaxũ naxĩnügu ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Wüxixicatama cuxũ nataxu, rü ngëma nixĩ na namaã cutaxexũ i guxũma i curü ngëmaxũgü rü togü i ngearü ngëmaxũãxgüxũna na cunaxãxũ i curü natanü, rü ngëxguma rü tá cuxũ nangëxma i cuchica i daxüguxũ i naãnewa. Rũ ñuxüchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü. ²³ Natürü yemaxũ naxĩnügu ga guma yatü rü poraãcü inayarümaãchi, yerü namuãrũ dïëruãxüchi. ²⁴ Rũ yexguma Ngechuchu nüxũ dëuxgu ga ñuxãcü na nangechaũxũ, rü ñanagürü nüxũ ga norü ngüexũgü: —Naguxchaxüchi tá nixĩ na Tupana ãëxgacü íxixũwa na yachocuxũ i ngëma dïëruãxüchigüxũ. ²⁵ —Rü dücax, wüxi i cameyu rü taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetü. Rũ ngëxgumarüũ ta nixĩ i wüxi i duũxũ i dïëruãxüchixũ rü taxucürüwama Tupana ãëxgacü íxixũwa nixücu [ega norü dïëruaguama naxĩnügu rü tama yaxõõgu —ñanagürü.] ²⁶ Rũ yexguma yemaxũ naxĩnüëgu ga duũxũgü rü ñanagürügü: —¿Éxna texé tá ya nayaxúxe i maxũ i taguma gúxũ? —ñanagürügü. ²⁷ Rũ Ngechuchu ñanagürü nüxũ: —Duũxũgü rü taxuacüma nügü namaxëë, natürü Tupanaãxũ rü natauxcha na namaxëëãxũ —ñanagürü.

²⁸ Rŭ Pedru ñanagŭrŭ Ngechuchuxŭ: —Pa Corix, toma rŭ yéma tanawogŭ ga guxŭma ga torŭ yemaxŭgŭ na cuwe tarŭxŭcèx —ñanagŭrŭ. ²⁹⁻³⁰ Rŭ yexguma ga Ngechuchu rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ ga norŭ ngúexŭgŭ: —Aixcŭma pemaã nŭxŭ chixu rŭ texé ya Tupanacèx tŭmapatana, rŭ éxna tŭmanatŭna, rŭ éxna tŭmaëna, rŭ éxna tŭmaëneëgŭna, rŭ éxna tŭmaëyèxgŭna, rŭ éxna tŭmamèxna, rŭ éxna tŭmaxácŭgŭna ngema ixŭxé na Tupanaãxŭ tapuracŭcèx, rŭ ñoma i nañewa tátama poraãcŭ tanayaxu i tŭmaãrŭ natanŭ. Rŭ daxŭguxŭ i nañewa rŭ tá ta tanayaxu i maxŭ i taguma gúxŭ —ñanagŭrŭ.

Ngechuchu rŭ wenaxãrŭ nanaxunagŭ ga norŭ yuxchiga
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Rŭ Ngechuchu rŭ noxrŭwama naxcèx naca ga norŭ ngúexŭgŭ, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: —Ñŭxma rŭ Yerucharéŭwa tá taxŭ na ngema yanguxŭcèx i guxŭma ga yema ore ga nuxcŭmaŭgŭxŭ ga Tupanaãrŭ orearŭ uruŭgŭ ŭmatŭxŭ ga chauchiga. ³² —Rŭ Yerucharéŭcŭãx i duŭxŭgŭ rŭ tá to i nachŭãnecŭãxna choxŭ namugŭ. Rŭ ngéma duŭxŭgŭ rŭ tá chaugu nidauxcŭraŭgŭ, rŭ tá chomaã naguxchigagŭ, rŭ tá chauchiwewa nacuaixgŭe. ³³ —Rŭ tá choxŭ nacuaixgŭ, rŭ yixcŭra rŭ tá choxŭ nimèxgŭ. Natŭrŭ tomaëxpŭx i ngunexŭguwena rŭ tá wenaxãrŭ chamaxŭ —ñanagŭrŭ. ³⁴ Natŭrŭ yema norŭ ngúexŭgŭ rŭ tama nŭxŭ nacuèxgŭéga ga na tacŭchiga yŭxŭ ga yema ore ga namaã nŭxŭ yaxuxŭ. Yerŭ poraãcŭ nŭxŭ naguxcha ga aixcŭma nŭxŭ na nacuèxgŭcèx.

Ngechuchu nanamexëë ga wŭxi ga ngexetŭcŭ ga Yericúwa
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Rũ yexguma Ngechuchu ããne ga Yericúwa nguxchaũgu, rũ yéma namacũwawa narũto ga wũxi ga yatũ ga ngexetũcũ ga dũerucèx yéma iwémécũ. ³⁶ Rũ yexguma guma ngexetũcũ nũxũ ãnũgu ga muxũma ga duũxũgũ na yéma chopetũxũ, rũ duũxũgũna naca ga tacũ na ngupetũxũ. ³⁷ Rũ nanangãxũgũ, rũ ãnanagũrũgũ: —Ngechuchu ya Nacharétucũãx nuã naxũpetũ — ãnanagũrũgũ. ³⁸ Rũ yexguma ga guma ngexetũcũ rũ tagaãcũ ãnanagũrũ: —Pa Ngechuchux, Pa Dabítanũxũx, jcuxũ changechaũtũmũũ! —ãnanagũrũ. ³⁹ Rũ yema duũxũgũ ga Ngechuchupéxegu ãxũ, rũ nanangagũ ga na iyanangeáxũcèx. Natũrũ guma ngexetũcũ rũ yexeraãcũ tagaãcũ ãnanagũrũ: —Pa Dabítanũxũx, jcuxũ changechaũtũmũũ! —ãnanagũrũama. ⁴⁰ Rũ yexma nayachiãchi ga Ngechuchu, rũ duũxũgũxũ namu na naxũtawa nagagũãxũcèx. Rũ yexguma marũ naxũtawa nanguxgu, rũ guma ngexetũcũna naca ga Ngechuchu, rũ ãnanagũrũ: ⁴¹ —¿Tacũ i cunaxwèxexũ na cumaã chanaxũxũ? —ãnanagũrũ. Rũ guma ngexetũcũ nanangãxũ rũ ãnanagũrũ: —Pa Corix, chanaxwèxe na choxũ quidauchixèxũ —ãnanagũrũ. ⁴² Rũ Ngechuchu ãnanagũrũ nũxũ —¿Idauchi! Rũ marũ cuxcèx nitaane erũ cuyaxõ —ãnanagũrũ. ⁴³ Rũ yexgumatama nidauchi ga guma ngexetũcũ, rũ Ngechuchuwe narũxũ, rũ Tupanaxũ nicuèxũũchigũ. Rũ guxũma ga duũxũgũ ga nũxũ daugũxũ ga yema ngupetũxũ rũ Tupanaxũ nicuèxũũgũ ta.

19

Ngechuchu rũ Zaquéuchiga

¹ Rū Ngechuchu rü Yericúarü ñanewa naxüpetü. ² Rū yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga dïeruãxüchixü ga Zaquégu aëgaxü. Rū nüma nixi ga naëru ga yema yatügü ga Dumaärü aëxgacüçèx dïeru ngixü idee-tanüxü. ³ Rū yema Zaquéu rü poraäcü nüxü nangúchaü ga Ngechuchuxü na nadauxü na nüxü nacuáxüçèx. Natürü taxuacüma nüxü nadau, yerü namuxüchi ga duüxügü, rü ñuxüchi nanuxchanexüchi ga nümax. ⁴ Rū yemacèx Ngechuchupéxegu nayangu, rü namacüwawa wüxi ga naïgu naxïnagü na Ngechuchuxü nadauxüçèx ga yexguma yéma naxüpetügu. ⁵ Rū yexguma yéma naxüpetügu ga Ngechuchu, rü daxü nadau natüüwa ga guma naï. Rū ñanagürü nüxü: —Pa Zaquéux, ðpaxa íruxi i ngema! Erü cupatawa tá changu i ñuxma —ñanagürü. ⁶ Rū paxa ínarüxi ga Zaquéu, rü taãëäcüma Ngechuchuxü nayaxu. ⁷ Rū yexguma yemaxü nadaugüga ga duüxügü, rü guxüma inanaxügüe ga chixri Ngechuchuchiga na yadexagüxü. Rū ñanagürügü: —¿Ñuxäcü i nüma rü wüxi i duüxü i pecaduáxüpatawa nangu? —ñanagürügü. ⁸ Rū yexguma ga Zaquéu rü inachi rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Düçèx, Pa Corix, choma rü ngearü dïeruãxgüxüna tá chanaxã i ngãxügu i guxüma i chorü ngëmaxügü. Rü ngëxguma chi texé tüxü chawomüxëëäcüma tüxü changixgu, rü ägümücüéxpüxcüna tá tüxü ngixü chataeguxëë i ngëma tümaärü dïeru —ñanagürü. ⁹ Rū Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ñoma i ngunexügu cupatawa nangu i maxü i taguma gúxü, erü cuma rü ta rü Abráürüü cuyaxō. ¹⁰ —Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü ñoma i nañewa chaxü na naxcèx chayadauxüçèx i ngëma duüxügü i iyarütauxexü

na chanamaxêxêêxûcèx —ñanagürü.

Ore i diêrugu ixuxû

(Mt 25.14-30)

¹¹ Rû yoxni yema Ngechucharü ore inaxînüeyane ga duûxûgü, rû Ngechuchu rû wüxi ga to ga ore ga cuèxruûxû namaã nixu, yerü marü Yerucharéûxû ningaica, rû duûxûgü nagu rûxînüegu rû paxa tá ínangu ga Tupana na norü ãêxgacü yîixûcèx. ¹² Rû yexguma ga Ngechuchu rû nügüchiga nidexa rû ñanagürü nüxû: — Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxû ga cori ixîcü ga nayaxucü ga ore na nachiuãneärü ãêxgacüxûtawa naxûxûcèx ga yaxûwa na yema ãêxgacü nüxû unetaxûcèx na guma nawa ne naxûxûne ga iãneärü ãêxgacü yîixûcèx. ¹³ — Rû yexguma tauta inaxûãchigu, rû naxcèx nangema ga 10 ga norü duûxûgü. Rû wüxichigüna ngîxû naxã ga wüxitchinü ga tatanücü ga diêru. Rû ñanagürü nüxû:

“¡Ngîmaã pepuracüe rû ngîxû pimuxêê i ñaã diêru ñuxmatáta chataegu!” ñanagürü. ¹⁴ —Natürü yema iãnecûãx ga duûxûgü rû naxchi naxaie ga guma cori. Rû yemacèx nawenaãma nayamugü ga ñuxre ga orearü ngeruûgü na nachiuãneärü ãêxgacümaã nüxû yanaxugüxûcèx na tama nanaxwèxegüxû na norü ãêxgacüxû na yîixûcèx ga guma cori. ¹⁵ —Natürü nachiuãneärü ãêxgacü rû nayangucuchixêêãma ga guma cori. Rû ñuxüchi ga guma cori rû norü iãnecèx nataegu na yéma ãêxgacü na yîixûcèx. Rû yexguma ínanguxgu rû naxcèx nangema ga yema 10 ga norü duûxûgü ga diêru nüxna ngîxû naxãxû, yerü nüxû nacuáxchaû ga ñuxrechigü ngîxû na yamuxêêxû ga norü diêru ga wüxichigü ga yema norü duûxûgü. ¹⁶ —Rû yema nüxîra diêru nüxna ngîxû naxãxû rû norü corixûtawa nangu, rû ñanagürü:

“Pa Corix, curü dīeru rü 10 éxpüxcüna ngĩxũ chimuxẽẽ”, ñanagürü. ¹⁷ —Rü guma Cori ga yexwaca ãëxgacüxũ ingucuchicü rü nanangãxũ, rü ñanagürü:

“Wüxi i mexũ i chorü duũxũ quixĩ. Maneca meãma namaã cupuracü i ngẽma íraxũ i dīeru i cuxna chaxãxũ. Rü ñuxma rü 10 ya ñānegüarü ãëxgacüxũ tá cuxũ chixĩxẽẽ”, ñanagürü. ¹⁸ —Rü yéma nangu ga to ga norü duũxũ, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dīeru rü wüximéëxpüxcüna ngĩxũ chimuxẽẽ”, ñanagürü. ¹⁹ —Rü norü cori nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ:

“Cuma rü wüximéëxpüx ya ñānegüarü ãëxgacüxũ tá cuxũ chixĩxẽẽ”, ñanagürü. ²⁰ —Rü yéma nangu ga to ga norü duũxũ rü ñanagürü nüxũ:

“Pa Corix, ñaã iyixĩ i curü dīeru. Rü wüxi ya dechugu ngĩxũ chanuque, rü ngẽmaãcü ngĩmaã changuxũ. ²¹ —Yerü cuxcèx chamuũ, erü wüxi i yatü i aüxũ quixĩ. Rü cunayauxtanü i ngẽma tama cuxrü ixĩxũ, rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama cuma ícutoexũwa”. ²² —Rü yexguma ga guma ãëxgacü rü ñanagürü nüxũ:

“Wüxi i chorü duũxũ i chixexũ quixĩ i cumax. Rü curü oretama niñĩ i cuxũ ixuxũ na cuchixexũ. Marü nüxũ cucuèxchiréx ga na chaxaüxũ, rü chanayautanüxũ i ngẽma tama choxrü ixĩxũ, rü chanayaxuxũ i nanetüarü o i tama choma ichatoxũ. ²³ —¿Natürü tüxcüũ tama bancugu choxũ ngĩmaã cunguxũ i chorü dīeru na ngẽma choxũ ngĩxũ yamuxëëgüxüçèx, rü ngẽmaãcü mucü ngĩxũ na chayaxuxüçèx i ngëxguma íchanguxgu?” ñanagürü. ²⁴ —Rü yexguma ga ãëxgacü rü yema yexmagüxũmaã nüxũ nixu, rü ñanagürü:

“¡Nüxna ngĩxũ peyaxu i ngẽma dĩeru, rü ngẽma 10 i dĩeru nüxũ ngẽxmaxũna ngĩxũ pexã!” ñanagürü. ²⁵ —Rü nümagü rü nanangãxũgü, rü ñanagürügü:

“Natürü, Pa Corix, núma rü marü nüxũ ingẽxma i 10 i dĩeru”, ñanagürügü. ²⁶ —Rü guma ãẽxgacü nanangãxũ, rü ñanagürü:

“Pemaã nüxũ chixu rü texé ya chauga ñnuxẽ rü yexera tá tüxna chanaxã. Natürü texé ya tama chauga ñnuxẽ rü tá tüxna chanayaxu i woo ngẽma íraxũ i tüxũ ngẽxmaxũ. ²⁷ —Rü yema chorü uwanügü ga tama naxwèxegüxũ ga norü ãẽxgacüxũ na chíxũ, ¡rü nuã penagagü, rü nuã chopéxegu peyada!” ñanagürü.

Ngechuchu rü Yerucharéũgu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Cu 12.12-19)

²⁸ Rü yema orexũ yaxuxguwena ga Ngechuchu, rü inixũchigü ga Yerucharéũwa na naxüxũ. ²⁹ Rü yexguma marü nawa nangugüchaũgu ga guma ñãnegü ga Bechagué rü Betániã ga Oríbunecüarü Mèxpúneãrü ngaicamana yexmagüne, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü. ³⁰ Rü ñanagürü nüxũ: —¡Gua ñãnexãcüwa pexĩ! Rü ngẽxma tá nüxũ peyangau i wüxi i buru i ngexwaca yaxũ i ngẽxma ngaxũxũ i taguma texé natagu aunagüxũ. ¡Rü peyawëxũ, rü nuã penaga! ³¹ —Rü ngẽxguma texé pexna çaxgu na tacücèx peyawëxũxũ i ngẽma buru, ¡rü tũmamaã nüxũ pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwèxe”, ñapegügü tüxũ! ³² Rü yéma naxĩ ga yema taxre ga norü ngúexügü. Rü yexma nüxũ nayangau ga yema buru ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxürüũ. ³³ Rü yexguma yawëxũgüãgu

ga yema buru, rü norü yoragü rü yema ngúexũgüna nacagüe, rü ñanagürügü: —¡Tüxcüũ peyawẽxũ i ngẽma buru? —ñanagürügü. ³⁴ Rü nümagü nanangãxũgü, rü ñanagürügü: —Rü tayawẽxũ erü torü Cori nanaxwexe — ñanagürügü. ³⁵ Rü Ngechuchuxũtawa nanagagü ga yema buru. Rü yema norü ngúexũgü rü norü gáuxũchirumaã nanatütägü. Rü ñuxũchi Ngechuchuxũ natagu naxaunagüxẽgü. ³⁶ Rü duũxũgü rü Ngechuchupéxewa norü gáuxũchirumaã nayachamagü ga nama. ³⁷ Rü yexguma inaxügüãgu na ínaxĩgũxũ nawa ga yema nama ga Orlbunecüarü Mèxpúnewa yarüdaexũ, rü guxũma ga yema duũxũgü ga yaxögũxũ ga nawe rüxĩxũ rü inanaxügü ga taããcũma aita na naxüexũ rü tagaãcü Tupanaxũ na yacuèxüũgũxũ naxcèx ga guxũma ga yema cuèxruũgü ga taxũ ga nüxũ nadaugũxũ ga Tupanaãrü poramaã naxüxũ ga Ngechuchu. ³⁸ Rü ñanagürügü: —¡Namecũmaxũchi ya daa tórü ãëxgacü ya Tupanaégagu núma ücü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxũcũãx, rü petaãxëgü rü nüxũ picuèxüũgü ya Tupana! — ñanagürügü. ³⁹ Rü yéma duũxũgütanüwa nayexmagü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürügü Ngechuchuxũ: —Pa Ngúexẽëruũx, ¡Yangagü i ngẽma cuwe rüxĩxũ i duũxũgü na yanachianegüxũcèx! —ñanagürügü. ⁴⁰ Natürü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü nüxũ: —Pemaã nüxũ chixu rü ngëxguma chi iyanangeèxgügu i ñaã duũxũgü, rü daa nutagü ya namacüwawa ngëxmagücü rü chí nüxĩ aita naxüe —ñanagürü. ⁴¹ Rü yexguma Yerucharéũãrü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü guma ñãnecũãx ga duũxũgücèx naxaxu. ⁴² Rü ñanagürü: —Pa Yerucharéüçũãxgü, chierü ñoma i gunexũgu nüxũ

pecuèxgu na texé aixcüma taãẽ pexna ãxũ. Natürü ngẽma rü pexchawa inicux i ñuxma, rü taxuacüma nüxũ pecuèx. ⁴³—Rü tá guxchaxũgü pexũ naxüpetü. Rü perü uwanügu tá nanaxü i norü poxũchica i norü guxũcüwawa ya perü ããne. Rü norü churaragü tá pexũ ínachoeguãchi, rü guxũcüwawa tá pexcèx ne naxĩ. ⁴⁴—Rü tá nagu napogüe ya perü ããne, rü tá pexũ nadai. Rü taxucütáma ya nuta ngextá nügüxétü nanugüxüra i perü ããneãrü poeguxũtapüwa. Rü ngẽmaãcü tá pexũ naxüpetü, yerü tama nüxũ pecuèxgüchaũ ga yexguma Tupana petanügu naxũãnegu —ñanagürü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxũnewa ínanawoxũ ga duũxũgü ga yéma taxegüxũ
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Cu 2.13-22)

⁴⁵ Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxũnewa nangu rü yexma naxücu. Rü inanaxügu na ínawoxũãxũ ga yema duũxũgü ga tupauca ga taxũnewa taxegüxũ. ⁴⁶ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Tupanaãrü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü yumüxëpataũ nixĩ”.

Natürü pema rü ngítèèxgüxüãpataũ peyaxĩxëẽ — ñanagürü. ⁴⁷ Rü guxũ ga ngunexũgu rü tupauca ga taxũnewa nayanguxëëtae ga Ngechuchu. Natürü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexëëruũgü ga Moíchéarü mugüwa nguxëëtaegüxũ, rü Yerucharéüãrü ãëxgacügü, rü naxcèx nadaugü ga ñuxãcü tá na yamèxgüãxücèx. ⁴⁸ Natürü taxucürüwa ãcü namaã naxügu, yerü guxüma ga duũxũgü rü namaã nataãëgü, rü meã inarüxínüẽ ga norü ore.

20

Ngechuchuna nacagü na texéarü oregagu tupauca ga taxûnewa nanguxêëtaexû

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Wüxi ga ngunexû ga Ngechuchu rü tupauca ga taxûnewa nayexma. Rü nanangúexêë ga duûxûgü, rü namaã nüxû nixu ga Tupanaârü ore. Rü yexguma íyadexayane rü yéma nangugü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexêëruûgü ga Moïchéarü mugüwa nguxêëtaegüxû, rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. ² Rü ñanagürügü nüxû: — ¿Texéarü mugagu nixí i cunaxüxû i ngêma núma cuxüxû? ¿Rü texé cuxû tamu na cunaxüxücèx i ngêma? — ñanagürügü. ³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxû: —Choma rü tá ta pexna chaca, rü chanaxwèxe i choxû pengãxügü. ⁴ —¿Rü texé tanamu ga Cuáû na duûxûgüxû ínabaiûxêëxücèx? ¿Pexcèx rü Tupana yíixû ga namucü rü éxna duûxügümare? —ñanagürü. ⁵ Rü yexguma ga Parichéugü rü inanaxügüe ga nügümaã na yaporagatanücüüxû. Rü nügümaãtama ñanagürügü: — ¿Ñuxû ñagügüxû tá? Erü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügu, rü nüma rü chi ñanagürü tüxû:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxû peyaxögüxû?” ñanagürü chi tüxû. ⁶ —Rü ngëxguma chi ñagügu:

“Yatügümare nuã nanamu”, ñagügu, rü guxû i duûxügü chi nutamaã tüxû ínamuxüchigü, rü tüxû chi nadai. Erü nümagü i duûxügü rü nagu narüxînúë na Tupana yíixû ga Cuáûxû mucü. ⁷ Rü Ngechuchuxû nangãxügü rü ñanagürügü: —Tama nüxû tacuèx ga texé núma na namuxû ga Cuáû ga baiûxêëruû —ñanagürügü. ⁸ Rü

yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Choma rü ta tãütáma pemaã nüxũ chixu na texé choxũ muxũ na chanaxüxcèx i ngêma choxna naxcèx peçaxũ — ñanagürü.

Ore ga puracütanüxũ ga chixexũgu ixuxũ

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga duũxũgümaã na yadexaxũ. Rü ñaã ore ga cuèxruũxũ namaã nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga wüxi ga ubanecü ücü ga norü naãnewa. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxũna nanaxã na nüxna nadaugüxcèx rü yixcama rü norü yoramaã na yayauxyegüãxüxcèx ga yema norü o. Rü ñuxüchi ga guma yatü rü nixü ga yéma rü nuxcüma nataegu. ¹⁰ —Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxũ ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxũgüxütawa nanamu ga wüxi ga norü duũxũ na naxcèx íyaçaxüxcèx ga yema ubagü ga nüxna üxũ. Natürü yema puracütanüxũgü rü nanaçuaixgü ga guma yatüarü duũxũ, rü taxuũma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaãcü ínayamugü. ¹¹ —Rü yexguma ga guma yatü rü wenaxärü to ga norü duũxũ yéma ta namu. Natürü ga yema puracütanüxũgü rü chixexũ namaã nixügüe, rü nanaçuaixgü, rü taxuũma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaãcü ínayamugü. ¹² —Rü wenaxärü to ga norü duũxũ yéma ta namu ga guma yatü. Natürü ga yema puracütanüxũgü rü nanapixêê, rü ínanatèxüchigü ga yema naãnewa. ¹³ —Rü düxwa ñanagürü ga guma naãneärü yora:

“¿Täcü tá chaxüxũ i ñuxmax? Rü name nixĩ i chaune ya nüxũ changechaücü ngema chanamu. Rü ngëxguma nüxũ nadaugügu rü bexmana naga tá naxĩnüê”, ñanagürü. ¹⁴ —Natürü ga yema puracütanüxũgü rü

yexguma guma yatü nanexũ nadaugügu, rü nügümaã ñanagürügü:

“Ñããrü tá nixĩ i ñãã naãne i yixcama. ¡Rü ngĩxã tayamèxgü na tórü na yĩxũcèx!” ñanagürügü. ¹⁵ — Rü ínanatèxüchigü ga yema naãnewa, rü nayamèxgü — ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü duũxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá ngẽma puracütanüxũmaã naxü i ngẽma naãneärü yora i ñuxmax? ¹⁶ —Rü ngẽma tá naxü rü tá nanadai i ngẽma puracütanüxügü, rü togüna tá nanaxã i norü naãne — ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma yemaxũ naxĩnũëgu ga duũxügü rü ñanagürügü: —Chierü tama ngẽmaãcü nangupetüxëãxgu ya Tupana —ñanagürügü. ¹⁷ Natürü Ngechuchu rü nüxũ nadawenü, rü ñanagürü nüxũ: — ¿Natürü ñuxü ñaxũchiga nixĩ i ngẽma Tupanaärü ore i ümatüxũ i ñaxũ?:

“Yima nuta ya mecü ya ñärü üruũgü nüxũ oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixĩ ya Tupana nüxĩra yaxüchicü na namaã inaxügüãxũ ya ñpata”, ñaxũ. ¹⁸ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Texé ya yima nutamaã yariñaxë, rü tá itapoũgü. Rü yixema tümaëtügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tüxũ niñáixmü —ñanagürü ga Ngechuchu. ¹⁹ Rü ga paigüarü ãëxgacügü rü ngüxëëruũgü ga Moĩchëarü mugüwa ngüxëëtaegüxũ, rü yexgumatama Ngechuchuxũ niyauxgüchaũ. Yerü nüxũ nacüèxgü ga nachiga na yĩxũ ga yema ore ga cuèxruũ ga nüxũ yaxuxũ. Natürü tama nayayauxgü, yerü duũxügüxũ namuũë.

*Ãëxgacüaxũ dñërumaã naxütanüxũchiga
(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)*

²⁰ Rū yemacèx ga yema paigüarü ãëxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duüxügü na mexü i duüxügürüü yéma iyanaxĩnüëxücèx natürü naxcèx na nadaugüxücèx ga ñuxäcü nachüüãneärü ãëxgacüxütawa Ngechuchuxü na ínaxuaxügüxücèx.

²¹ Rū yemacèx Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëëruüx, toma nüxü tacuèx rü aixcüma nixĩ i ngëma nüxü quixuxü rü ngëma namaã cungúexëëtaexü. Rū tama duüxüärü düxétüxünegu cudawenü erü nacüma nixĩ i cungugüxü. Rū aixcüma cunangúexëë i duüxügü na Tupana naxwèxexüäcüma namaxëxücèx. ²² —Rü dücax, ngëma ñaneärü dïëru i ãëxgacü ya tacü ya Dumacüãx naxwèxexü na tanaxütanüxü, ¿rü namexü yĩxü na nüxü tanaxütanüxü rü éxna tama? —ñanagürügü.

²³ Natürü Ngechuchu nüxü nacuèxama na chixexügu naxĩnüëxü ga yema duüxügü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü i chixexügu choxü penguxëëchaü? ²⁴ —¿Choxü ngĩxü pewé i wüxi i dïëru na ngĩxü chadauxücèx! ¿Rü texéhicünèxã rü texééga ngĩgu üx? —ñanagürü. Rū nanangãxügü rü ñanagürügü: —Dumacüãx ya ãëxgacü ya tacüchicünèxã nixĩ —ñanagürügü. ²⁵ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Ãëxgacüna ngĩxü pexã i ngëma ãëxgacüarü ixĩcü, rü Tupanana ngĩxü pexã i ngëma Tupanaärü ixĩcü! —ñanagürü. ²⁶ Rū yemaäcü ga Ngechuchu rü woo norü orewa rü taxucürüwama chixexügu nananguxëëgü ga duüxügüpéxewa, yerü meãma nanangãxü. Rū guxüma ga duüxügü rü nangeëxgümare yerü nabaixächiaëgü namaã ga yema norü ore.

Chaduchéugü rü Ngechuchuna nacagüe rü ngoxi wena

namaxê i duũxũgü

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rü nümagü nixĩ ga nagu naxĩnũxũ na tagutáma wena namaxêxũ i yuexũ. Rü yemacèx Ngechuchuxũ ñanagürügü: ²⁸ —Pa Ngúexêëruũx, Moĩchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Ngêxguma wüxi ya yatü naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixĩ i naêneétama ngĩmaã naxãmèx i ngêma yutecü i naxũmèx, na ngêmaácü naxãxácüxũcèx nüxũ ya naêneê ya marü yucü”, ñanagürü ga yema ore. ²⁹ Rü ñanagürügü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga 7 ga nüğüeneê. Rü naxãmèx ga guma yacü, natürü tauta naxãxácüyane nayu. ³⁰ —Rü yexguma naĩ ga naêneê nüxĩ ngĩmaã naxãmèx ga yema ngecü. Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü. ³¹ —Rü yexguma rü naĩ ga naêneê nüxĩ ngĩmaã naxãmèx. Rü yemaácü gucüma ga guma 7 ga nüğüeneêgü rü ngĩmaã naxãmèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxãxácüyane. ³² —Rü ngĩma rü ta düxwa iyu ga yema nge. ³³ Rü ngêxguma yuexũ wena maxêgu, ¿rü ngecüriücü naxmèx tá iyixĩ i ngêma nge? Yerü yexguma namaxêgu rü gucüma ga guma 7 ga nüğüeneê ngĩmaã naxãmèx —ñanagürügü. ³⁴ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Ñoma i naãnewa rü yatügü rü nixãmèxgü rü ngexũgü rü nixãtegü. ³⁵ —Natürü ngêma duũxũgü i Tupanapêxewa mexũ na wena namaxêxũ na daxüguxũ i naãnewa naxĩxũcèx rü ngema rü tãütáma nixãmèxgü rü éxna nixãtegü. ³⁶ —Erü ngema rü tagutáma nayue. Rü daxũcũãx i Tupanaãrü orearü ngeruũgürüũ tá nixĩgü. Rü aixcüma Tupanaxácügü nixĩgü erü yuwa ínarüdagü. ³⁷ —Rü yema ore ga naĩxácü ga iyau-

ratanücüxúnechigawa, rü Moïché tüxũ nüxũ nacuèxêê rü yuexũ rü tá wena na namaxêxũ. Erü yema orewa, rü ñanagürü ga Cori ga Tupana:

“Choma nixĩ i Abráũärü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”,

ñanagürü. ³⁸ —Rü ngēmawa nüxũ tacuèx rü woo ñoma i naãnewa nayuegu i duũxũgü, natürü Tupanacèx rü guxũguma namaxê —ñanagürü. ³⁹ Rü yexguma ga ñuxre ga ngúexêëruũgü ga Moïchéarü mugüwa nguxêëtaegüxũ rü ñanagürügü: —Aixcüma meãma nüxũ quixu, Pa Ngúexêëruũx —ñanagürügü. ⁴⁰ Rü yemawena rü marü namuũê ga tacüchigacèx Ngechuchuna na nacagüexũ.

¿Texé nane nixĩ ya Cristu?

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Tüxcüũ duũxũgü nüxũ nixugüe rü Cristu rü nuxcümaũcü ga aëxgacü ga Dabítaa nixĩ? ⁴²⁻⁴³ —Yerü Dabítama ñaãcü nanaxümatü ga Wiyaegüarü poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristuxũ ñanagürü: ‘¡Nuã chorü tügü necüwawa rüto, ñuxmatáta cuxmèxwa chanangèxmagüxêê i curü uwanügü na namaã icucuáxücèx!’ ”

ñaãcü nanaxümatü. ⁴⁴ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —¿Ñuxücürüwa i Dabítaa yĩxũ ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaã naxuãgu? —ñanagürü.

Ngechuchu rü nüxũ nixu na tama nameãrü maxũãxgüxũ ga yema ngúexêëruũgü ga Moïchéarü mugüwa nguxêëtaegüxũ

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Rü guxüma ga duũxũgü rü yéma inarüxĩnüê ga yexguma Ngechuchu norü ngúexũgüxũ ñaxgu:

46 —¡Pexuãëgü naxcèx i ngëma ngúexëëruüügü i Moíchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixí i mexü i naxchirumaã na naxiãneãxü. Rü ítamüwa nanaxwëxegü na duüxügü meã nüxü rümoxëgüxü. Rü ngutaquëxepataüügüwa rü norü me nixí i ãëxgacügümèxwëxewa na natogüxü. Rü òna i taxüwa rü ngëma ònaärü yoraxütawa ügüxü i nachicacèx nadaugü.

47 —Rü tüxü nawomüxëëgüácüma tüxna nanapuxü ya tümapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamèxëë i norü yumüxëgü na duüxügü nagu rüxínüëxücèx na aixcüma mexügü yīgüxü. Natürü nümagü tá nixí i yexeraãcü napoxcuexü —ñanagürü.

21

Yutecüarü ãmarechiga (Mr 12.41-44)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga ñuxäcü duüxügü ga idiëruáxü Tupanana ngixü na naxägüxü ga norü diëru ga tupaucaarü diëruchiüwa. ² Rü ngixü nadau ta ga wüxi ga ngecü ga yutecü ga ngearü diëruãxcü ga tupaucaarü diëruchiügu taxretachinü ga íraxüchicü ga diëru ngixü ixücuchicü. ³ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Aixcüma pemaã nüxü chixu rü ñaã ngecü i yutecü i ngearü diëruãxcü rü guxü i togü i diëru ngixü ixägüxüärü yexera ngixü ixã. ⁴ —Erü guxüma i togü rü ngixü inaxã i ngema nüxü íyaxügücü. Natürü ngíma ngixü natauxyane ngixü ixã i guxcüma i ngixü ngexmaxcü i ngürü ònatanü —ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ya taxũnegu tá napogüexũ

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Rü ñuxre ga norü ngúexügü rü nidexagü nachiga ga tupauca ga taxũne ga ñuxácü na namexêchixũ ga naxtapüx ga nutanaxcèxgü, rü na namexêchixũ ga guxũma ga guma tupaucaarü yemaxügü ga duũxügü nüxna ãmarexũ. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: ⁶ —Rü nawa tá nangu i ngunexügü i guxũnetama ya daa tupauca ya nüxü pedauxũne, rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütáma nügüétü naxüxüra, rü bai ya wüxi —ñanagürü.

Cuèxruũgü i tá nüxũ idauxũ naxũpa na nagúxũ i naãne

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Ngúexêruũx, ¿ñuxgu tá nixĩ i nangupetüxũ i ngẽma nüxũ quixuxũ? ¿Rü tacüwa tá nüxũ tacuèx na nangupetüxũ tá i ngẽma? —ñanagürügü. ⁸ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —¡Pexuãègü tá na taxuũma pexũ womüxêèxücèx! Erü muxüchixũ tá chaugu nügü nicuxgü rü tá ínangügü rü ñanagürügü tá:

“Choma nixĩ i Cristu, rü paxa tá nagux i naãne”, ñanagürügü tá pexũ. ¡Natürü täütáma nüxũ peyaxögü! ⁹ —Rü ngëxguma tá nüxũ pexĩnüègu na nügü nadèixũ i wüxi i nachiũãne to i nachiũãnemaã, rü éxna nüxũ pexĩnüègu na wüxi i nachiũãnewatama rü duũxügü rü norü ãèxgacümaã nügü nadèixũ, ¡rü täütáma pebaixächiãègü! Erü ngẽmaãcü tá nangupetü i noxrix. Natürü täütáma naãneärü gux nixĩ i ngẽma. ¹⁰ —Erü wüxi i ãèxgacüarü churaragü rü to i ãèxgacüarü churaragümaã tá nügü nadai. Rü wüxi i nachiũãne rü

to i nachiuãanemaã tá nügü nadai. ¹¹ —Rü nümaxũ i nachiuãanegüwa rü poraãcü tá naxiãxãchiane, rü poraãcü tá nangux i taiya, rü tá nataxüchi i ðaaweane. Rü duũxũgü tá nüxũ nadaugü i daxüwa i ðacü i namaã nabaixãchiexũ, rü taxũ i cuèxruũgü. ¹² —Natürü naxüpa i guxũma i ngẽma rü duũxũgü tá pexũ ínayauxũ, rü tá pewe ningẽxũtanü. Rü ngutaquẽxepataũgüwa tá pexũ nagagü na ngẽma pexna nacagüxũcèx, rü tá pexũ napoxcue. Rü nachiuãanegüarü ãẽxgacügüpẽxewa tá pexũ nagagü, naxcèx na chorü duũxũgü pixĩgüxũ. ¹³ —Rü ngẽmaãcü tá pexũ natauxcha na ãẽxgacügümaã nüxũ pixuxũ i chauchiga. ¹⁴ —Rü ngẽxguma tá ngẽma pexũ nagagügu, jrü tãxú i pexoegaãẽgüxũ naxcèx na ðacümaã tá penangãxũxũ na pegüétüwa pehogüxũcèx! ¹⁵ —Erü choma tá pexũ charüngüxẽẽ na nüxũ pecuáxũcèx na ðacümaã penangãxũxũ i perü uwanügü. Rü nümagü rü tãütãma nüxũ nacuèxgü na ðacümaã pexũ nangãxũgüxũ i ngẽxguma. ¹⁶ —Natürü pema rü woo penatügü, rü peegü, rü peeneẽgü, rü peeyèxgü, rü petanüxũgü, rü pemücügü rü tá napeechitaegü na purichíagüxũtawa pexũ íyaxuaxũgüxũ. Rü purichíagü rü tá pexũ nadai i ñuxre i pemax. ¹⁷ —Rü guxũ i naãnewa rü duũxũgü tá pexchi naxaie, erü choxũ peyaxõgü rü chorü duũxũgü pixĩgü. ¹⁸ —Natürü woo ðacü pexũ üpetügu rü Tupanaméxewa tá pengẽxmagü, rü nüma tá pexũ ínapoxũ rü bai i wüxi i peyae tá inayarütaxu. ¹⁹ —Rü ngẽxguma aixcüma peyaxõgüamagu rü tama choxũ ípetèxgu, rü tá penayauxgü i maxũ i taguma gúxũ. ²⁰ —Rü ngẽxguma nüxũ pedèuxgu na perü uwanügüarü churaragü Yerucharéxũ íchomaẽguãchixũ, rü ngẽmawa tá nüxũ pecuèx na paxa

tá nagnu napogüexũ ya yima ãane. ²¹ —Rü yíxema Yudeáanewa ngëxmagüxe rü name nixĩ i mèxpúneãnawa tabuxmü. Rü yíxema Yerucharéüwa ngëxmagüxe rü tanaxwèxe na paxa ítachoxũxũ. Rü yíxema tümaãnawa ngëxmagüxe rü tama name na ããnecèx tawoeguxũ. ²² —Erü ngëma ngunexũgügu tá ínangu i Tupanaãrü poxcu. Rü ngëmaãcü tá nayanguxëë i guxũma i ngëma norü ore i ümatüxũwa nüxũ yaxuxũ. ²³ —Rü ngëma ngunexũgügu rü tá poraãcü tüxũ naguxcha ya yíxema ngexegü ya iitacharaũgüxe rü yíxema imaĩxãcügüxe. Erü tá nangëxma i taxũ i ngúxũ, rü Tupana rü poraãcü tá nanapoxcue i ngëma duũxũgü. ²⁴ —Rü ñuxre, rü tá norü uwanügü taramaã nanadai. Rü togü, rü tá ínanayauxũ na to i nachiũãnawa nagagüãxücèx. Rü ñuxüchi i ngëma norü uwanügü rü tá nagnu napogüe ya yima ãane ya Yerucharéü. Rü ngëmaãcü tá nangupetü ñuxmatáta nawa nangu na Tupana ínamuxũxũ i ngëma.

Tupana Nanearü taeguchiga

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ —Rü ngëxguma rü tá nangox i cuèxruxũgü. Rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü tá nixĩgachitanü i nachicawa.. Rü guxũ i nachiũãnegüwa rü duũxũgü rü tá nanaxixãchiãëtanü rü tá nabaixãchiãëgü namaã na poraãcü naxãũgaãchixũ i taxũ i taxtü rü norü yuapegü. ²⁶ —Rü duũxũgü rü norü muũmaã tá inayaiãxë i ngëxguma nüxũ nadaugu i ngëma üpetüchaũxũ i ñoma i naãnawa. Erü woo guxũma i tacü i daxüwa nüxũ idauxũ rü tá naxiãxãchitanü rü tá nu ne nanaxĩmare. ²⁷ —Rü ngëxguma rü guxũ i duũxũgü i ñoma i naãnecüãx rü tá choxũ nadaugü i ngëxguma wüxi i caixanexũgu

ícharüxĩxgu rü núma chaxũxgu namaã i chorü pora rü üüne. ²⁸ —Rü ngëxguma inaxügügu na naxüpetüxũ i ngëma pemaã nüxũ chixuxũ, rü name nixĩ na petaãëgüxũ rü meã pedaunagüxũ, erü paxa tá íchangu na pexũ íchangüxũëëxüçèx —ñanagürü. ²⁹ Rü yemawena rü wüxi ga ore ga cuèxruüxũ namaã nixu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —¡Düçèx penangügü i iguera, rü éxna ngëxürüüxümare i to i naĩgü! ³⁰ —Rü ngëxguma nüxũ pedèuxgu na ngexwaca naxüátüxũ, rü ngëmawa nüxũ pecuèx na paxa tá taunecü na yĩxũ. ³¹ —Rü ngëxgumarüü ta i ngëxguma nüxũ pedèuxgu na nangüpetüxũ i ngëma pemaã nüxũ chixuxũ, rü ngëmawa tá nüxũ pecuèx na yimama yĩxũ ya Tupana na aëxgacü yĩxüçèx. ³² —Aixcüma pemaã nüxũ chixu rü guxũma i ngëma nüxũ chixuxũ rü tá ningü naxüpa na nayuexũ i duüxügü i ñuxma maxëxũ. ³³ —Daxügüxũ i naãne rü ñoma i naãne rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo. ³⁴ —¡Pexuãëgü na tama tacü rü chixexũgagu düxwa nüxũ perüxoexũ na peyaxögüxũ! Rü ngëmacèx penaxwèxe na pegüna pedaugüxũ na tama pengãxëxũ rü éxna ñoma i naãneärü ngüchaüguama na perüxĩnüëxũ. Erü ngürüächi ngëmagu íperüxĩnüëyane tá pexũ íchayabaixgü. ³⁵ —Rü ñoma wüxi ya yüta ya ngürüächi tacü iyaxúnerüü tá nixĩ naxçèx i guxũma i duüxügü i ñoma i naãnecüãx i ngëxguma wenaxärü núma chaxũxgu. ³⁶ —Rü ngëmacèx name nixĩ i pegü ípemexëëgü. ¡Rü guxũguma peyumüxëgü na ngëmaãcü tama pexũ naxüpetüxüçèx i ngëma aüçümaxügü, rü aixcüma pimexüçèx i ngëxguma chopéxewa pengügügu! —ñanagürü ga Ngechuchu. ³⁷ Rü guxũ ga ngunexügügu rü tupauca ga taxünewa nayexma ga

Ngechuchu, rü duũxũgũxũ nangúexẽẽ. Rü chiitacü rü guma Mèxpúne ga Oríbunecügu ãeganegu nayapeexũ. ³⁸ Rü guxũma ga duũxũgũ rü pèxmamaxũchi tupauca ga taxũnewa nangugũxũ na Ngechuchuxũ naxĩnüëxũcèx.

22

Ãëxgacügu naxcèx nadaugü na ñuxãcü Ngechuchuxũ yayauxgũxũ

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Cu 11.45-53)

¹ Rü marü ningaica ga Yudfugüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangõxgüãxũ ga pãũ ga ngearü puxẽëruũáxũ. ² Rü ga paigüarü ãëxgacügu rü ngúexẽëruũgü ga Moĩchëarü mugüwa nguxẽëtaegũxũ rü naxcèx nadaugü ga ñuxãcü duũxũgüechita Ngechuchuxũ na yamèxgũxũ, yerü duũxũgũxũ namuũë. ³ Rü yexguma ga Chataná rü Yuda ga Icariútegu nangaxi. Rü nüma ga Yuda rü yema 12 ga Ngechuchuarü ngúexũgü ga imugũxũtanüxũchiréx nixĩ. ⁴ Rü nüma ga Yuda rü ínayadau natanüwa ga paigüarü ãëxgacügu rü tupauca ga taxũneärü purichíagüarü ãëxgacügu. Rü namaã nüxũ nixu ga ñuxãcü na natauxchaxũ ga Ngechuchuxũ na yayauxgũxũcèx. ⁵ Rü nümagü ga yema ãëxgacügu rü nataãëgü. Rü dïëru Yudana ngĩxũ naxuaxũgü. ⁶ Rü Yuda rü ngixũ nayaxu ga yema dïëru. Rü inanaxügu ga naxcèx na nadauxũ ga ñuxãcü duũxũgüechita Ngechuchuxũ na yayauxgũxũ ga ãëxgacügu.

Üpetüchigaarü õnawa nachibü ga Cori

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Rü nawa nangu ga yema petaarü ngunexũ ga nagu nangõxgüãxũ ga pãũ ga ngearü puxẽëruũáxũ. Rü yema

nixĩ ga ngunexũ ga nagu carneruxacũ yamèngxũxũ naxcèx ga Üpetüchigaarũ peta. ⁸ Rü Ngechuchu nanamu ga Pedru rü Cuáũ, rü ñanagürü nüxũ: —¡Peyamexêêx i tórü òna i Üpetüchigacèx! —ñanagürü. ⁹ Rü nümagü Ngechuchuxũ nangãxũgü, rü ñanagürügü: —¡Ngextá nixĩ i cunaxwèxexũ na tanamexêêxũ? —ñanagürügü. ¹⁰ Rü Ngechuchu nanangãxũ, rü ñanagürü: —Ngëxguma Yerucharéüwa pengugügu rü ngëxma tá nüxũ peyangau i wüxi ya yatü i wüxi i tũxũ i dexámaã ããcuxcü ngĩxũ ingexũ. ¡Rü nawe perüxĩ ñuxmatáta napatawa pengugü! ¹¹ —¡Rü yima ïpata ya nagu yaxücune ya yima yatü, rü yima ãrũ yoramaã nüxũ pixu rü ñapegügü nüxũ:

“Torü ngúexêêruũ rü nüxũ nacuáxchaũ na ngëxũrüüxũ yĩxũ i ngëma ucapu i norü ngúexũgümaã tá nawa nachibüxũ i Üpetüchigaarü ònacèx”, ñapegügü nüxũ! ¹² —Rü tá pexũ nüxũ nadauxêê i wüxi i ucapu i taxũ i marü mexêêxũ i norü daxüchiüwa ngëxmaxũ. ¡Rü ngëmawa tá penamexêê i ngëma òna i Üpetüchigacèx ixĩxũ! —ñanagürü nüxũ. ¹³ Rü yéma naxĩ ga nümagü rü nüxũ inayangaugü ga guxũma yema Ngechuchu namaã nüxũ ixuxürüü. Rü yéma nanamexêêgü ga òna ga Üpetüchigacèx ixĩxũ. ¹⁴ Rü yexguma nawa nanguxgu ga ora ga na nachibüexũ, rü mechawa narüto ga Ngechuchu namaã ga norü ngúexũgü. ¹⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Ñuxácü poraãcü choxũ nangúchaũ na pemaã chachibüxũ i ñaã Üpetüchigaarü ònawa naxũpa na chayuxũ. ¹⁶ —Natürü pemaã nüxũ chixu rü táütáma wenaxärü Üpetüchigaarü ònawa chachibü, ñuxmatáta chowa yangu i ngëma Tupana naxwèxexũ —ñanagürü. ¹⁷ Rü yexguma nanayaxu ga wüxi ga pochiyu

ga binumaã ããcuxũ. Rü Tupanana moxẽ naxãxĩra, rü ñuxũchi ñanagürü nüxũ ga norü ngúexũgü: —¡Peyaxaxü ya daa binu, rü pegümaã pengau! ¹⁸ —Erü pemaã nüxũ chixu rü tagutáma wena chayaxaxü ya binu ñuxmatáta nawa nangu na pecaduarü útanücèx chayuxũ na aixcüma pemaã inacuáxũcèx ya Tupana —ñanagürü. ¹⁹ Rü nanayaxu ta ga pãũ, rü Tupanana moxẽ naxcèx naxã. Rü ñuxũchi inanabücu, rü norü ngúexũgüna nanaxã. Rü ñanagürü nüxũ: —Ñãã pãũ rü chaxune i pexcèx yuxũchiga nixĩ. ¡Rü ñããwena rü ñããcü tá penaxü na choxna pecuèxãchiexũcèx! —ñanagürü. ²⁰ Rü marü chibüwena rü to ga pochiyu ga binumaã ããcuxũ norü ngúexũgüna naxã, rü ñanagürü: —Daa binu rü Tupanaãrü uneta i ngexwacaxũxũãrü cuèxruũ nixĩ. Rü chaugü ya pexcèx ibacüwa Tupana pexũ nüxũ nadauxẽẽ na aixcüma yĩxũ i ngẽma norü uneta. ²¹ —Natürü ngẽma yatü i chauhchita ãẽxgacügüna choxũ muxchaũxũ, rü nuã mechawa tamaã narüto i ñuxmax. ²² —Rü choma i Tupana Nane na duũxũxũ chíxũ, rü Chaunatü ixunetaxürüũ tá chayü. Natürü wüxi i ngechaũxũchi tá nixĩ naxcèx i ngẽma yatü i ãẽxgacügüna choxũ muxũ. ²³ Rü yexguma ga norü ngúexũgü rü inanaxügüe ga nügüna na nacagüexũ, rü ñanagürügü: —¡Texé tá tixĩ ya yíxema naẽchita ãẽxgacügüna namuxẽ? —ñanagürügü.

Norü ngúexũgü rü nügüna nacagüe na texé tá tixĩxũ ya guxãxũ rüyexeraxe i natanüwa

²⁴ Rü yexguma ga yema ngúexũgü rü nügümaã niporagatanücüü nachiga na texé tá tíxũ ya natanüwa guxããrü yexera ixĩxẽ. ²⁵ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Ñoma i nañewa rü guxũ i nachiiãnegüarü ãẽxgacügü,

rü poraãcü norü duũxũgũxũ namugü. Rü ñuxũchi nügü yaxugügu rü norü duũxũgũarü dauruũ i mexũgü nixĩgü. ²⁶ —¡Natürü pema rü tãütãma ngẽxgumarüũ pixĩgü! Rü ngẽxguma texé naxwèxegu na guxããrũ yexera tiĩxũ i petanũwa, rü name nixĩ na tũgü ítarũxíraxũ i guxũma i tũmamücügütanũwa. Rü texé naxwèxegu na peeru tiĩxũ i petanũwa, rü name nixĩ i noxri rü guxããrũ ngũxẽẽruũ tixĩ. ²⁷ —Rü ñoma i naãnewa rü corigü rü mechawa narütogü na nachibüexücèx, rü norü duũxũgü nixĩ i ngẽma naxcèx õna ixũxũ rü nüxũ rüngũxẽẽxũ. Natürü tatanũwa rü tama ngẽmaãcü nixĩ, erü choma i perü cori na chiĩxũ rü perü ngũxẽẽruũ chixĩ. ²⁸ —Rü pemagü nixĩ ga guxũguma chauxũtawã peyexmagũxũ ga yexguma ngũxũ chingexgu. ²⁹ —Rü ngẽmacèx i choma rü ãẽxgacügũxũ pexũ chixĩgũxẽẽ yema chaunatü ãẽxgacũxũ choxũ ingucuchixẽẽxũrũ. ³⁰ —Rü ngẽmaãcü ãẽxgacü íchixĩxũwa rü chomaã tá pechibüe rü tá pexaxegü. Rü ãẽxgacüchicawa tá perütogü na norü maxũcèx nüxna pecagũxũ i guxũma i Yudíugü —ñanagürü.

Ngechuchu nüxũ nixu na Pedru tá nügü icúxũ na norü ngúexũ yĩxũ

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Cu 13.36-38)

³¹ Rü Pedruxũ ñanagürü ta ga Cori ga Ngechuchu: —Pa Pedrux, Chataná rü pexcèx ínaca na chixexũmaã poraãcü pexũ naxüxücèx. ³² —Natürü choma rü Chaunatũxũ cuxcèx chacèèxũ na taguma nüxũ curüxoxũcèx na cuyaxõxũ. Rü ngẽmacèx i cumax, Pa Pedru, rü ngẽxguma chauxcèx cutaeguxgu, rü chanaxwèxe i nüxũ curüngũxẽẽ i cumücügü na nümagü rü yaxõgüechaãxũcèx —ñanagürü.

³³ Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, choma rü marü

íchamemare na wüxigu cumaã na chapoxcuxũ rü éxna wüxigu cumaã na chayuxũ —ñanagürü. ³⁴ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —Pa Pedrux, cumaã nüxũ chixu rü ñomatama i chütaxũgu naxũpa na otá icaxũ, rü cuma rü tomaẽxpũcũna tá nüxũ quixu na tama choxũ cucuáxũ —ñanagürü.

Marü ningaica ga na guxchaxũgü nüxũ üpetüxũ

³⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngüexũgüna naca, rü ñanagürü: —Yexguma pexũ chimugügu ngearü chocaãxgüxemaã rü ngearü dñeruãxgüxemaã rü ngearü chapatuãxgüxemaã, ¿rü tacü pexũ taxuxũ ga yexguma? —ñanagürü. Rü nümagü nanangãxũgü rü ñanagürügü: —Taxuũma —ñanagürügü. ³⁶ Rü yexguma norü ngüexũgüxũ ñanagürü ga Ngechuchu: —Natürü ñuxma rü texé ya petanüwa ya chocaáxẽ rü tanaxwèxe na ítayangexũ i tümaärü choca rü tümaärü dñeruchixũ rü ta. Rü ngëxguma texé ngearü taraãxgu rü tanaxwèxe i namaã tataxe i tümaärü gáuxũchiru na tümaärü poxũruũ i taracèx tataxexũcèx. ³⁷ —Erü pemaã nüxũ chixu rü chauchiga nixĩ i ngẽma Tupanaärü ore i ümatüxũ i ñaxũ: “Wüxi i máẽtaxũrüũ tá nanapoxcugü rü tá nayamèxgü”, ñaxũ. Erü guxũma i ngẽma chauchiga ümatüxũ i Tupanaärü ore i ümatüxũwa rü aixcũma ngẽmaãcü tá ningu —ñanagürü. ³⁸ Rü yexguma ga norü ngüexũgü rü ñanagürügü: —Pa Corix, nuã nangëxma i taxre i tara —ñanagürügü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangãxũ rü ñanagürü: —Marü ningu i ngẽma —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yechemaniwa nayayumüxẽ
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)*

³⁹ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ínaxũxũ ga guma ñānewa. Rū Oríbunecüarü Mèxpúnewa naxũ, yerü woetama nacüma nixĩ ga yéma na naxũxũxũ. Rū norü ngúexũgü rü ta nawe narüxĩ. ⁴⁰ Rū yexguma yema nachicawa nanguxgu, rü norü ngúexũgüxũ ñanagürü: —¡Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxẽẽxũcèx na tama Chatanáärü ügagu chixexũgu peyixũcèx! — ñanagürü. ⁴¹ Rū yexguma ga Ngechuchu rü yéamaxũra 50 ga metruwa norü ngúexũgüna naxũ. Rū yexma nacaxápüxü rü nayumüxẽ. ⁴² Rū ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngëxguma cuma cunaxwèxegu, ¡rü nüxna choxũ ínanguxuchixẽẽ i ñaã ngúxũ i tá choxũ üpetüxũ! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i curü ngúchaũ rü tama i choxrü —ñanagürü. ⁴³ Rū yexguma wüxi ga daxũcüãx ga Tupanaärü orearü ngeruũ rü naxcèx nangox, rü nanaporaxẽẽ. ⁴⁴ Rū poraãcü nanaxixãchiãẽ ga Ngechuchu, rü yemacèx yexeraãcü nayumüxẽ. Rū yema na naxixãchiãẽxũmaã poraãcü nanaxaiyaãchi. Rū guma norü aiyacümaã nichuruxũne. Rū ñoma nagü waixũmüãnewa ichuruxũrüũ nixĩ ga norü aiyacü. ⁴⁵ Rū yema ínayumüxẽxüwa rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngúexũgütanüwa naxũ. Rū nüxũ inayangau ga na ínapexũ yerü norü ngechaũmaã düxwa nayaxtae. ⁴⁶ Rū yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¡Tüxcüũ ípepee? ¡Íperüdagü rü Tupanana naxcèx peça na pexũ nangũxẽẽxũcèx na tama Chatanáärü ügagu chixexũgu peyixũcèx! —ñanagürü.

Ngechuchuxũ niyauxgü

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Cu 18.2-11)

⁴⁷ Rū yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rú yéma nangugü ga muxüma ga duüxügü. Rū Yuda ga Ngechuchuarü ngúexüchiréx ixixü nixí ga naxüpéxexü. Rū Ngechuchucèx nixü na nüxü nachúxácüma nüxü namoxèxücèx. ⁴⁸ Rū Ngechuchu rú ñanagürü: —Pa Yudax, ¿tüxcüü wüxi i chúxumaã cuhauechitae? —ñanagürü. ⁴⁹ Rū yema togü ga Ngechuchuarü ngúexügü ga naxütawa yexmagüxü, rú yexguma nüxü nadaugügu ga yema ngupetüxü rú ñanagürügü nüxü: —Pa Corix, ¿cunaxwèxexü na taramaã tanadèixü? —ñanagürügü. ⁵⁰ Rū wüxi ga Ngechuchuarü ngúexü rú paigüarü ãëxgacüarü duüxüxü nanapixëë, rú ínanadae ga norü tügünechinü. ⁵¹ Natürü Ngechuchu rú ñanagürü: —¡Ngexrüma na pegü namaã pedèixü! —ñanagürü. Rū yexguma ga Ngechuchu rú yema yatü ga ídaechinüxüxü ningögü, rú nanamexëë. ⁵² Rū Ngechuchu namaã nidexa ga yema ãëxgacügü ga norü yauxwa yéma íxü. Rū yema ãëxgacügütanüwa nayexmagü ga paigüarü ãëxgacügü, rú tupauca ga taxüneärü purichíagüarü ãëxgacügü, rú Yudíugüarü ãëxgacügüerugü. Rū Ngechuchu rú ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü taragü rú naixmenèxägümaã chauxcèx nuã pexí ñoma wüxi i ngítèxáxü chíxürüü? ⁵³ —Rū guxü ga ngunexügu ga yexguma petanüwa chayexmagu ga tupauca ga taxünewa, rú tama choxü piyauxgü. Natürü marü nawa nangu na pexü natauxchaxü na choxü piyauxgüxü, erü ñoma nixí i ora na naporaxü i Chataná —ñanagürü.

*Pedru inayacux na Ngechuchuxü nacúaxü
(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Cu 18.12-18)*

⁵⁴ Rū Ngechuchuxũ niyauxgũ, rü paigüarü ãëxgacü-patawa nanagagü. Rū Pedru rü nawe narüxũ, natürü yaxüguma nüxũ nixüchigü. ⁵⁵ Rū yéma paigüarü ãëxgacü-pataëxtüarü ngãxũwa, rü purichíagü nanaxügü ga wüxi ga üxü. Rū nüxũ ínachomaëguãchi. Rū Pedru rü ta yéma natanüwa narüto. ⁵⁶ Rū yexguma yéma üxücutüwa natoxgu ga Pedru, rü wüxi ga ngecü ga ãëxgacüarü duüxũ nüxũ idau. Rū meãma nüxũ idawenü, rü ngĩgürügü: —Ñãã yatü rü Ngechuchutanüxũ nixĩ —ngĩgürügü. ⁵⁷ Natürü Pedru rü tama nüxũ nacuáxchaũ ga yema ore, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, choma rü tama nüxũ chacuèx ya yima Ngechuchu —ñanagürü. ⁵⁸ Natürü yixcamaxüra rü to ga duüxũ Pedruxũ nadau, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma rü ta Ngechuchutanüxũ quixĩ —ñanagürü. Natürü Pedru nanangãxũ rü ñanagürü: —Tama nixĩ, Pa Yatüx. Tama natanüxũ chixĩ —ñanagürü. ⁵⁹ Rü wüxi ga ora ngupetüguwena rü to ga duüxũ rü nüxĩ ñanagürüama: —Aixcümamaxüchi ñãã yatü rü Ngechuchutanüxũ nixĩ, erü Gariréaanecüãx nixĩ —ñanagürü. ⁶⁰ Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: —Pa Yatüx, tama nüxũ chacuèx na tacüchigaxũ quixuxũ —ñanagürü. Rü yexgumatama Pedru ídexayane rü nica ga otá. ⁶¹ Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü Pedrucèx nügü ínidau. Rü nüma ga Pedru rü nüxna nacuèxãchi ga yema ore ga Cori ga Ngechuchu namaã nüxũ ixuxũ ga ñaxũ:

“Ñomatama i chütaxügu naxüpa na otá içaxũ, rü tomaëxpüxcüna taxütáma cugü quixu na chorü duüxũ quiixũ”, ñaxũ. ⁶² Rü yexguma ga Pedru rü ínaxüxũ ga yéma. Rü poraãcüxüchi naxaxu.

Ngechuchugu nidaux- cüraũgü
(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Rũ yema yatũgũ ga Ngechuchuna daugũxũ, rũ nagu nidauxcüraũgũ, rũ nüxna nanaçuaixcagũxũ. ⁶⁴ Rũ nayadüxétũgũ, rũ nachiwegu nidagũgũ, rũ ñanagürũgũ: —¡Nüxũ nacuèx na texé cuxũ na idagũxũ! —ñanagürũgũ. ⁶⁵ Rũ muxũma ga to ga ore ga chixexũ namaã nixugüe.

Ãëxgacũgũ ga tacũgũpêxewa nanagagũ ga Ngechuchu
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Cu 18.19-24)

⁶⁶ Rũ yexguma yangunegu rũ nangutaquêxegũ ga Yudũgũarũ ãëxgacũgũerugũ, rũ paigũarũ ãëxgacũgũ, rũ ngüxêëruũgũ ga Moĩchêarũ mugũwa ngüxêëtaegũxũ. Rũ ñuxũchi norũ purichĩagũxũ namu na napêxewa Ngechuchuxũ nagagũxũcèx. Rũ yéma Ngechuchuna nacagũ, rũ ñanagürũgũ: ⁶⁷ —Toma rũ nüxũ tacuáxchaũ rũ cuma quiĩxũ i Cristu rũ éxna tama. ¡Tomaã cugũ ixu! —ñanagürũgũ. Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagürũ: —Ngëxguma chi pemaã nüxũ chixuxgu na choma chĩixũ i Cristu, rũ tãũ chima choxũ peyaxõgũ. ⁶⁸ —Rũ ngëxguma chi pexna chacaxgu na tacücèx choxna peçaxũ, rũ tãũ chima choxũ pengãxũga, rũ tãũ chima choxũ pingéxgũ. ⁶⁹ —Natürũ ñuxmawena rũ choma i Tupana Nane na duĩxũxũ chĩixũ rũ Chaunatũ ya Tupana ya poracũxũtawa tá changëxma —ñanagürũ. ⁷⁰ Rũ yexguma guxũma ga yema ãëxgacũgũ nüxna nacagũ, rũ ñanagürũgũ: —¿Éxna cuma quiĩxũ i Tupana Nane? —ñanagürũgũ. Rũ Ngechuchu nanangãxũ, rũ ñanagürũ: —Ngũ. Tupana Nane chixĩ ngëxgumarũũ i pematama nüxũ pixuxürũũ —ñanagürũ. ⁷¹ Rũ yexguma nügũmaã ñanagürũgũ ga yema ãëxgacũgũ: —Ñuxma rũ marũ taxucèxma naxcèx

tadau i to i duïxũgũ i nũxũ ixuxũ i ñaã yatũchiga. Erũ yixematama marũ naãxwatama nũxũ taxĩnũe i norũ ore na ñuxũ ñaxũ —ñanagũrũgũ.

23

Piratupéxewa nayexma ga Ngechuchu
(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Cu 18.28-38)

¹ Rũ guxũma ga yema ãëxgacũgũ rũ inachigũ, rũ ãëxgacũ ga Dumacũãx ga Piratuxũtawa Ngechuchuxũ nagagũ. ² Rũ yéma Piratupéxewa inanaxũgũe ga Ngechuchuxũ na yaxugũexũ. Rũ ñanagũrũgũ: —Ñãã yatũ rũ nũxũ itayangaugũ na cumaã nanuëxëãxũ i duïxũgũ. Rũ tomaã nũxũ nixu na tama namexũ na ãëxgacũ ya Dumawa ngëxmacũaxũ na tanaxũtanũxũ. Rũ nũgũ nixu na nũma na yĩxũ i torũ ãëxgacũ i Cristu —ñanagũrũgũ. ³ Rũ yexguma ga Piratu rũ Ngechuchuna naca rũ ñanagũrũ: —¿Cuma quiĩxũ i Yudũgũarũ ãëxgacũ? —ñanagũrũ. Rũ Ngechuchu nanangãxũ rũ ñanagũrũ: —Ngëmaãcũ, ngëma nũxũ quixuxũ chixĩ i chomax —ñanagũrũ. ⁴ Rũ yexguma ga Piratu rũ ñanagũrũ nũxũ ga paigũarũ ãëxgacũgũ rũ togũ ga duïxũgũ: —Chauxcèx rũ taxuũma i chixexũ naxũ i ñãã yatũ —ñanagũrũ. ⁵ Natũrũ nũmagũ rũ yexeraãcũ Ngechuchuxũ nixugũeama, rũ ñanagũrũgũ: —Nũma rũ guxũ i Yudéaanewa nanangũexëe i duïxũgũ na cuxchi naxaixũcèx. Rũ Gariréaanewa inanaxũgũ ga yemaãcũ na duïxũgũxũ nangũexëãxũ, rũ ngëmaãcũ nanaxũ ñuxmata nũma Yudéaanewa nangu —ñanagũrũgũ.

Erodepéxewa nayexma ga Ngechuchu

⁶ Rũ yexguma yemaxũ naxĩnũgu ga Piratu, rũ duïxũgũna naca rũ ngoxi Gariréaanecũãx yixĩ ga

Ngechuchu. ⁷ Rū yexguma Piratu nūxũ ĩnūgu ga aixcūma Gariréaanecũãx na yĩxũ ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü ãẽxgacü ga Erodexütawa nanamu, yerü Yerucharéüwa nayexma ga Erode ga yexguma. ⁸ Rū yexguma Ngechuchuxũ nadèuxgu ga Erode rü nataãẽxũchi. Yerü nuxcūmama poraãcü nūxũ nadauxchaũ, yerü ũpaacü nūxũ naxĩnū ga nachiga. Rū ĩnananguxẽẽ na Ngechuchuxũ nadauxchaũxũ na napéxewa naxüãxũ ga wüxi ga mexũ ga taxũ ga Tupanaärü poramaã naxüxũ. ⁹ Rū muẽxpüxcüna Ngechuchuna naca ga Erode. Natürü Ngechuchu rü tama nanangãxũ. ¹⁰ Rū yéma nayexmagü ta ga paigüarü ãẽxgacügü rü ngúexẽẽruũgü ga Moĩchéarü mugüwa nguxẽẽtaegüxũ. Rū nūmagü rü poraãcü Ngechuchuxũ ĩnaxuaxũgü. ¹¹ Rū yexguma ga Erode rü norü churaragü rü poraãcü chixri Ngechuchumaã nachopetü. Rū nagu nidauxcürãũgü. Rū ñuxũchi wüxi ga ãẽxgacüchirugu nayacuxẽẽgü na yemaãcü nūxũ nacugüexücèx. Rū yemawena Piratuxũta wenaxärü Ngechuchuxũ namu ga Erode. ¹² Rū woo ũpaacü ga Piratu rü Erodemaã nügüchi na naxaieũ, natürü yema ngunexũgu nixi ga nügümaã nangüxmüẽxũ.

*Piratu rü Ngechuchumaã nanaxuegu na nayuxũcèx
(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Cu 18.39-19.16)*

¹³ Rū yexguma ga Piratu rü nanangutaquẽxexẽẽ ga paigüarü ãẽxgacügü, rü togü ga Yudíugüarü ãẽxgacügü, rü guxũma ga duũxũgü ga yéma yexmagüxũ. ¹⁴ Rū Piratu ñanagürü nūxũ: —Pema nuã chauxcèx penaga i ñaã yatü, rü nūxũ pixu na chomaã nanuẽxẽẽãxũ i duũxũgü. Natürü pepéxewa nūxna chaca i ngẽmachiga rü ñuxma rü marü nūxũ pedau na taxuũma nawa ichayangauxũ i ngẽma

chixexũ i naxcèx ípenaxuaxũxũ. ¹⁵ —Rü Erode rü ta taxuũma nawa inayangau i ngẽma chixexũ, rü ngẽmacèx wenaxãrũ taxcèx nanamuẽgu. Rü dücax, taxuũma i chixexũ naxü na ngẽmagagu nayuxũcèx. ¹⁶ —Rü ngẽmacèx chorü churaragũxũ tá chamu na naçuaixgũãxũcèx, rü ñuxũchi tá chayangéx —ñanagürü. ¹⁷ Rü nüma ga Piratu rü guxũguma ga yexguma yema petawa nanguuũxgu rü duũxũgũxũ nataãxèẽchaũ namaã ga na yangéãxũ ga wüxi ga yatü ga poxcuxũ. ¹⁸ Natürü guxũma ga yema duũxũgü rü wüxigu inanaxũgüe ga aita na naxüexũ. Rü ñanagürügü: —¡Napoxcu i ngẽma Ngechuchu! ¡Rü Barabáxũ waxi ínanguxuchixèẽ! —ñanagürügü. ¹⁹ Rü yema Barabá rü napoxcu yerü ũpaacü Yerucharéũwa ãxgacümaã nananuèxèẽ ga duũxũgü, rü ñuxũchi namãeta. ²⁰ Natürü ga Piratu rü wenaxãrũ duũxũgümaã nidexa, yerü nüma rü Ngechuchuxũ ningéxchaũ. ²¹ Natürü ga duũxũgü rü yexeraãcü aita naxüe rü ñanagürügü: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügü. ²² Rü Piratu norü tomaẽxpüxcüna duũxũgümaã nidexa, rü ñanagürü: —Dücèx, çtacü rü chixexũ éxna naxü? Choma rü taxuũma i chixexũxũ nawa ichayangau na ngẽmacèx chanayuxèẽxũ. Rü chorü churaragũxũ tá chamu na naçuaixgũãxũcèx, rü ñuxũchi tá chayangéx —ñanagürü. ²³ Natürü nümagü ga duũxũgü rü yexeraãcü aita naxüeama, rü naxcèx ínacagü na curuchawa yapotaãxũcèx. Rü yema na nayexeragüamaxũ ga yema duũxũgü rü düxwa ga Piratu rü duũxũgüga naxĩnü. ²⁴ Rü nüma ga Piratu rü norü churaragũxũ namu na naxügüãxũcèx ga yema duũxũgü naxwèxegũxũ. ²⁵ Rü Barabáxũ ningéx, yerü yema nixĩ ga duũxũgü naxcèx

ícagüxũ. Rũ yema Barabá nixĩ ga poxcuxũ naxcèx na duũxũgüxũ ãëxgacümaã nanuëxëëxũ rũ namáëtaxũ. Rũ yexguma ga Piratu rũ duũxũgüna Ngechuchuxũ namu na namaã naxügüãxücèx ga yema nümagü nanaxwèxegüxũ.

Ngechuchuxũ curuchawa nipotagü

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Cu 19.17-27)

²⁶ Rũ yema duũxũgü rũ Ngechuchuxũ nigagü na curuchawa yanapotagüãxücèx. Rũ yexguma Ngechuchuxũ yagagüyane, rũ yexma namagu nüxũ nangaugü ga wüxi ga yatü ga Chirenecũãx ga naãnewa ne ücü. Rũ Chimáũ nixĩ ga naëga. Rũ Chimáũxũ niyauxgü ga duũxũgü, rũ naãtũgu ngĩxũ naxünagügü ga curucha na Ngechuchuwe ngĩxũ nangexücèx. ²⁷ Rũ muxüma ga duũxũgü rũ nawe narüxi. Rũ yema duũxũgütanüwa nayexmagü ga muxüma ga ngexügü ga auxexũ rũ aita üexũ, yerü Ngechuchucèx nangechaügü. ²⁸ Natürü ga Ngechuchu rũ yema ngexügüxü nadawenü, rũ ñanagürü nüxũ: — Pa Ngecügüx, Pa Yerucharéücüãx ¡tãxú i chauxcèx pexauxexũ, natürü pegücèxtama pexauxe rũ pexacügücèx! ²⁹ —Erü nawa tá nangu i ngunexügü i nagu ñagüxũ tá i duũxũgü:

“Tataãëgü ya yíxema ngeãxta ya taxuacüma ãxãcügüxe, rũ taguma tacharaügüxe, rũ taguma maïxãcügüxe, erü taxucatáma tümãxãcügücèx taxauxe”, ñagüxũ. ³⁰ —Rũ ngëxguma i duũxũgü rũ tá mèxpúnegüxũ nacèxügü rũ ñanagürügü tá:

“¡Toëtügu rübuemü!” ñanagürügü tá. Rũ tá ngüchitaerugüxũxũ nacèxügü, rũ ñanagürügü tá:

“¡Toxũ idüxétügü!” ñanagürügü tá. ³¹ —¡Erü ñuxãcü tá namaã nachopetü i ngëma duũxũgü i

aixcüma chixexũ ügüxũ, ega ñaã chixexũ chomaã naxügügu na woo taxuũma i chixexũ chaxüchiréxũ? —ñanagürü ga Ngechuchu. ³² Rü yéma nanagagü ta ga taxre ga máëtagüxũ na Ngechuchurüü curuchawa yanapotagüäxüçèx. ³³ Rü yexguma nawa nangugügu ga yema nachica ga Duũxëêruchinèxägu äegaxü, rü yéma curuchawa Ngechuchuxũ nipotagü. Rü yema taxre ga máëtagüxũ rü ta Ngechuchurüü curuchawa nipotagü, wüxi ga norü tügünecüwawa rü to ga norü toxwecüwawa. ³⁴ Rü yexguma Ngechuchuxũ curuchawa íyapotagüyane, rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatüx, ¡nüxü nangechaũ i ñaã duũxüğü, erü tama nüxü nacüèxgü na tacü rü chixexũ naxüexũ! —ñanagürü. Rü yema churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxüchi wüxi ga diëru ngixũ nañanagügü na yemawa nüxü nacüèxgüxüçèx na texéarü tá yíixü ga yema Ngechuchuchiru. ³⁵ Rü duũxüğü rü yéma inarüdaunü. Natürü yema Yudíugüarü äëxgacügü rü Ngechuchuxũ nacugüe, rü ñanagürügü: —Nüma rü togüxü namaxëxëë. ¡Ëcü, ñuxma rü nügütama namaxëë ega aixcüma Cristu ya Tupana nüxü unetacü yixügu! —ñanagürügü. ³⁶ Rü yema churaragü rü ta Ngechuchuxũ nacugüe. Rü naxütawa naxí, rü nüxna nanaxã ga binu ga üxchiücü. ³⁷ Rü ñanagürügü nüxü: —Ega Yudíugüarü äëxgacü ya tacü quixügu, ¡rü cugütama rüngüxëë i ñuxmax, na ícunguxuchixüçèx! —ñanagürügü. ³⁸ Rü norü curuchatapéxewa nipota ga wüxi ga mürapewaxacü ga äegatachinüxü ga Griégugügawa rü Dumacüãxgügawa rü Yudíugügawa ümatüxü ga ñaxü: —Daa nixí ya Yudíugüarü Äëxgacü ya Tacüxüchi —ñaxü. ³⁹ Rü wüxi ga yema máëtaxü ga naxrüü curuchawa

ipotaxũ rü Ngechuchumaã naguxchiga, rü ñanagürü: — Ega aixcũma Cristu quixĩgu, jrü cugõtama rüngũxẽẽ na ícunguxuchixũcèx, rü toxũ rü ta rüngũxẽẽ na ítanguxũxũcèx! —ñanagürü. ⁴⁰ Natürü ga yema to ga máêtaxũ rü namücũxũ ínangaxũchiamã, rü ñanagürü nüxũ: —Cuma rü naxrüũ na curuchawa quipotachiréxũ, jrü ngẽxguma rü ta tama Tupanaxũ cumuũxũ? ⁴¹ — Yixema rü name nixĩ na ipoxcuexũ erü tagagutama nixĩ i ngúxũ ingegũxũ erü ngẽma nixĩ i tórü natanü naxcèx ga yema chixexũ ga ixügũxũ. Natürü daa yatü rü taxuũma i chixexũ naxü —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma ga yema máêtaxũ rü ñanagürü: —Pa Ngechuchux, jchoxna nacuèxãchi i ngẽxguma wenaxãrü núma cuxũxgu rü ãêxgacũxũ ícunguxgu! —ñanagürü. ⁴³ Rü Ngechuchu nanangãxũ rü ñanagürü: —Aixcũma cumaã nüxũ chixu rü ñomatátama i ngunexũgu chomaã cungẽxma i mexẽchixũ i naãnewa —ñanagürü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Cu 19.28-30)

⁴⁴ Rü yexguma tocuchiwa nanguxgu rü guxũwama naxẽãne ñuxmata tomaêxpũxarũ orawa nangu ga yáuanecü. ⁴⁵ Rü ga üèxcü rü nixo. Rü tupauca ga taxũneãrũ tüyemachiũxũ rü ngãxũgu narügaute. ⁴⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü porãcũ aita naxü rü ñanagürü: —Pa Chaunatũx, cuxmẽxwa chanangẽx i chauãe —ñanagürü. Rü yema ñaxguwena rü nayu. ⁴⁷ Rü yexguma yema churaragüarũ ãêxgacü ga Dumacũãx nüxũ dèuxgu ga yema ngupetũxũ, rü Tupanaxũ nicuèxũũ, rü ñanagürü: —Aixcũma ñaã yatü rü taxuũma i chixexũ naxü —ñanagürü. ⁴⁸ Rü guxũma ga yema togü ga duũxũgü ga yéma yexmagũxũ rü nüxũ daugũxũ ga

yema ngupetüxü, rü poraãcü nangechaügiüacüma napatacèx nawoegu. ⁴⁹ Natürü guxüma ga yema duüxügü ga aixcüma Ngechuchuxü cuèxgüxü rü yaxüwata tama nüxü narüdaunü ga yema ngupetüxü. Rü yema duüxügütanüwa ta iyexmagü ga yema ngecügü ga Ngechuchuwe rüxücü ga yexguma Gariréanewa ne naxüxgu.

Ngechuchu rü naxmaügu nayanaxücuchigü

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Cu 19.38-42)

⁵⁰ Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Yudéaanewa yexmane ga ñane ga Arimatéacüãx, rü Yúche nixí ga naega. Rü nüma rü Yudíugüarü ãëxgacügütanüwa naxü, natürü namecüma rü meã namaxü. ⁵¹ Rü nüma rü poraãcü ínananguxëë na ínanguxü ga Tupana na yéma ãëxgacü yíixücèx. Rü yemacèx tama norü me nixí ga yema Ngechuchumaã naxügüxü ga yema togü ga namücügü ga ãëxgacügü. ⁵² Rü nüma ga Yúche rü Piratuxütawa naxü, rü Ngechuchuxü necèx ínayaca. ⁵³ Rü curuchawa nayayaxu ga Ngechuchuxüne, rü wüxi ga düxruümaã nananuque. Rü wüxi ga naxmaü ga nutaarü mèxpúxüwa yacaxmaügxüxügu nayanaxücuchi. Rü yema naxmaü rü nayexwacaxü, rü taguma texéxü nagu yaxücuchigüxü nixí. ⁵⁴ Rü yema nixí ga ngunexü ga nagu Yudíugü nügü imexëëgüxü naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexü. Rü marü ningóonechaü ga yema ngüxchigaarü ngunexü. ⁵⁵ Rü yema ngecügü ga Ngechuchumaã Gariréanewa ne ícü, rü Ngechuchuxü íyaxücuchigüxüwa íyadaugü. Rü nüxü idaugü ga ñuxücü na íyaxücuchigüãxü ga naxüne. ⁵⁶ Rü yexguma ngípatawa nangugügu, rü inamexëëgü ga pumara rü chixü. Rü irüngügü ga ngüxchigaarü ngunexügu, yerü yema nixí ga Tupanaärü mu.

24

Yuwa ínarüda ga Ngechuchu
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Cu 20.1-10)

¹ Rü pèxmamaxũchi ga yũxüarü ngunexũgu, rü yema ngecügü rü wenaxârü naxmaũwa íyadaugü. Rü yéma inangegü ga yema pumara ga yamexêêgüxũ. Rü naĩgü ga ngecügü rü ta ngĩxũ íyaxümücügü. ² Rü yexguma yéma nangugügu, rü nüxũ iyangaugü ga marü na ínaxügachixũ ga guma nuta ga naxmaũârü ngũxtaũxũ. ³ Rü yexma nagu ichocu, natürü taxuũma idaugü ga naxũne ga Cori ga Ngechuchu. ⁴ Rü yema ngecügü rü poraãcü íbaixãchiãegü, rü tama nüxũ icuèxgüéga ga tacü na naxügüxũ. Rü ngürüãchi nüxũ idaugü ga taxre ga yatügü ga ngĩxũtagu chigüxũ ga poraãcü íyaurachirutanücüxũ. ⁵ Rü yema ngecügü rü iyarümaxãchierugü, yerü poraãcü imuũe. Rü yemacèx ga yema yatügü rü ñanagürügü ngĩxũ: — ¿Tüxcüũ nuxã yuetamaũgu naxcèx peyadau ya yima maxũcü? ⁶ —Nataxuma i nuã ya Ngechuchu, erü marü wena namaxũ. ¡Rü nüxna pecuèxãchie ga yema ore ga pemaã nüxũ yaxuxũ ga yexguma Gariréaanewa nayexmagul! ⁷ —Yerü pemaã nüxũ nixu ga ñuxãcü pecaduãxgüxũ tá na yayauxgüxũ, rü curuchawa na yapotagüãxũ, rü ñuxãcü tomaèxpüx i ngunexũgu tá wena na namaxũxũ —ñanagürügü ga yema yatügü. ⁸ Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna icuèxãchie ga yema Ngechuchuarü ore. ⁹ Rü nüxna iwoegu ga yema naxmaũ. Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügümaã nüxũ iyarüxugüe ga guxũma ga yema nüxũ nadaugüxũ. Rü guxũma ga togü ga yaxögüxũ ga yéma yexmagüxũmaã rü ta nüxũ iyarüxugüe. ¹⁰ Rü María ga Magadãcüãx, rü Cuána, rü María ga Chaũtiágu naẽ, rü naĩgü ga ngecügü iyixĩ ga wüxigu yéma

Ngechuchuarü ngúexũgũxũtawa nangegücü ga yema ore. ¹¹ Natürü yema ngúexũgücèx rü ñnucamare nixĩ ga yema ore, rü tama ngĩxũ nayaxõgũchaũ. ¹² Natürü ga Pedru rü inañaãchi, rü ínayadau ga naxmaũwa. Rü yexguma nagu yadaucuchigu ga naxmaũ, rü nüxũ nadau ga düxruũgü ga wüxicüwagu na nanuxũ. Rü poraãcü nabaixãchiãẽ namaã ga yema ngupetüxũ, rü baixãchiãẽácüma napatacèx nataegu.

Emaũãrũ namawa nangox ga Ngechuchu
(Mr 16.12-13)

¹³ Rü yema ngunexũgutama rü taxre ga yema Ngechuchuarü ngúexũgü rü wüxi ga ñãne ga Emaũwa naxĩ. Rü norü yaxũ ga guma ñãne rü 11 ga kilõmetru nixĩ nüxna ga Yerucharéũ. ¹⁴ Rü yexguma namagu naxĩyane, rü nachigagu nidexatanü ga guxũma ga yema ngupetüxũ. ¹⁵ Rü yexguma yemachigagu iyadexatanüyane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüãchi naxcèx yéma nixũ, rü natanügu nixũchigü. ¹⁶ Natürü yema ngúexũgü rü woo Ngechuchuxũ nadaugü, rü tama nüxũ nacuèxgüéga na Ngechuchu yĩixũ, yerü Tupana rü nanatoõègü na tama Ngechuchuxũ nacuèxgũxũcèx. ¹⁷ Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema taxre ga ngúexũgüna naca, rü ñnanagürü: —¿Tacüchiga nixĩ i pidexatanüxũ na nuxã namagu na pexĩxũ? ¿Rü tacücèx nixĩ i pengechaũẽxũ? —ñnanagürü. ¹⁸ Rü wüxi ga yema ngúexũ ga Creopágu ãegaxũ nanangãxũ, rü ñnanagürü: —Guxũma i duũxũgü nixĩ i nüxũ cuáxũ ga yema yexwaca ngupetüxũ ga Yerucharéũwa. Rü cuma na yexma cunaxũãnechiréxũ rü maneca cuxicatama nixĩ i tama nüxũ cucuáxũ ga yema ngupetüxũ —ñnanagürü. ¹⁹ Rü yexguma ga nüma

ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Taci nangupetü ga Yerucharéüwa? —ñanagürü. Rü nanangãxũgü ga yema ngúexũgü, rü ñanagürügü: —Poraãcü chixexũ nüxũ naxüpetü ga Ngechuchu ga Nacharétucũãx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaãrü orearü uruũ ga mecü nixĩ. Rü Tupanapéxewa rü duũxũgüpéxewa namecüma rü nanaxü ga taxũ ga cuèxruũgü ga Tupanaãrü poramaã naxüxũ, rü meã duũxũgüxũ nangúexẽ. ²⁰ —Natürü ga paigüarü ãëxgacügü rü tórü ãëxgacügü rü nayayauxgü. Rü Dumacũãx ga ãëxgacügüna nanamugü na curuchawa yapotagüãcüma nayuxëëgüãxüçèx. Rü yemaãcü nayamèxgü. ²¹ —Toma nüxũ tacuèxgu rü nüma tá nixĩ i tomaã naporaxũ na ínanguxuchixüçèx i tachiũãne nüxna i Dumacũãxãrü ãëxgacü. Rü ñuxma rü marü tomaëxpüx i ngunexũ nawena nixĩ ga na yamèxgüãxü. ²²⁻²³ —Natürü tama ngëxícatama nixĩ, yerü ñuxre ga ngexũgü ga totanüxũ rü toxũ ínayabaixgügü. Yerü yema ngexũgü rü pèxmamaxüchi ínayadaugü ga naxmaüwa, rü tama nüxũ inayangaugü ga naxüne ga guma Ngechuchu. Rü yemacèx ga yema ngexũgü rü toxçèx nawoegu, rü tomaã nüxũ nayarüxugüe ga nüxũ na nadaugüxũ ga Tupanaãrü orearü ngeruũgü ga daxüçüãx. Rü yema daxüçüãxgü rü namaã nüxũ nixugügü ga Ngechuchu rü na namaxüxũ —ñanagürügü. ²⁴ Rü yexguma yema ngexũgüarü orexũ taxĩnüëgu, rü ñuxre ga tomücügü rü naxmaüwa ínayadaugü. Rü yema ngexũgü nüxũ ixugüxürü nüxũ inayangaugü ga naxmaü. Natürü tama Ngechuchuxũ nadaugü —ñanagürügü. ²⁵ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü tama peãeta ipexü i pemax? ¿Rü ñuxgura tá ta ipeyaxögüxũ

i nuxcümaũgüxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũarũ ore?
²⁶ ¿Rũ tama éxna nüxũ pecuèx ga yema ngúxũ tá na yangexũ ga Cristu naxũpa na daxũguxũ i naãnewa naxũxũ, na ngema ãëxgacũ yĩxũcèx? —ñanagürũ.
²⁷ Rũ yexguma inanaxũgũ ga namaã na nangoxëëãxũ ga guxũma ga Tupanaãrũ ore ga nachiga ümatüxũ. Rũ yema Tupanaãrũ ore ga Moĩché ümatüxũmaã inanaxũgũ. Rũ ñuxũchi namaã nüxũ nixu ga guxũma ga yema Tupanaãrũ ore ga nuxcümaũgüxũ ga Tupanaãrũ orearũ uruũgũ ümatügüxũ. ²⁸ Rũ yexguma yema ïãne ga Emaúwa nangugũgu, rũ Ngechuchu rũ nümaxũ toxnamana nügũ naxũxëënetã. ²⁹ Natürũ ga yema ngúexũgũ rũ nüxũ nacèxũgũ na yexma naxãüxücèx, rũ ñanagürũgũ: — ¡Nuxma toxũtagu nape, erũ marũ nayáuane, rũ paxa tá nachüta! —ñanagürũgũ. Rũ yexguma ga Ngechuchu rũ nawe yexma narũxãũx. ³⁰ Rũ yexguma chibücèx wüxiwa mechawa natogũgu, rũ Ngechuchu nanayaxu ga pãũ. Rũ Tupanana moxë naxcèx naxã. Rũ ñuxũchi inanabücu, rũ wüxichigüna nanaxã. ³¹ Rũ yexgumatama naãëxũ nicuèxãchitanũ. Rũ nüxũ nacuèxgũ na guma yĩxũ ga Ngechuchu. Natürũ yexgumatama ngürüãchi inayarütaxu ga nümax. ³² Rũ yema taxre ga ngúexũgũ rũ nügũmaã ñanagürũgũ: —¿Tama éxna ga itaãëgüxũ ga tórũ maxũnewa ga yexguma namawa tamaã yadeaxgu rũ tamaã nangoxëëãgu ga Tupanaãrũ ore i ümatüxũ? —ñanagürũgũ. ³³ Rũ yexgumatama ga yema taxre ga ngúexũgũ rũ inaxĩachi ga Yerucharéücèx na nawoeguxũ. Rũ yexma nüxũ nayangau ga na íngutaquéxegüxũ ga yema 11 ga Ngechuchuarũ ngúexũgũ rũ togũ ga natanüxũgũ. ³⁴ Rũ yema duũxũgũ ga íngutaquéxegüxũ

rü ñanagürügü nüxũ: —Aixcuma nixĩ i marü wena namaxũxũ ya Cori ya Ngechuchu. Rü Chimáũ ga Pedru rü marü nüxũ nadau —ñanagürügü. ³⁵ Rü yexguma ga yema taxre ga ngúexũgü rü ta nüxũ nixugügü ga yema nüxũ ngupetũxũ ga namawa, rü ñuxácü nüxũ na yacuèxächitanũxũ ga guma na yĩxũ ga Ngechuchu ga yexguma pãu inabücuxgu.

Ngechuchu rü norü ngúexũgücèx nangox

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Cu 20.19-23)

³⁶ Rü yexguma yemaácü íyadexagüiyane, rü ngürüächi norü ngãxũtanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxũ narü-moxẽ, rü ñanagürü: —Nuxmaẽ Pa Chorü Duũxũgüx —ñanagürü. ³⁷ Natürü nûmagü rü nabaixächiãægü, rü poraãcü namuũẽ, yerü nagu naxĩnûëgu rü wüxi ga naxchixixũmare nadaugü. ³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxũ: —¿Tüxcüũ pebaixächiãægü rü tama peyaxögü na choma chiĩxũ? ³⁹ —¿Dücèx, nüxũ pedèux ya choxméxgü rü chaucutügü! Rü chomatama chixĩ. ¿Rü choxũ pingögü rü meã choxũ perüdaunü! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxũ pedauxürüũ naxãmachi rü naxãxchinèxã —ñanagürü. ⁴⁰ Rü yema ñaxguwena, rü nüxũ nanawéx ga naxméx rü nactü. ⁴¹ Natürü ga yema duũxũgü rü yexguma rü ta tama nüxũ nayaxögü, yerü nabaixächiãægü rü nataægü. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü nüxũ: —¿Pexũ nangëxmaxũ i õna i nuã? —ñanagürü. ⁴² Rü yexguma nüxna nanaxãgü ga wüxi ga choxni ga iguxũchipéxe rü wüxiweũ ga berure. ⁴³ Rü nüma ga Ngechuchu rü nanayaxu. Rü yema duũxũgüpéxewa nanangõx. ⁴⁴ Rü ñuxũchi ñanagürü nüxũ: —Rü yema choxũ ngupetũxũ rü yema nixĩ ga pemaã nüxũ chixuxũ ga

yexguma tauta chayuxgu rü petanüwa chayexmagu. Yerü yexguma rü pemaã nüxü chixu rü ñacharügü:

“Rü tá ningü i guxüma i Tupanaärü ore i chauchiga ümatüxü i Wiyægüarü poperawa, rü Moiché ümatüxü i mugüwa, rü ore i nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxüwa”, ñacharügüchiréx pexü. ⁴⁵ Rü yemaãcü namaã nanangoxëë ga Tupanaärü ore ga ümatüxü. ⁴⁶ Rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu rü choma i Cristu rü tá chayü, rü tomaëxpüx i ngunexügu rü tá wena chamaxü. ⁴⁷ —Rü yematama ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü tá chauégagu tá nixi i nüxü yaxugüxü i ore i mexü. Rü Yerucharéüwa tá inaxügü i ngëma ñuxmatáta guxü i nañewa nangu na ngëmaãcü duüxügü nüxü rüxoexücèx i nacüma i chixexü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxücèx i norü pecadugü. ⁴⁸ —Rü ñuxma rü pematama nixi i chorü orearü uruügü, rü tá duüxügümaã nüxü pixu ga yema chauxütawa nüxü pedaugüxü rü nüxü pexinüëxü. ⁴⁹ —Rü dücax, choma rü pexcèx tá núma chanamu i Naãë i Ünexü ga pexcèx nüxü naxunetaxü ya Chaunatü. Natürü chanaxwëxe i númatátama daa ñäne ya Yerucharéüwa pengëxmagü, ñuxmatáta penayauxgü i ngëma Tupanaãë i Ünexü i daxüwa ne üxü i tá pexü poraexëëxü —ñanagürü.

*Ngechuchu rü daxügüxü ga nañewa naxü
(Mr 16.19-20)*

⁵⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Yerucharéüärü toxnamana norü ngüexügüxü nagagü, ñuxmata Betániãärü ngaicamana nangugü. Rü yéma norü ngüexügüétü nawéméx, rü Tupanana naxcèx naca na nüxü nangüxëëxücèx. ⁵¹ Rü yexguma yema ngüexügücèx

nayumüxëguwena rü nüxna nixũgachi. Rü Tupana daxũguxũ ga naãnewa nanaga. ⁵² Rü nümagü ga norü ngúexũgü rü Ngechuchuxũ nicuèxüũgü. Rü ñuxũchi taãëãcüma Yerucharéũcèx nawoegu. ⁵³ Rü guxũguma tupauca ga taxũnewa naxĩxũ, rü yéma Tupanaxũ nicuèxüũgü. Rü ngëmaãcü yĩ.

Tupanaarü Ore i Tóriu Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective

copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 28 May 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6